

ŠAKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO 2021–2027 METŲ PLANO STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO ATASKAITA

Plano rengimo organizatorius:

UŽDAROJI AKCINĖ BENDROVĖ
Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras

Plano ir SPAV dokumentų rengėjai:

EKT

JOSTRA

TURINYS

ĮVADAS 4
1. Plano turinys 6
2. Plano tikslai, kurių siekiama, ir uždaviniai, kurie nurodo, kaip juos išsprendus bus pasiekti tikslai 7
3. Plano ryšys su kitais planais ir programomis 9
4. Esama aplinkos būklė ir jos pokyčiai, jeigu Planas nebus įgyvendintas 15
5. Teritorijų, kurios gali būti reikšmingai paveiktos, aplinkos charakteristikos 16
5.1. Visuomenės sveikata 16
5.2. Vanduo 23
5.3. Oras 30
5.4. Kultūros paveldas (įskaitant architektūros ir archeologijos paveldą, kultūros vertybių registre registruotų nekilnojamojo kultūros paveldo objektus/kompleksus, teritorijas ir vietoves) 32
5.5. Saugomos teritorijos 33
5.6. Gamtos paveldo objektai 33
5.7. Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos 34
5.8. Kraštovaizdis 35
5.9. Dirvožemis 36
5.10. Esamų atliekų tvarkymo įrenginių vietos 37
5.10.1. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės 37
5.10.2. Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelė 40
6. Su Planu susijusios aplinkos apsaugos problemos 42
7. Tarptautiniu, Europos Sąjungos arba nacionaliniu lygmeniu nustatyti aplinkos apsaugos tikslai, susiję su Planu, kaip rengiant Planą atsižvelgta į šiuos tikslus ir aplinkos apsaugą 43
8. Galimos reikšmingos pasekmės aplinkai 45
8.1. Biologinė įvairovė, gyvūnija, augalija, saugomos teritorijos, gamtos paveldo objektai, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos 47
8.2. Visuomenės sveikata 58
8.3. Dirvožemis 68
8.4. Vanduo 78
8.5. Oras ir klimatas 88
8.6. Materialusis turtas 98

8.7. Kultūros paveldas (įskaitant architektūros ir archeologijos paveldą) _____ 107
8.8. Kraštovaizdis _____ 117

9. Priemonės Plano įgyvendinimo reikšmingoms neigiamoms pasekmėms aplinkai išvengti, sumažinti ar kompensuoti _____ 125
10. Pasirinktų Plano alternatyvų aprašymas, priežastys, kodėl pasirinktos svarstytos Plano alternatyvos _____ 127
11. Vertinimo, įskaitant visus sunkumus, su kuriais susidurta kaupiant reikiamą informaciją, aprašymas _____ 132
12. Numatytų taikyti stebėsenos priemonių aprašymas _____ 133
13. Ataskaitoje pateiktos informacijos santrauka _____ 134

ĮVADAS

Savivaldybių atliekų prevencijos ir tvarkymo planai rengiami siekiant nustatyti komunalinių atliekų tvarkymo sistemų organizavimo priemones, kurios užtikrintų aplinkosaugos, techninius-ekonominius ir higienos reikalavimus atitinkančios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos pasiūlą visiems savivaldybės teritorijoje esantiems asmenims. Šiuose planuose numatomos priemonės, užtikrinančios Nacionaliniame pažangos plane nustatytų strateginių atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslų ir pažangos uždavinių, Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo plane ir regioniniame atliekų prevencijos ir tvarkymo plane nustatytų užduočių įgyvendinimą[1]. Planų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (toliau – SPAV) metu išanalizuojamos šių planų įgyvendinimo galimos pasekmės aplinkai. Tai atliekama rengiant strateginio pasekmių aplinkai vertinimo dokumentus: apimties nustatymo dokumentus ir ataskaitas, šiuos dokumentus derinant su vertinimo subjektais – savivaldybių ir valstybinėmis institucijomis, suteikiant galimybę visuomenei teikti pasiūlymus ir pastabas planų projektams ir ataskaitoms. SPAV ataskaitose yra ne tik nustatomos, apibūdinamos ir vertinamos planų pasekmės aplinkai, bet ir aplinkos apsaugos ir darnaus vystymosi aspektais patobulinami patys planai. Viena iš pagrindinių SPAV proceso siekiamybių yra pagerinti rengiamų planų kokybę, padėti identifikuoti naujas plėtros alternatyvas, padėti išvengti sprendinių, kurie galimai sukeltų tiesioginių ir netiesioginių neigiamų padarinių žmonėms, gamtai ir kt.

Šakių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano (toliau – Planas) SPAV tikslai yra:

1. nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimas reikšmingas Plano įgyvendinimo pasekmes aplinkai;
2. užtikrinti, kad bus konsultuojamasi su atsakingomis už aplinkos apsaugą valstybės ir savivaldybės institucijomis, įstaigomis, visuomene;
3. užtikrinti, kad Plano rengimo organizatorius turės išsamią informaciją apie galimas reikšmingas plano įgyvendinimo pasekmes aplinkai ir atsižvelgs į ją.

Plane numatytos priemonės, užtikrinančios Nacionaliniame pažangos plane nustatytų strateginių atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslų ir pažangos uždavinių, Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo plane ir Marijampolės regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plane nustatytų užduočių įgyvendinimą. Plano pagrindinis tikslas yra nustatyti komunalinių atliekų tvarkymo sistemų organizavimo priemones, kurios užtikrintų aplinkosaugos, techninius-ekonominius ir higienos reikalavimus atitinkančios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos pasiūlą visiems savivaldybės teritorijoje esantiems asmenims.

Vadovaujantis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 „Dėl Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais, toliau – Aprašas), 6.1 papunkčiu, Plano SPAV privaloma atlikti, kadangi rengiamas planas, skirtas atliekų tvarkymui, kuris nustato ūkinių veiklų, įrašytų į Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedą, vystymo pagrindus.

Plano SPAV procedūros susideda iš šių dalių:

1. Pranešimas visuomenei apie rengiamą Šakių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų planą ir Plano rengimo organizatoriaus sprendimą atlikti Plano vertinimą paskelbtas Plano rengimo organizatoriaus UAB Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras ir

[1] Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 28 straipsnio 1 ir 2 dalys, prieiga internetu: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.59267/asr.

Šakių rajono savivaldybės interneto svetainėse, Šakių rajono savivaldybės seniūnijų skelbimų lentose.

2. Parengus Plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentą, jis suderintas su vertinimo subjektais: Aplinkos apsaugos agentūra, Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentu, Valstybine saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Alytaus–Marijampolės teritoriniu skyriumi ir su Šakių rajono savivaldybės administracija.

3. Įvertinus vertinimo subjektų pateiktas išvadas dėl SPAV apimties nustatymo dokumento, parengta SPAV ataskaita.

4. Parengus SPAV ataskaitą, apie planuojamą viešą supažindinimą su Plano projektu ir SPAV ataskaita ne vėliau kaip prieš 20 darbo dienų iki šio renginio datos paskelbta UAB Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras ir Šakių rajono savivaldybės interneto svetainėje, Šakių rajono savivaldybės seniūnijų skelbimų lentose ir laikraštyje „Draugas“.

5. Visuomenė iki viešo supažindinimo renginio su Plano projektu ir SPAV ataskaita 20 darbo dienų ir renginio metu gali teikti pasiūlymus dėl Plano projekto ir vertinimo ataskaitos.

6. Parengta SPAV ataskaita ir Plano projektas derinami su vertinimo subjektais: Aplinkos apsaugos agentūra, Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentu, Valstybine saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Alytaus–Marijampolės teritoriniu skyriumi ir su Šakių rajono savivaldybės administracija.

7. Gavus visuomenės pasiūlymus ir vertinimo subjektų išvadas, jie bus įvertinti ir, jeigu bus reikalinga, pagal juos papildyta, pataisyta SPAV ataskaita ir (arba) Planas.

8. Bus parengtos visuomenės pasiūlymų ir vertinimo subjektų įvertinimo pažymos, jos bus pateiktos vertinimo subjektams, o pasiūlymus pateikusiems asmenims bus atsakyta raštu.

9. Atlikus visas šias procedūras, Šakių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano projektas bus teikiamas tvirtinti Šakių rajono savivaldybės tarybai.

Plano SPAV procese dalyvauja:

1. Plano rengimo organizatorius – UAB Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras, Vokiečių g. 10, 68137 Marijampolės m., tel. 8 800 22002, el. p. info@maatc.lt, interneto svetainės adresas https://www.maatc.lt/.

2. Plano ir SPAV rengėjai:

2.1. UAB „EKONOMINĖS KONSULTACIJOS IR TYRIMAI“, J. Jasinskio g. 16 B, 03163 Vilnius, tel. (8 5) 2526225, el. p. ekt@ekt.lt, interneto svetainės adresas https://www.ekt.lt/;

2.2. UAB „JOSTRA“, Nočios g. 15A-12, 03103 Vilnius, tel. (8 5) 2773777, el. p. info@jostra.lt, interneto svetainės adresas https://www.jostra.lt/.

3. Vertinimo subjektai (pagal kompetenciją nagrinėja SPAV dokumentus, teikia išvadas dėl šių dokumentų ir pasiūlymus dėl vertinimo apimties):

3.1. Aplinkos apsaugos agentūra;

3.2. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentas;

3.3. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos;

3.4. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Alytaus–Marijampolės teritorinis skyrius;

3.5. Šakių rajono savivaldybės administracija;

4. Visuomenė.

1. PLANO TURINYS

Planas sudarytas iš dviejų pagrindinių dalių – esamos atliekų tvarkymo sistemos apžvalgos, ankstesnių atliekų tvarkymo planų užduočių vykdymo įvertinimo, ir Šakių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo strategijos.

Antrame pirmosios Plano dalies skyriuje nurodyti teisės aktai, reglamentuojantys komunalinių atliekų tvarkymą, komunalinių atliekų tvarkymo sistemų plėtrą bei atliekų prevencijos ir tvarkymo planų rengimą ir atnaujinimą.

Trečiame skyriuje trumpai aprašyta Šakių rajono savivaldybė, apžvelgta komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizacinė struktūra, komunalinių atliekų tvarkymo sistemos finansavimas, komunalinių atliekų susidarymas, jų tvarkymo infrastruktūra ir tvarkymas, mišrių komunalinių atliekų surinkimas ir rūšiavimas, komunalinių atliekų šalinimas sąvartyne, viešųjų komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimo lygis, šiukšlių ir atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma, tvarkymas, visuomenės švietimas ir informavimas.

Ketvirtame skyriuje įvertintas ankstesnių atliekų tvarkymo planų užduočių vykdymas.

Antra Plano dalis – Šakių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo strategija. Penktame skyriuje nurodyti nacionaliniai atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslai ir uždaviniai, nustatyti Šakių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano tikslai, uždaviniai ir priemonės.

Šeštame skyriuje pateikta komunalinių atliekų susidarymo prognozė, infrastruktūros plėtros poreikis.

Septintame skyriuje įvertintas Plano įgyvendinimo poveikis įmokų dydžiui už atliekų tvarkymą.

Aštuntame Plano antros dalies skyriuje nustatyti Plano įgyvendinimo vertinimo kriterijai.

2. PLANO TIKSLAI, KURIŲ SIEKIAMA, IR UŽDAVINIAI, KURIE NURODO, KAIP JUOS IŠSPRENDUS BUS PASIEKTI TIKSLAI

Pagrindinis Šakių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plano tikslas – nustatyti komunalinių atliekų tvarkymo sistemų organizavimo priemones, kurios užtikrintų aplinkosaugos, techninius-ekonominius ir higienos reikalavimus atitinkančios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos pasiūlą visiems savivaldybės teritorijoje esantiems asmenims. Plane numatytos priemonės, užtikrinančios Nacionaliniame pažangos plane nustatytų strateginių atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslų ir pažangos uždavinių, Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo plane ir regioniniame atliekų prevencijos ir tvarkymo plane nustatytų užduočių įgyvendinimą.

Šakių rajono savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos tolimesnė plėtra numatyta vystyti laikantis atliekų tvarkymo prioritetų, kurių svarbiausias – atliekų prevencija (susidarymo vengimas). Kitas prioritetas – paruošimo naudoti pakartotinai, atliekų perdirbimo ir naudojimo kitais būdais sprendimų taikymas ir, tik blogiausiu atveju, galimas atliekų šalinimas sąvartynuose ir kituose atliekų šalinimo įrenginiuose.

Valstybinis ilgalaikis atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslas – mažinti susidarančių atliekų kiekį, užtikrinti žmonių sveikatai ir aplinkai saugų atliekų tvarkymą, racionalų atliekų medžiaginių ir energinių išteklių naudojimą, siekti mažiau naudoti gamtos, kitus išteklius, mažiau atliekų šalinti sąvartynuose, mažinti aplinkos taršą, aprūpinti pramonę vietinėmis žaliavomis.

Marijampolės regiono ilgalaikis atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslas – efektyvi ir tvari regioninė atliekų tvarkymo sistema, užtikrinanti žmonių sveikatai ir aplinkai saugų atliekų tvarkymą, paremta regioniniu bendradarbiavimu ir atliekų prevencija.

Siekiant įgyvendinti valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo plano prioritetus ir įgyvendinti komunalinių atliekų tvarkymo užduotis, nustatomi šie Šakių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslai:

1. atliekų prevencijos skatinimas;

2. atliekų atskyrimas susidarymo šaltinyje, siekiant paruošti pakartotinai naudoti arba perdirbti;

3. daiktų panaudojimas, atliekų paruošimas naudoti tos pačios arba kitos paskirties produktams ar medžiagoms gaminti;

4. atliekų šalinimo galimybės užtikrinimas.

Pirmasis tikslas skirtas atliekų prevencijos skatinimui – tai planuojama įgyvendinti siekiant pakeisti gyventojų vartojimo įpročius, skatinant gyventojus rinktis daugkartinius gaminius, juos remontuoti ar pataisyti ir vartoti pakartotinai, skatinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą. Uždaviniai:

1.1. prisidėti prie atliekų mažinimo, skatinant vartotojus rinktis daugkartinius gaminius, pakartotinį naudojimą, remonto ir (ar) taisymo paslaugas;

1.2. užtikrinti šiukšlinimo prevenciją, šiukšlių tvarkymą.

Antrasis tikslas orientuotas į atliekų atskyrimą dar susidarymo vietoje, šiam tikslui pasiekti keliami uždaviniai:

2.1. prisidėti prie gyventojų aplinkosauginio sąmoningumo ir atsakomybės atliekų rūšiavimo

srityje didinimo;

2.2. didinti atliekų rūšiavimo priemonių ir infrastruktūros prieinamą.

Trečiasis tikslas – atliekų paruošimas naudoti tos pačios arba kitos paskirties produktams arba medžiagoms gaminti, jam pasiekti iškelti uždaviniai:

3.1. tikrinant, valant ar taisant atliekomis tapusius produktus ar jų sudedamąsias dalis paruošti taip, kad jie būtų vėl tinkami naudoti be pradinio apdirbimo;

3.2. sukurti atliekų paruošimo perdirbti ir jų perdirbimo galimybes;

3.3. sukurti atsinaujinančios energijos pajėgumus siekiant sumažinti energetinę priklausomybę ir didinti efektyvumą.

Ketvirtuoju tikslu siekiama užtikrinti atliekų šalinimo galimybes, uždavinys:

4.1. Šalinti atliekas, kurių nepavyksta išvengti, jų dalis ar medžiagas, kurių nepavyksta pakartotinai panaudoti nekeliant pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai, o vėliau – perdirbti ar kitaip panaudoti nekeliant pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai.

Prielaidos, kuriomis remiantis planuojamos priemonės tikslams ir uždaviniams pasiekti – Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano užduotys bus vykdomos regioniniu principu pasitelkiant ir teikiant prioritetą sukurtai ir vystomai regioninei atliekų tvarkymo sistemai.

3. PLANO RYŠYS SU KITAIS PLANAIS IR PROGRAMOMIS

Šakių rajono savivaldybės tarybai patvirtinus Šakių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų planą, jis pakeis iki tol galiojusį Šakių rajono savivaldybės atliekų tvarkymo planą 2014-2020 metams.

Su rengiamu Planu susiję kiti planai ir programos:

1. Valstybinis atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. birželio 1 d. nutarimu Nr. 573 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 12 d. nutarimo Nr. 519 „Dėl Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plano patvirtinimo“ pakeitimo“;
2. Marijampolės regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų planas, patvirtintas Marijampolės regiono plėtros tarybos 2023 m. rugpjūčio 17 d. sprendimu Nr. S-16 „Dėl Marijampolės regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plano patvirtinimo“;
3. 2021−2030 metų Nacionalinis pažangos planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų Nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“ (nuo 2021 m. spalio 9 d. galiojanti suvestinė redakcija);
4. Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 789 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano patvirtinimo“;
5. Aštuonioliktoji Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa, priimta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“;
6. Valstybės pažangos strategija „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-2015 „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ patvirtinimo“;
7. Nacionalinė aplinkos apsaugos strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. balandžio 16 d. nutarimu Nr. XII-1626 „Dėl Nacionalinės aplinkos apsaugos strategijos patvirtinimo“ (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2016 m. birželio 2 d.);
8. Jungtinių Tautų darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m., patvirtinta Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėjoje 2015 m. rugsėjo 25 d.;
9. 2022–2030 m. Marijampolės regiono plėtros planas patvirtintas Marijampolės regiono plėtros tarybos 2023 m. vasario 9 d. sprendimu Nr. S-1 „Dėl 2022–2030 m. Marijampolės regiono plėtros plano patvirtinimo“ (aktuali redakcija nuo 2023 m. birželio 23 d.);
10. Šakių rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Šakių rajono savivaldybės tarybos 2017 m. balandžio 28 d. sprendimu Nr. T-136 „Dėl Šakių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano patvirtinimo“;
11. Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos 2012 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ (pakeista Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. XIII-1288 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimo Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ pakeitimo);
12. Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos įgyvendinimo priemonių planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gruodžio 5 d. nutarimu Nr. 1210 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos įgyvendinimo priemonių plano

patvirtinimo“ (pakeistas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. kovo 30 d. nutarimu Nr. 306 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. 1210 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos įgyvendinimo priemonių plano patvirtinimo“ pakeitimo“);

13. Marijampolės regiono atliekų tvarkymo planas 2014-2020 metams, patvirtintas Marijampolės regiono plėtros tarybos 2013 m. gruodžio 17 d. sprendimu Nr. 51/8S-50;

14. Šakių rajono savivaldybės atliekų tvarkymo planas 2014-2020 metams, patvirtintas Šakių rajono savivaldybės tarybos 2014 m. sausio 30 d. sprendimu Nr. T-30 „Dėl Šakių rajono savivaldybės atliekų tvarkymo plano 2014–2020 m. tvirtinimo“;

15. Kiti planai ir programos, institucijų strateginiai ir veiklos planai.

Informacija apie valstybinės reikšmės planų ir programų, su kuriais susijęs rengiamas Planas, su atliekų prevencija ir tvarkymu susijusius tikslus, uždavinius pateikta toliau 1 lentelėje.

1 lentelė. Šakių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plano ryšys su valstybinės reikšmės dokumentuose nurodytais strateginiais atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslais ir uždaviniais.

Dokumento pavadinimas	Dokumento punktas	Citata
2021–2030 metų nacionalinis pažangos planas	Uždavinys 1.4	Perorientuoti pramonę link klimatui neutralios ekonomikos
	Uždavinys 6.8	**Mažinti susidarančių atliekų kiekį** ir efektyviai jas tvarkyti.
XVIII–oji Vyriausybės programa	Iniciatyva 12.2.1	Išvien su savivalda sukursime tvarių miestų gaires dėl gyvenamosios aplinkos kokybės didinimo, želdynų gausinimo, darnaus judumo, atsakingo ir tvaraus vartojimo skatinimo, atliekų, oro, vandens, garso taršos ir poveikio klimato kaitai mažinimo.
Valstybės pažangos strategija „Lietuva 2030“	6.9.2	**Diegti** pažangias, **išteklius tausojančias ir aplinkos taršą bei klimato kaitą mažinančias technologijas** ir gaminius pramonės, energetikos ir transporto sektoriuose.
Nacionalinė aplinkos apsaugos strategija	Tikslas 2	Mažinti susidarančių atliekų kiekį, **užtikrinti žmonių sveikatai ir aplinkai saugų atliekų tvarkymą** ir racionalų atliekų medžiaginių ir energinių išteklių naudojimą, taip sumažinant gamtos, kitų išteklių naudojimą ir atliekų šalinimą sąvartynuose.
	3 aplinkos apsaugos politikos principas	Atsakomybės („teršėjas moka“). Bus siekiama, kad išlaidos ir atsakomybė dėl skurdinamos ir teršiamos aplinkos atkūrimo tektų ne visiems šalies piliečiams, o tiems, kurie gauna iš to naudos arba yra gamtos išteklių vartotojai, tai yra taršos šalinimo priemonių išlaidas turėtų padengti atitinkamas teršėjas, išskyrus atvejus, kai teršėjo neįmanoma nustatyti arba kai, remiantis ES ar nacionalinės teisės aktais, jis negali būti laikomas atsakingu už taršą arba jo negalima priversti padengti atkūrimo išlaidų.
	6 aplinkos apsaugos politikos principas	Geriausios praktiškai įgyvendinamos technologijos naudojimo. Visur, kur tik įmanoma, net ir tada, kai nustatyti limitai ar normos neviršijami, turi būti siekiama **naudoti aplinkosaugos atžvilgiu pažangiausią, efektyviausią ir kartu praktiškai įgyvendinamą technologiją**. <...> ypač gamtos išteklių naudojimo, atliekų tvarkymo, perdirbimo ir kitokio naudojimo srityse <...>.

Dokumento pavadinimas	Dokumento punktas	Citata
	8 aplinkos apsaugos politikos principas	Bus siekiama, kad <...> susidariusios **atliekos grąžinamos pakartotiniam naudojimui**, perdirbimui ar kitokiam naudojimui (pavyzdžiui, energijos gamybai).
Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendiniai iki 2030	30	Siekiant įgyvendinti strateginį atliekų tvarkymo tikslą – mažinti susidarančių atliekų kiekį ir užtikrinti žmonių sveikatai ir aplinkai saugų atliekų tvarkymą, **skatinti perėjimą prie žiedinės ekonomikos modelio**.
Jungtinių Tautų darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m.	Uždavinys 6.3.	Iki 2030 metų pagerinti vandens kokybę, mažinant taršą, **naikinant sąvartynus** ir kuo labiau sumažinant pavojingų chemikalų ir medžiagų išskyrimą, **per pusę** sumažinant nevalytų nuotekų kiekį ir **labai padidinant atliekų perdirbimą ir saugų pakartotinį naudojimą** pasauliniu mastu.
	Uždavinys 11.6.	Iki 2030 metų **sumažinti vienam gyventojui tenkantį neigiamą miestų poveikį aplinkai, ypatingą dėmesį skiriant** oro kokybei bei **komunalinių ir kitų atliekų tvarkymui**
	Uždavinys 12.3	Iki 2030 metų **per pusę sumažinti vienam gyventojui tenkantį** pasaulinį **maisto švaistymą** mažmeniniu ir **vartotojų lygiu**, taip pat sumažinti maisto nuostolius gamybos ir tiekimo grandinėse, įskaitant nuostolius po derliaus nuėmimo
	Uždavinys 12.5.	Iki 2030 metų labai sumažinti atliekų susidarymą, taikant prevenciją, mažinimą, **perdirbimą ir pakartotinį panaudojimą**

Vienas iš Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano tikslų – nustatyti valstybines atliekų prevencijos ir tvarkymo užduotis savivaldybėms. Šiame plane nustatyta, kad sąvartynuose šalinamų komunalinių atliekų dalis 2025 m. turės būti mažesnė kaip 15 procentų, 2027 m. – ne didesnė kaip 8 proc., 2030 m. – ne didesnė kaip 5 proc. Paruoštų pakartotinai naudoti ir perdirbtų komunalinių atliekų dalies rodiklis 2025 m. turės padidėti iki 55 proc., 2027 m. – iki 57 proc., 2030 m. turės siekti 60 proc.

Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano įgyvendinimo poveikio rodikliai perkelti iš 2021–2030 metų Nacionaliniame pažangos plane nustatytųjų 1.4.1 uždaviniui „Perorientuoti pramonę link klimatui neutralios ekonomikos“ ir 6.10 uždaviniui „Mažinti susidarančių atliekų kiekį ir efektyviai jas tvarkyti“, šie rodikliai pateikti 2 lentelėje.

2 lentelė. Poveikio rodikliai, nustatyti 2021–2030 metų Nacionaliniame pažangos plane ir Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plane[2].

Poveikio rodiklio pavadinimas	**Matavimo vienetai**	**Pradinė reikšmė (metai)**	**Siektina 2025 m. reikšmė**	**Tarpinė siektina 2027 m. reikšmė**	**Siektina 2030 m. reikšmė**
Lietuvos antrinių žaliavų panaudojimo (žiediškumo) indeksas	procentai	4 (2019)	nemažiau nei ES vidurkis	ne mažiau nei ES vidurkis	ne mažiau nei ES vidurkis
Bendras atliekų kiekis BVP vienetui	tonos/mln. eurų	105 (2018)	100	90	90
Komunalinių atliekų, tenkančių vienam gyventojui, kiekis (kg/m.), palyginti su ES vidurkiu	procentai	94,02 (2018)	< 100	< 100	< 100
Sąvartynuose šalinamų komunalinių atliekų dalis	procentai	21,5 (2019)	<15	8	5
Paruoštų pakartotinai naudoti ir perdirbtų komunalinių atliekų dalis	procentai	49,73 (2019)	55	57	60
Atliekų sektoriuje išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu	procentai	–37,2 (2016–2018)	–50,9	–61,0	–65

Kaip ir nustatyta Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 28 straipsnio 1 dalyje, Šakių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plane numatytos priemonės, užtikrinančios Nacionaliniame pažangos plane nustatytų strateginių atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslų ir pažangos uždavinių, Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo plane, Marijampolės regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plane nustatytų užduočių įgyvendinimą.

Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plane nustatytos šios atliekų prevencijos ir tvarkymo sistemos plėtros kryptys: atliekų susidarymo prevencija; šiukšlinimo prevencija ir šiukšlių tvarkymas; maisto švaistymo prevencija; rūšiuojamojo atliekų surinkimo plėtra; paruošimas naudoti pakartotinai; atliekų perdirbimas; kitoks atliekų tvarkymas; atliekų šalinimas; pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymas; elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymas; eksploatuoti netinkamų transporto priemonių ir jų dalių tvarkymas; alyvos atliekų tvarkymas; baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymas; padangų atliekų tvarkymas; žvejybos įrankių, kurių sudėtyje yra plastiko, atliekų tvarkymas; tekstilės atliekų tvarkymas; baldų atliekų tvarkymas; pavojingųjų atliekų tvarkymas; gamybos ir kitos ūkinės veiklos atliekų tvarkymas; statybinių atliekų tvarkymas; medicininių atliekų tvarkymas; nuotekų dumblo tvarkymas; kitų komunalinių atliekų tvarkymas.

Plane nustatytos naujos Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plane numatytų užduočių įgyvendinimui reikalingos priemonės bei uždaviniai ateinančiam periodui. Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plane nustatytos priemonės, kurias turės įgyvendinti savivaldybės:

[2] 2021–2030 metų Nacionalinio pažangos plano 1 priedas, Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano 1 priedas.

1. organizuoti viešinimo kampanijas, skatinančias rinktis daugkartinius gaminius ir pakartotinai naudoti daiktus (kartu su Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija ir regioniniais atliekų tvarkymo centrais);

2. organizuoti ir skatinti pilietines šiukšlių rinkimo iniciatyvas (kartu su gamintojų ir importuotojų organizacijomis);

3. išplėsti antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių tinklą viešose vietose (parkuose, skveruose, lankytinose vietose, pagrindinėse gatvėse), užtikrinti jų surinkimą ir sutvarkymą (kartu su gamintojų ir importuotojų organizacijomis);

4. siekiant mažinti plastiko pakuočių atliekas, plėtoti viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklą savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose;

5. finansuoti padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymą (kartu su Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija);

6. finansuoti taupaus maisto vartojimo iniciatyvas mokyklų, darželių, darboviečių valgyklose, skatinant „švediško stalo“ principu grįstą maitinimą (kartu su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ir Švietimo, mokslo ir sporto ministerijomis);

7. įgyvendinti viešinimo priemones maisto švaistymo mažinimo ir maisto atliekų prevencijos, gyventojų maisto vartojimo įgūdžių ugdymo temomis (kartu su Lietuvos Respublikos aplinkos, Žemės ūkio, Sveikatos apsaugos ministerijomis, Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba);

8. vykdyti viešinimo kampanijas, skatinančias atliekų rūšiuojamąjį surinkimą (ypač maisto, tekstilės, statybinių, baldų, pakuočių, padangų, pavojingųjų atliekų) (kartu su gamintojų ir importuotojų organizacijomis);

9. didinti rūšiuojamojo atliekų surinkimo kontrolę, taikyti atsakomybę už savivaldybių atliekų tvarkymo taisyklių pažeidimus;

10. plėsti trūkstamų didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių skaičių, užtikrinant jų prieinamumą (kartu su regioniniais atliekų tvarkymo centrais);

11. plėsti maisto (virtuvės) atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūrą, aprūpinant gyventojus atskirais rūšiavimo konteineriais ar kitomis priemonėmis, arba užtikrinti kompostavimą vietoje (kartu su regioniniais atliekų tvarkymo centrais);

12. plėsti buityje susidarančios tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūrą (kartu su regioniniais atliekų tvarkymo centrais);

13. plėsti buityje susidarančiųjų pavojingųjų atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūrą (kartu su regioniniais atliekų tvarkymo centrais);

14. plėsti atliekų, tinkamų paruošti pakartotinai naudoti, priėmimo vietų (stotelių) tinklą, finansuoti jose vykdomas paruošimo pakartotinai naudoti veiklas (kartu su Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija ir regioniniais atliekų tvarkymo centrais);

15. pakeisti teisės aktus, nustatant reikalavimus visuomenės sveikatos saugos, aplinkos apsaugos ir kitus saugos reikalavimus atitinkančių kompostinių įrengimui namų ūkiuose ir urbanizuotų vietovių bendruomenių daržuose arba įgyvendinti kitas žaliųjų atliekų tvarkymo priemones (kartu su Lietuvos Respublikos aplinkos ir Sveikatos apsaugos ministerijomis, Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba).

Savivaldybė, vykdydama Šakių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano priemones, prisidės prie 9 darnaus vystymosi tikslų (žr. 3 lentelę), nustatytų Darnaus vystymosi darbotvarkėje iki 2030 metų (Darbotvarkė 2030)[3], įgyvendinimo.

[3] Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 2015 m. rugsėjo 25 d. patvirtinta „Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 metų“ (Darbotvarkė 2030), prieiga internetu: https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/es-ir-tarptautinis-bendradarbiavimas/darnus-vystymasis/darnus-vystymasis-ir-lietuva/jt-darbotvarke-2030-darnaus-vystymosi-tikslai-ir-kiti-tarptautiniai-susitarimai.

3 lentelė. Darnaus vystymosi tikslai ir juos pasiekti padedančios Šakių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano priemonės[4].

	Darnaus vystymosi tikslas ir jį pasiekti padedančios Šakių rajono savivaldybės atliekų ir tvarkymo 2021–2027 metų plano priemonės
	6 tikslas. Užtikrinti visiems vandens prieinamumą, darnų valdymą ir sanitariją. Regione ir Šakių rajono savivaldybėje siekiama pagerinti vandens kokybę mažinant taršą, kuri susijusiu su sąvartyno veikla.
	7 tikslas. Užtikrinti visiems galimybę naudotis prieinama, patikima, darnia ir modernia energija. Regione siekiama naudoti vis daugiau tvarios energijos, vykdyti atsinaujinančią energiją gaminančių įrenginių plėtrą (plėtojama lokalių elektros gamybos įrenginių infrastruktūra).
	9 tikslas. Kurti atsparią infrastruktūrą, skatinti visa apimančią industrializaciją ir skatinti naujoves. Šakių rajono savivaldybėje siekiama modernizuoti atliekų surinkimo, tvarkymo, perdirbimo ir šalinimo infrastruktūrą, kuri atlieptų tvaraus vartojimo standartus.
	11 tikslas. Pasiekti, kad miestai ir gyvenvietės taptų įtraukūs, saugūs, atsparūs ir darnūs. Regione siekiama kurti darnią miestų aplinką atnaujinant atliekų surinkimo infrastruktūrą ir didinant sąmoningumą atliekų prevencijos klausimais.
	12 tikslas. Užtikrinti darnius vartojimo ir gamybos modelius. Regione ir Šakių rajono savivaldybėje skatinama prioretizuoti daugkartinių gaminių vartojimą ir gamybą, taip pat daiktų pakartotinį naudojimą ir perdirbimą.
	13 tikslas. Imtis skubių kovos su klimato kaita ir jos poveikiu veiksmų. Regione ir Šakių rajono savivaldybėje siekiama didinti aplinkosauginį sąmoningumą, vykdyti gyventojų švietimą klimato kaitos klausimais, informuojant apie jų veiksmų įtaką klimato kaitai.
	14 tikslas. Išsaugoti ir tausiai naudoti vandenynus, jūras ir jūrų išteklius darniam vystymuisi. Regione ir Šakių rajono savivaldybėje skatinama esančių vandens telkinių taršos prevencija didinant atliekų perdirbimą, mažinant šalinimą, kuris nekeltų pavojaus aplinkai.
	15 tikslas. Saugoti, atkurti ir skatinti darnų sausumos ekosistemų naudojimą, darniai valdyti miškus, kovoti su dykumėjimu, sustabdyti žemės būklės blogėjimą ir pakeisti šį procesą priešinga kryptimi bei sustabdyti biologinės įvairovės praradimą. Vandens ir sausumos ekosistemų išsaugojimas, skatinant tvarų vartojimą.
	17 tikslas. Stiprinti įgyvendinimo priemones ir atgaivinti pasaulinę darnaus vystymosi partnerystę. Planas rengiamas ir įgyvendinamas bendradarbiaujant Šakių rajono savivaldybei, regioniniam atliekų tvarkymo centrui ir kitiems sistemos dalyviams, taip užtikrinant darnų tikslų pasiekimą, gerinant atliekų tvarkymą ir prevenciją bendruomenėse.

[4] Šakių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano projektas.

4. ESAMA APLINKOS BŪKLĖ IR JOS POKYČIAI, JEIGU PLANAS NEBUS ĮGYVENDINTAS

Jeigu Planas nebūtų įgyvendintas (būtų pasirinkta „nulinė“ alternatyva), esama aplinkos būklė, aprašyta šios ataskaitos 5 skyriuje „Teritorijų, kurios gali būti reikšmingai paveiktos, aplinkos charakteristikos“, pablogėtų. Neįgyvendinus Šakių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plane numatytų priemonių, 2027 metais nebūtų pasiekti Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plane nustatyti įgyvendinimo poveikio rodikliai, atitinkantys 2021–2030 metų Nacionalinio pažangos plano poveikio stebėsenos rodiklius: Lietuvos antrinių žaliavų panaudojimo (žiediškumo) indeksas nesiektų Europos Sąjungos vidurkio; bendras atliekų kiekis BVP vienetui viršytų 90 tonų/mln. eurų; komunalinių atliekų, tenkančių vienam gyventojui, kiekis (kg/m.) viršytų Europos Sąjungos vidurkį; sąvartynuose šalinamų komunalinių atliekų dalis viršytų 8 proc.; paruoštų pakartotinai naudoti ir perdirbtų komunalinių atliekų dalis nesiektų 57 proc.; atliekų sektoriuje išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu, nebūtų mažesnis 61,0 proc.

Savivaldybei neorganizuojant savo komunalinių atliekų tvarkymo sistemos vieningai su kitomis regiono savivaldybėmis, sąvartyne šalinamų atliekų kiekiai galimai nemažėtų, o atskirai surenkamų atliekų (antrinių žaliavų (pakuočių), maisto (virtuvės) ir žaliųjų atliekų) kiekiai didėtų nežymiai. „Nulinės“ alternatyvos atveju priemonės, skatinančios gyventojus rūšiuoti atliekas, remontuoti, pakartotinai naudoti daiktus, dalyvauti šiukšlinimo prevencijos veiklose, kompostuoti namų ūkiuose susidariusias biologiškai skaidžias atliekas būtų vykdomos padrikai, nesistemingai arba nevykdomos visai.

Visi šie veiksmai ar neveikimas sąlygotų biologinės įvairovės, visuomenės sveikatos, gyvūnijos, augalijos, dirvožemio, vandens, oro, klimato, materialaus turto, kultūros paveldo, saugomų teritorijų, gamtos paveldo objektų, kraštovaizdžio būklės nuolatinį blogėjimą.

5. TERITORIJŲ, KURIOS GALI BŪTI REIKŠMINGAI PAVEIKTOS, APLINKOS CHARAKTERISTIKOS

Šakių rajono savivaldybė apima 14 seniūnijų: Barzdų, Gelgaudiškio, Griškabūdžio, Kidulių, Kriūkų, Kudirkos Naumiesčio, Lekėčių, Lukšių, Plokščių, Sintautų, Slavikų, Sudargo, Šakių, Žvirgždaičių. Savivaldybės teritorijos plotas užima 1 454 km² (32,56 proc. Marijampolės apskrities ir 2,23 proc. Lietuvos ploto), ji ribojasi su Marijampolės apskrities Vilkaviškio rajono ir Kazlų Rūdos savivaldybėmis, Kauno apskrities Kauno rajono savivaldybe, Tauragės apskrities Jurbarko rajono savivaldybe ir turi bendrą sieną su Rusijos Federacijos Kaliningrado sritimi.

2023 m. pradžioje savivaldybėje gyveno 25 973 asmenys (19,13 proc. Marijampolės apskrities ir 0,91 proc. Lietuvos gyventojų), iš jų 8 226 asmenys (31,67 proc. gyventojų) gyveno miestams priskiriamose teritorijose (palyginimui, Marijampolės apskrityje 2023 m. pradžioje miestams priskiriamose teritorijose gyveno 51,09 proc. gyventojų, Lietuvoje – 68,45 proc. gyventojų).

Gyventojų skaičius savivaldybėje pastarųjų 5 metų laikotarpiu sumažėjo 1 368 asmenimis (5,00 proc. gyventojų), palyginimui, Marijampolės apskrityje per šį laikotarpį gyventojų skaičius sumažėjo 2 891 asmeniu (2,08 proc. gyventojų), Lietuvoje – padidėjo 63 095 asmenimis (2,23 proc. gyventojų). Šakių rajono savivaldybės, Marijampolės apskrities ir Lietuvos gyventojų skaičius ir jo pokytis 2019–2023 metų laikotarpiu pateiktas 4 lentelėje.

4 lentelė. Gyventojų skaičius dinamika Šakių rajono savivaldybėje, Marijampolės apskrityje ir Lietuvoje 2019–2023 m.[5]

Administracinis-teritorinis vienetas	Nuolatinių gyventojų skaičius metų pradžioje:				
	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.
Šakių rajono savivaldybė	27 341	26 707	26 931	26 318	25 973
Marijampolės apskritis	138 678	136 671	138 292	136 429	135 787
Lietuva	2 794 184	2 794 090	2 810 761	2 805 998	2 857 279

Rajono gyventojų tankis siekė 72,3 gyv./km² (palyginimui, Marijampolės apskrities gyventojų tankis – 30,3 gyv./km², Lietuvos – 43,8 gyv./km²).[6]

5.1. Visuomenės sveikata

2022 m. Šakių rajono savivaldybėje sirgo 22 434 asmenys, sergančių asmenų skaičius 1 000 gyventojų siekė 858,04 – šis rodiklis rajone buvo mažesnis už sergamumą bendrai Marijampolės apskrityje (sirgo 118 922 asmenys, sergančių asmenų skaičius 1 000 gyventojų siekė 873,73) ir Lietuvoje (sirgo 2 494 910 asmenų, sergančių asmenų skaičius 1 000 gyventojų siekė 881,08).

[5] Statistinė informacija iš Oficialiosios statistikos portalo: https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/.

[6] Statistinė informacija iš Oficialiosios statistikos portalo Rodiklių duomenų bazės, rodikliai: Geografiniai duomenys – Teritorijos administracinis skirstymas, ir Gyventojai ir socialinė statistika – Gyventojai – Gyventojų skaičius ir sudėtis – Nuolatinių gyventojų skaičius metų pradžioje; nuoroda: https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/.

Rajono gyventojai daugiausiai sirgo kraujotakos sistemos ligomis – 367,48 sergantys asmenys 1 000 gyventojų, kvėpavimo sistemos ligomis – 305,18 sergantys asmenys 1 000 gyventojų, virškinimo sistemos ligomis – 277,68 sergantys asmenys 1 000 gyventojų.

Rajone dažniau nei Marijampolės apskrityje ir Lietuvoje buvo sergama kraujotakos sistemos ligomis, psichikos ir elgesio sutrikimais, akies ir jos priedinių organų ligomis, dažniau nustatyta sužalojimų, apsinuodijimų ir tam tikrų išorinių poveikių padarinių. Rečiau nei apskrityje ir šalyje buvo nustatomos kvėpavimo sistemos ligos, jungiamojo audinio ir raumenų bei skeleto ligos, endokrininės, mitybos ir medžiagų apykaitos ligos, lytinės ir šlapimo sistemos ligos, nervų sistemos ligos, COVID-19 liga (kai virusas nustatytas), odos ir poodžio ligos, navikai. Šakių rajono savivaldybėje sirgusių asmenų skaičiaus su diagnozėmis 1 000 gyventojų palyginimas su bendrai Marijampolės apskrityje ir Lietuvoje sirgusiaisiais 2022 m. pateiktas 1 paveiksle. [7]

Vaikai iki 17 metų dažniausiai sirgo kvėpavimo, virškinimo sistemų, akies ir jos priedinių organų ligomis (žr. 2 paveikslą).

Suaugusiesiems nuo 18 iki 64 metų amžiaus buvo dažnesnės kraujotakos ir kvėpavimo sistemų ligos, jungiamojo audinio ir raumenų bei skeleto ligos, virškinimo sistemos ligos (žr. 3 paveikslą).

Suaugusieji nuo 65 metų labiausiai sirgo kraujotakos sistemos ligomis, dažnos buvo ir endokrininės, mitybos ir medžiagų apykaitos ligos, jungiamojo audinio ir raumenų bei skeleto ligos, akies ir jos priedinių organų ligos (žr. 4 paveikslą).

2022 m. Šakių rajono savivaldybėje mirė 509 asmenys, mirtingumo rodiklis 100 000 asmenų siekė 1 946,8 ir buvo didesnis už apskrities ir šalies vidurkius: Marijampolės apskrityje 2022 m. mirė 2 343 asmenys, mirtingumo rodiklis 100 000 asmenų siekė 1 721,43, Lietuvoje 2022 m. mirė 42 884 asmenys, mirtingumo rodiklis 100 000 asmenų siekė 1 514,46.

Vyrų mirtingumas 100 000 gyventojų buvo didesnis už moterų: vyrų mirtingumas – 2 062,69, moterų mirtingumas – 1 842,85. Palyginimui, Marijampolės apskrityje vyrų mirtingumas 100 000 gyventojų 2022 m. siekė 1 724,27, moterų mirtingumas – 1 718,85, Lietuvoje 100 000 gyventojų teko 1 548,36 mirę vyrai ir 1 484,81 mirusios moterys.

Dažniausia mirties priežastis Šakių rajono savivaldybėje buvo kraujotakos sistemos ligos, kurios sukėlė beveik pusę (48,33 proc.) visų mirčių. Palyginimui, Marijampolės apskrityje 2022 m. kraujotakos sistemos ligos sukėlė 53,48 proc., Lietuvoje – 52,47 proc. mirčių. Piktybiniai navikai savivaldybėje sukėlė 19,45 proc. mirčių (Marijampolės apskrityje – 17,41 proc., Lietuvoje – 18,42 proc. visų mirčių), mirtingumo išorinės priežastys – 7,27 proc. (Marijampolės apskrityje – 5,93 proc., Lietuvoje – 5,45 proc.).

5 paveiksle pateiktas Šakių rajono savivaldybėje mirusių asmenų skaičiaus procentine išraiška pagal mirties priežastis palyginimas su Marijampolės apskrityje Lietuvoje mirusiųjų vidurkiu 2022 m.[8]

[7] Higienos instituto Sveikatos informacijos centro Sveikatos statistikos Sveikatos statistinių duomenų portalo duomenys, prieiga internetu: https://stat.hi.lt/default.aspx?report_id=126.

[8] Higienos instituto Sveikatos informacijos centro Sveikatos statistikos Sveikatos statistinių duomenų portalo duomenys, prieiga internetu: https://stat.hi.lt/default.aspx?report_id=204.

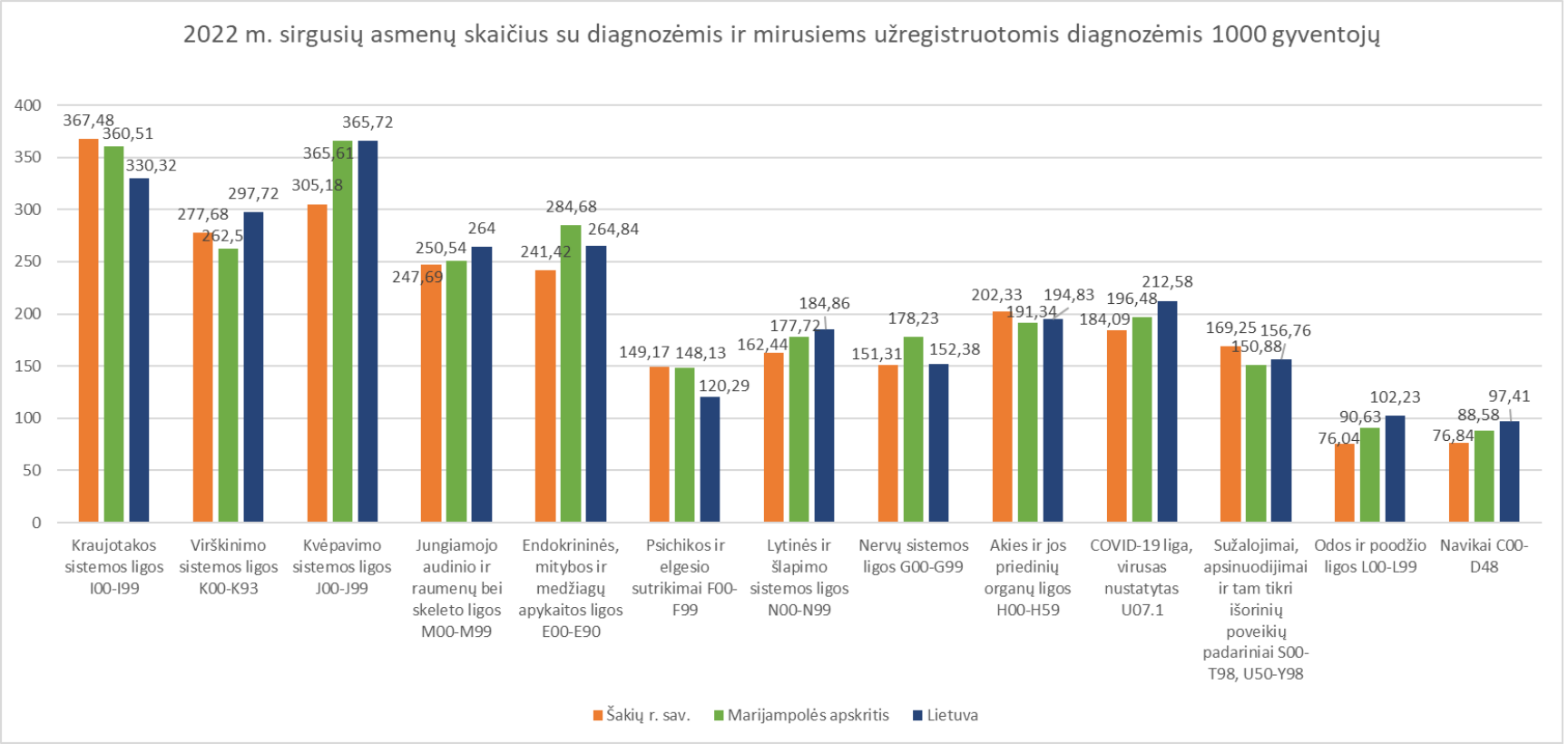

1 paveikslas. 2022 m. Šakių rajono savivaldybėje, Marijampolės apskrityje ir bendrai Lietuvoje sirgusių asmenų skaičiaus su diagnozėmis 1 000 gyventojų palyginimas.[9]

[9] Higienos instituto Sveikatos informacijos centro Sveikatos statistikos Sveikatos statistinių duomenų portalo duomenys, prieiga internetu: https://stat.hi.lt/default.aspx?report_id=126.

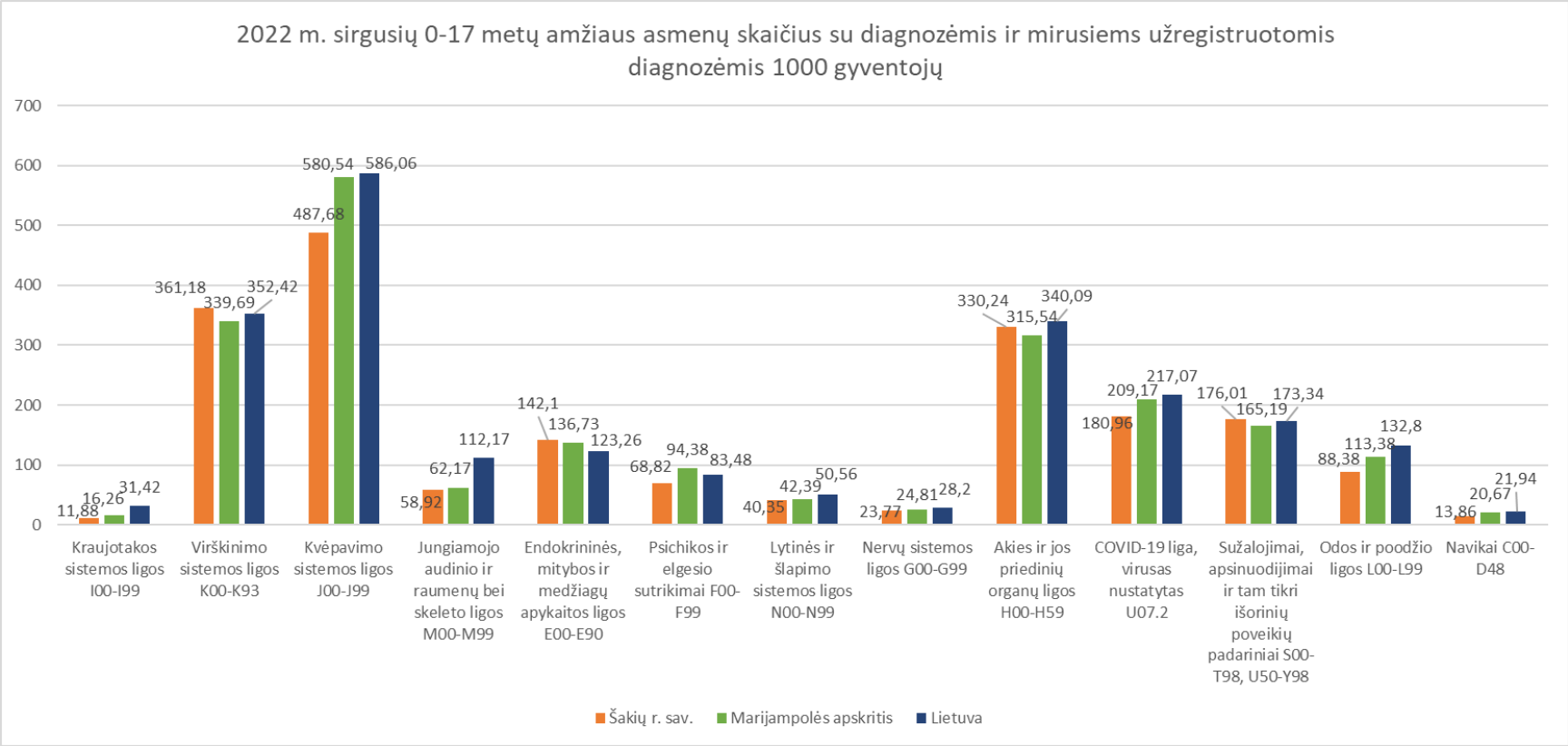

2 paveikslas. 2022 m. Šakių rajono savivaldybėje, Marijampolės apskrityje ir bendrai Lietuvoje sirgusių 0-17 metų amžiaus asmenų skaičiaus su diagnozėmis 1 000 gyventojų palyginimas.[10]

[10] Higienos instituto Sveikatos informacijos centro Sveikatos statistikos Sveikatos statistinių duomenų portalo duomenys, prieiga internetu: https://stat.hi.lt/default.aspx?report_id=126.

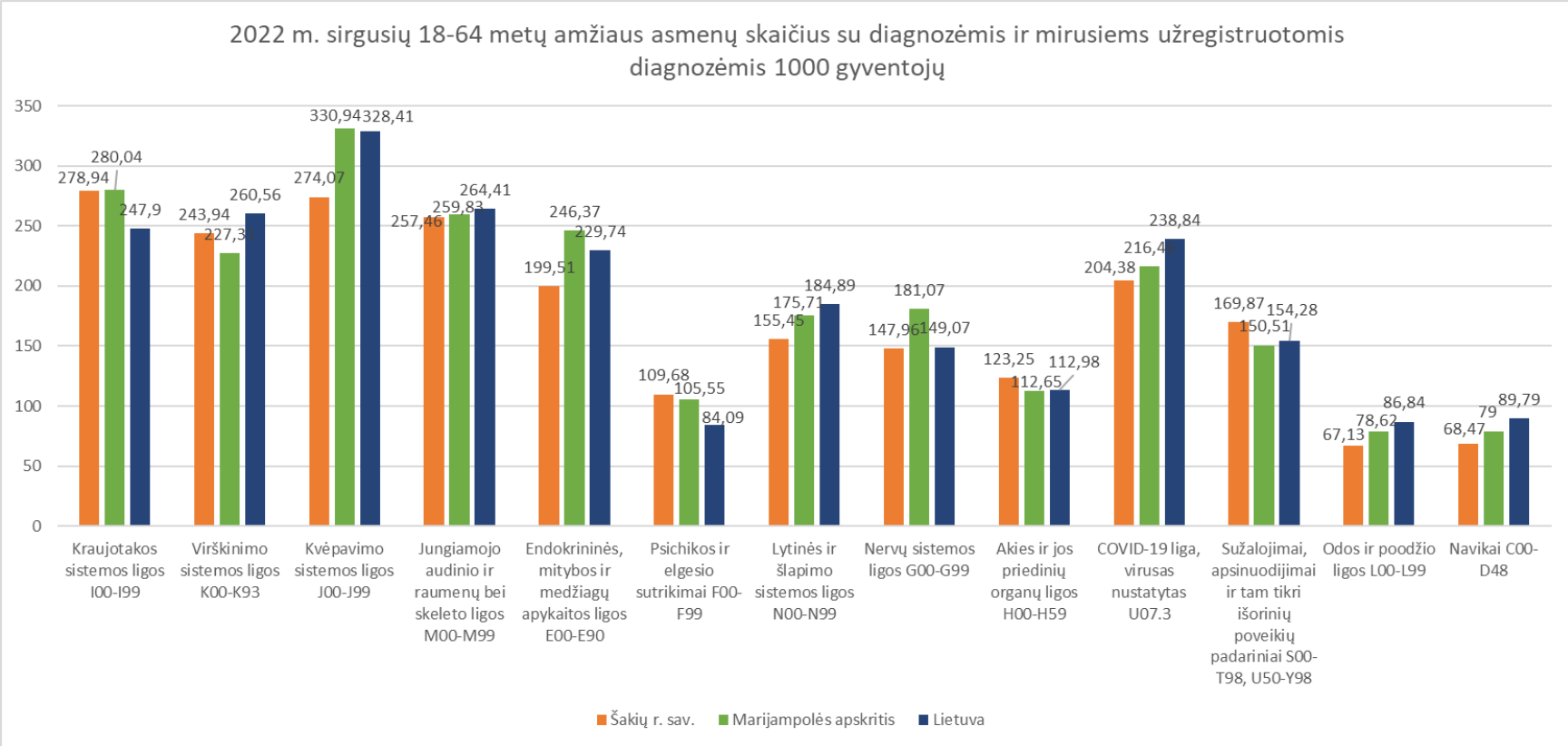

3 paveikslas. 2022 m. Šakių rajono savivaldybėje, Marijampolės apskrityje ir bendrai Lietuvoje sirgusių 18-64 metų amžiaus asmenų skaičiaus su diagnozėmis 1 000 gyventojų palyginimas.[11]

[11] Higienos instituto Sveikatos informacijos centro Sveikatos statistikos Sveikatos statistinių duomenų portalo duomenys, prieiga internetu: https://stat.hi.lt/default.aspx?report_id=126.

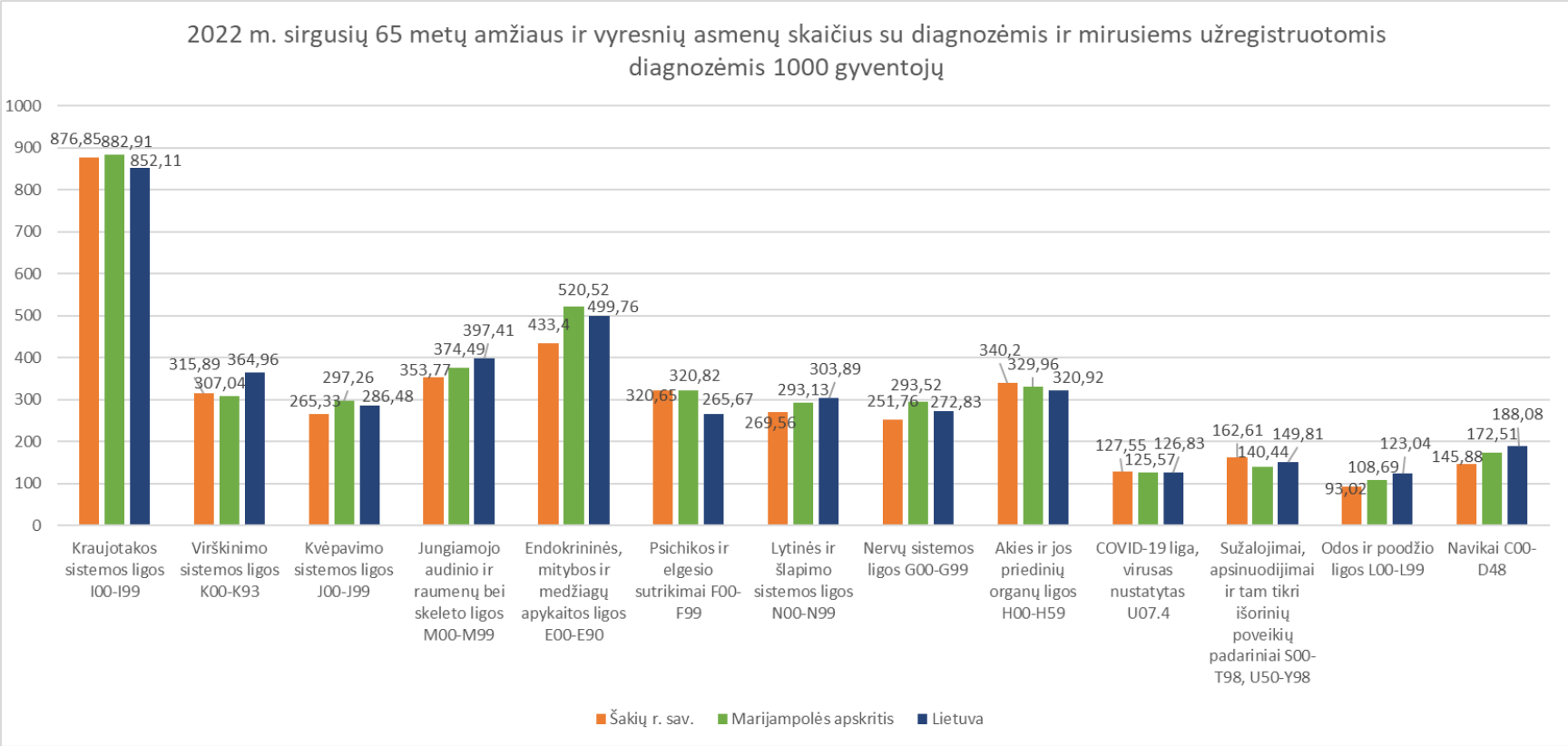

4 paveikslas. 2022 m. Šakių rajono savivaldybėje, Marijampolės apskrityje ir bendrai Lietuvoje sirgusių 65 metų amžiaus ir vyresnių asmenų skaičiaus su diagnozėmis 1 000 gyventojų palyginimas.[12]

[12] Higienos instituto Sveikatos informacijos centro Sveikatos statistikos Sveikatos statistinių duomenų portalo duomenys, prieiga internetu: https://stat.hi.lt/default.aspx?report_id=126.

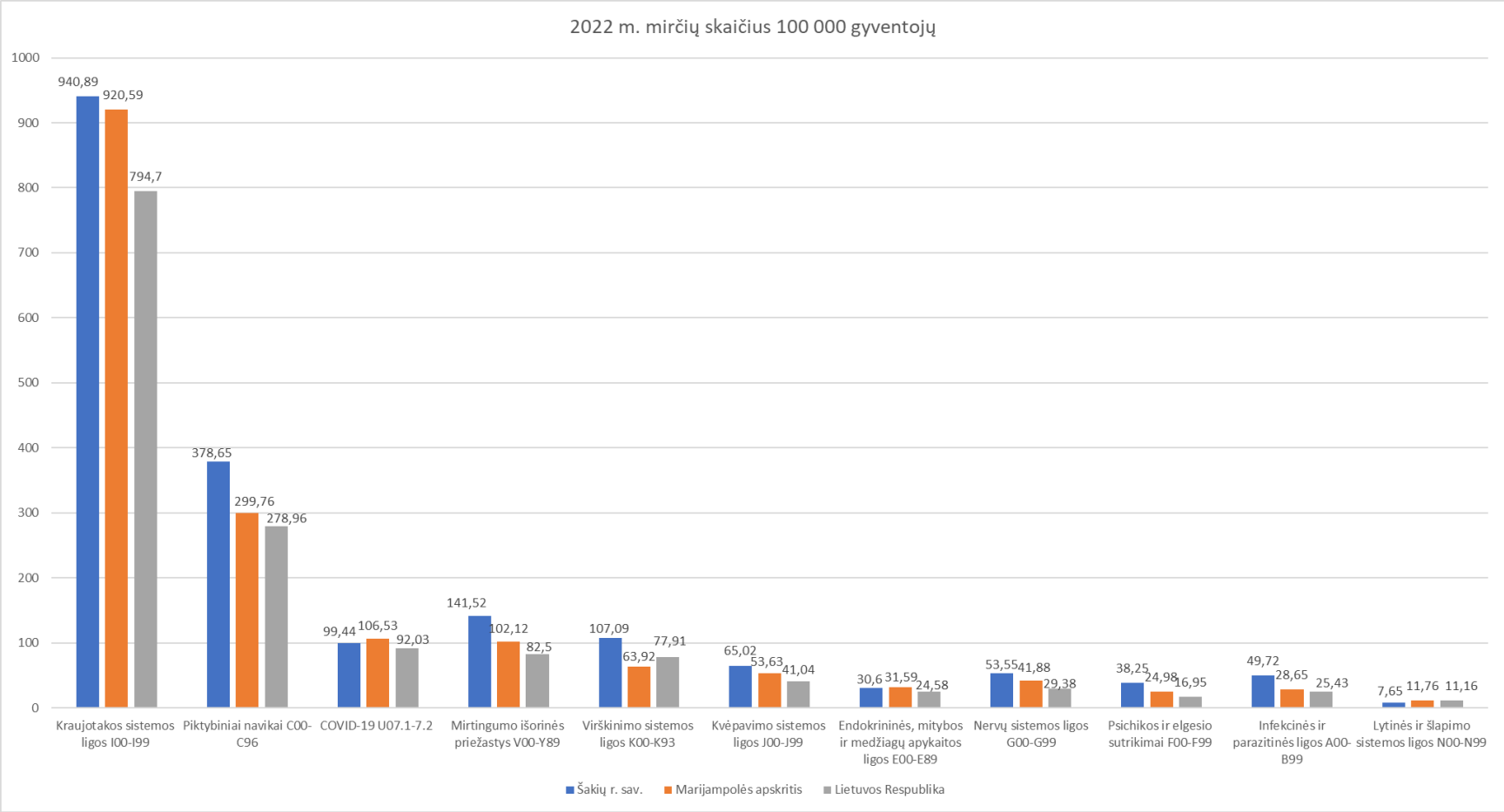

5 paveikslas. 2022 m. Šakių rajono savivaldybėje mirusių asmenų skaičiaus pagal mirties priežastis palyginimas su Marijampolės apskrities ir Lietuvos vidurkiais. [13]

[13] Higienos instituto Sveikatos informacijos centro Sveikatos statistikos Sveikatos statistinių duomenų portalo duomenys, prieiga internetu: https://stat.hi.lt/default.aspx?report_id=204.

5.2. Vanduo

Žmonių ūkinė veikla yra tiesioginis paviršinių vandens telkinių vandens kokybę lemiantis veiksnys.[14] Ši veikla sukelia pasklidąją ir sutelktąją taršą. Pasklidoji tarša apima daugiausia trąšų naudojimą, sutelktoji – nevalomų ar nepakankamai valomų nuotekų išleidimą.

Šakių rajono savivaldybės vandens telkiniai priskiriami vienam – Nemuno upių baseinų rajonui (toliau – UBR). Nemuno UBR Šakių rajono savivaldybės teritorijoje priskiriamos Nemuno upės baseino Šešupės pabaseinio (76,2 proc. rajono teritorijos) ir Nemuno mažųjų intakų pabaseinio (23,8 proc. rajono teritorijos) dalys.[15]

Paviršinių vandens telkinių būklė vertinama pagal ekologinę būklę (dirbtinių ir labai pakeistų vandens telkinių – ekologinį potencialą) ir pagal cheminę būklę. Vandens telkinio būklė nustatoma pagal prastesnę iš jų, klasifikuojant į dvi klases: gerą arba neatitinkančią geros būklės. Paviršinių vandens telkinių ekologinė būklė vertinama pagal fizikinių-cheminių, hidromorfologinių ir biologinių kokybės elementų rodiklius. Paviršinių vandenų cheminės būklės vertinimo kriterijai yra Nuotekų tvarkymo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. D1-236, 1 priede ir 2 priedo A dalyje nurodytų medžiagų aplinkos kokybės standartai paviršiniuose vandenyse, didžiausios leidžiamos koncentracijos vandens telkinyje-priimtuve.[16]

Aplinkos apsaugos agentūros 2021 m. duomenimis, Šakių rajono savivaldybėje valstybinis upių monitoringas buvo atliktas ir ekologinė upių būklė buvo tirta 7 monitoringo vietose. Šios monitoringo vietos nurodytos 5 lentelėje ir pažymėtos 6 paveiksle pateiktame žemėlapyje.

5 lentelė. Valstybinio upių monitoringo vietos Šakių rajono savivaldybės teritorijoje 2021 m.[17]

Vandens telkinio pavadinimas	Monitoringo vietos kodas	Monitoringo vietos pavadinimas	Monitoringo vietos rytų koordinatė	Monitoringo vietos šiaurės koordinatė	Debitas	Srovės greitis
Penta II	LTR1063	Penta II žemiau Sintautų	LT150106731	6083075,00	435407,50	0,1
Nova	LTR1306	Nova ties Rygiškiais	LT150106603	6077848,34	445029,37	0,3
Šešupė	LTR137	Šešupė ties pasieniu su Kaliningradu	LT150100017	6092523,50	418515,75	15,3
Nyka	LTR1624	Nyka aukščiau Ilguvos	LT100119101	6102326,00	456209,00	0,2

[14] L. Bagdžiūnaitė-Litvinaitė. Biogeninių medžiagų kaitos upių vandenyje tyrimai ir įvertinimas, 2005.

[15] Nemuno upių baseinų rajono valdymo planas, prieiga internetu: https://aaa.lrv.lt/uploads/aaa/documents/files/Nemuno%20UBR%202023-02-14.pdf.

[16] Aplinkos apsaugos agentūros informacija, prieiga internetu: https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/vanduo/upes-ezerai-ir-tvenkiniai/upiu-ezeru-ir-tvenkiniu-bukle.

[17] Aplinkos apsaugos agentūros duomenys, prieiga internetu: https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/vanduo/upes-ezerai-ir-tvenkiniai/valstybinis-upiu-ezeru-ir-tvenkiniu-monitoringas/upiu-monitoringo-rezultatai.

Vandens telkinio pavadinimas	Monitoringo vietos kodas	Monitoringo vietos pavadinimas	Monitoringo vietos rytų koordinatė	Monitoringo vietos šiaurės koordinatė	Debitas	Srovės greitis
Aukspirta	LTR1681	Aukspirta ties santaka, aukščiau Rukšnių	LT150106941	6087592,00	423417,00	0,1
Nopaitys	LTR744	Nopaitys ties keliu Nr. 138	LT150106791	6081984,50	429157,00	0,1
Vandupė	LTR745	Vandupė netoli žiočių	LT150105001	6067430,00	445625,00	0,2

Vertinant upių ekologinę būklę pagal fizikinių-cheminių kokybės elementų rodiklius, fitobentoso indeksą (UFBI), upės makrobestuburių indeksą (UMI), nei vienos upės ekologinė būklė neatitiko geros būklės klasės. Informacija šios upės ekologinės būklės rodiklius 2021 m. pateikta 6 lentelėje. Šakių rajono savivaldybės upių cheminė būklė 2021 m. buvo tirta 1 monitoringo taške – Šešupėje ties pasieniu su Kaliningradu, būklė neatitiko geros būklės klasės dėl BDE ir gyvsidabrio AKS viršijimų biotoje (žuvyse).

6 lentelė. 2021 m. Šakių rajono savivaldybės upių ekologinė būklė pagal fizikinių-cheminių kokybės elementų rodiklius, fitobentoso indeksą (UFBI), upės makrobestuburių indeksą (UMI).

Vandens telkinio pavadinimas	**Monitoringo vietos kodas**	**Monitoringo vietos pavadinimas**	**Ekologinė būklė pagal:**															
			O_2	**BDS_7**	**NH_4-N**	**NO_3-N**	**N**	**PO_4-P**	**P**	**Cu**	**Cr**	**V**	**Al**	**Sn**	**As**	**Zn**	**Fitobentoso indeksą (UFBI)**	**Makrobestuburių indeksą (UMI)**
Penta II	LTR1063	Penta II žemiau Sintautų	B	V	LB	B	B	LB	LB	-	-	-	-	-	-	-	V	B
Nova	LTR1306	Nova ties Rygiškiais	B	G	LG	V	V	G	G	-	-	-	-	-	-	-	G	V
Šešupė	LTR137	Šešupė ties pasieniu su Kaliningradu	G	G	LG	V	V	V	V	G	G	G	G	G	G	G	-	-
Nyka	LTR1624	Nyka aukščiau Ilguvos	V	V	LG	B	B	V	V	-	-	-	-	-	-	-	V	G
Aukspirta	LTR1681	Aukspirta ties santaka, aukščiau Rukšnių	V	V	LG	B	B	G	LG	-	-	-	-	-	-	-	V	V
Nopaitys	LTR744	Nopaitys ties keliu Nr. 138	LG	G	LG	V	V	LG	LG	-	-	-	-	-	-	-	G	V
Vandupė	LTR745	Vandupė netoli žiočių	B	G	G	B	B	G	G	-	-	-	-	-	-	-	LG	V

Sutartiniai žymėjimai: LG – labai gera; G – gera; NG – neatitinka geros; V – vidutinė; B – bloga; LB – labai bloga.

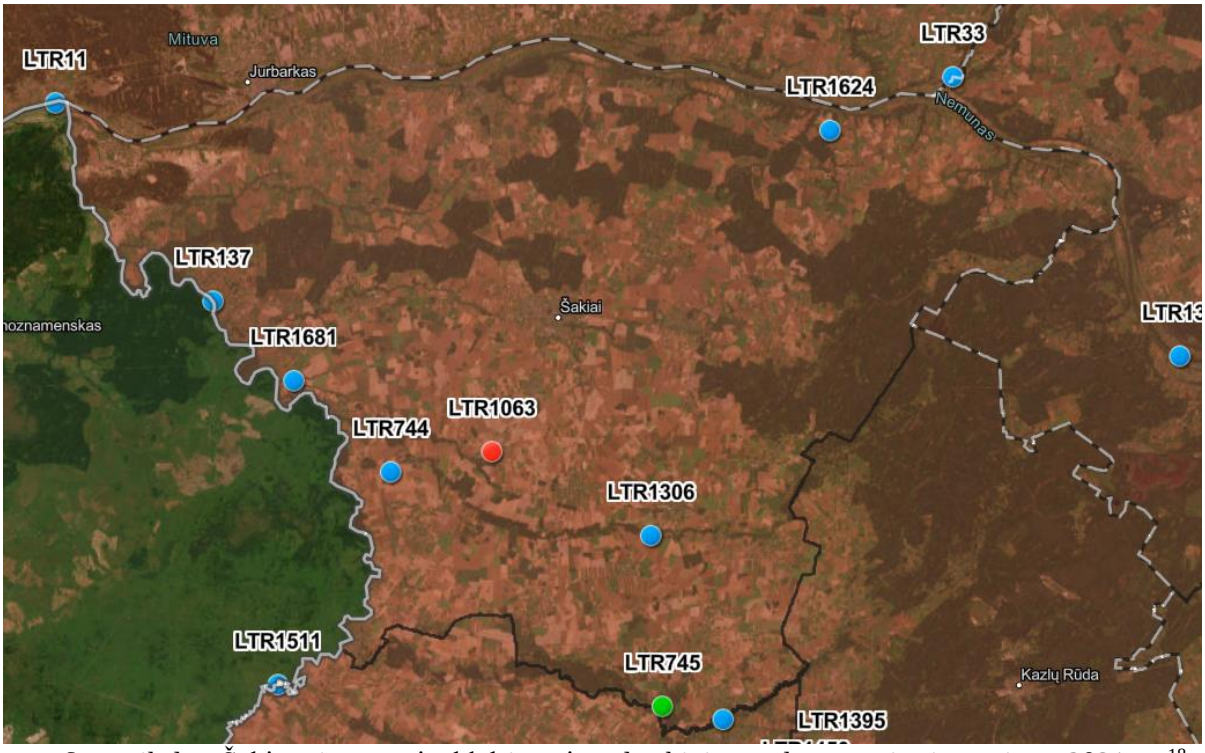

6 paveikslas. Šakių rajono savivaldybės upių valstybinio vandens monitoringo vietos 2021 m. [18]

Valstybinis ežerų ir tvenkinių monitoringas 2021 m. buvo vykdomas 1 Šakių rajono savivaldybės vandens telkinyje – Totorviečių tvenkinyje, duomenys apie jį pateikti 7 lentelėje, o monitoringo vieta pažymėtos 7 paveiksle pateiktame žemėlapyje. Šio tvenkinio ekologinė būklė nepriskiriama geros būklės klasei. Šakių rajono savivaldybės ežerų ir tvenkinių cheminė būklė 2021 m. nebuvo tirta.

7 lentelė. Valstybinio ežerų ir tvenkinių monitoringo vieta Šakių rajono savivaldybėje 2021 m.[19]

Vandens telkinio pavadinimas	Monitoringo vietos kodas	Vandens telkinio kodas	Platuma (m)	Ilguma (m)
Totorviečių tvenkinys	LTL424	LT115050192	6084319,33	430485,04

[18] Aplinkos apsaugos agentūros duomenys, prieiga internetu: https://gamta.maps.arcgis.com/apps/instant/basic/index.html?appid=f0a0dc207b004af084ad687f3f10b37e.

[19] Aplinkos apsaugos agentūros duomenys, prieiga internetu: https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/vanduo/upes-ezerai-ir-tvenkiniai/valstybinis-upiu-ezeru-ir-tvenkiniu-monitoringas/ezeru-ir-tvenkiniu-monitoringo-rezultatai.

8 lentelė. 2021 m. Šakių rajono savivaldybės ežerų ir tvenkinių ekologinės būklės klasės pagal fizikinių-cheminių kokybės elementų rodiklius, biologinius kokybės elementus (fitoplanktono indeksą (EFPI), fitobentoso indeksą (EFBI), makrobestuburių indeksą (EMI)). [20]

Vandens telkinio pavadinimas	**Ekologinė būklė pagal:**						
	vandens skaidrumą	**N**	**BDS_7**	**P**	**Fitoplanktono indeksą (EFPI)**	**Fitobentoso indeksą (EFBI)**	**Makrobestuburių indeksą (EMI)**
Totorviečių tvenkinys	Gera	Bloga	Gera	Vidutinė	Labai gera	Gera	Labai gera

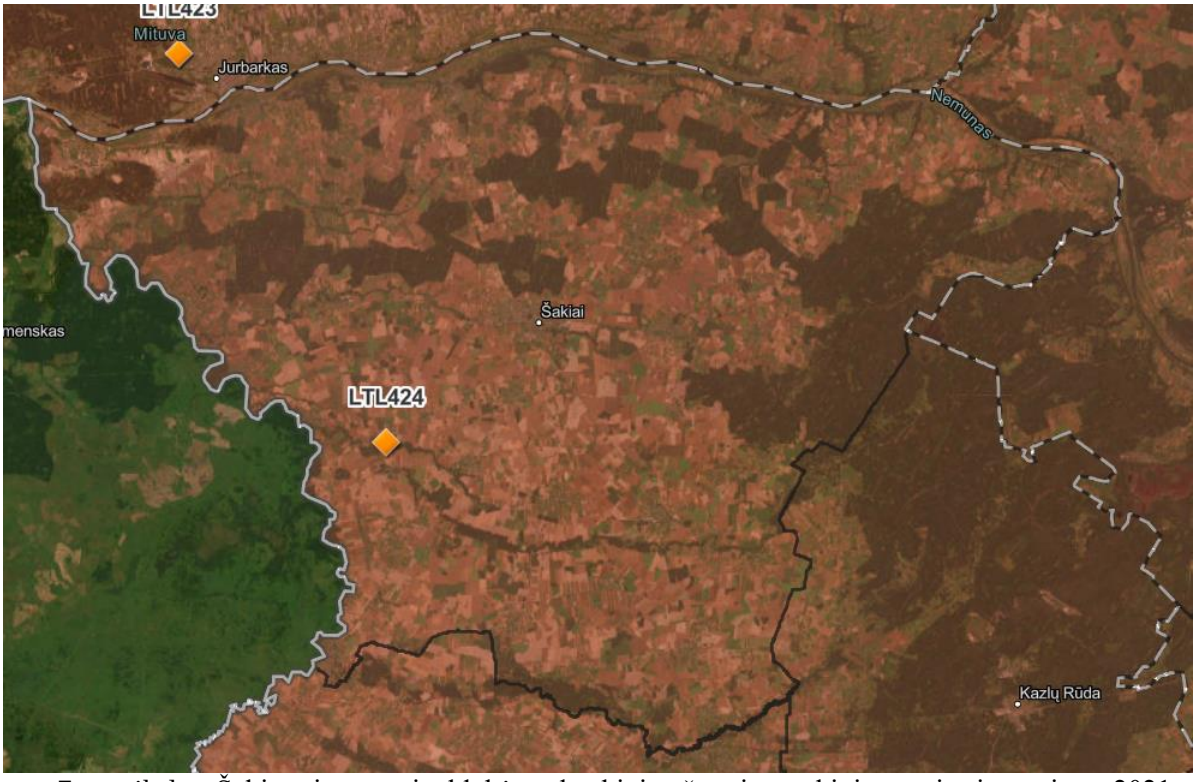

7 paveikslas. Šakių rajono savivaldybės valstybinio ežerų ir tvenkinių monitoringo vietos 2021 m.[21]

Šakių rajono savivaldybėje per 2022 m. į paviršinius vandenis buvo išleista 1 047 tūkst. m^3 buitinių, gamybinių ir komunalinių nuotekų, visos jos buvo išvalytos iki nustatytų normų (žr. 9 lentelę).

[20] Aplinkos apsaugos agentūros duomenys, prieiga internetu: https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/vanduo/upes-ezerai-ir-tvenkiniai/valstybinis-upiu-ezeru-ir-tvenkiniu-monitoringas/ezeru-ir-tvenkiniu-monitoringo-rezultatai.

[21] Aplinkos apsaugos agentūros duomenys, prieiga internetu: https://gamta.maps.arcgis.com/apps/instant/basic/index.html?appid=6c35e17765534d1e8c3c14e8be4c6163.

9 lentelė. Buitinių, gamybinių ir komunalinių nuotekų išleidimas į gamtinę aplinką Šakių rajono savivaldybėje, Marijampolės apskrityje ir Lietuvoje 2022 m., tūkst. m^3/metus.[22]

Administracinis-teritorinis vienetas	Buitinės, gamybinės ir komunalinės nuotekos					
	išleistos į paviršinius vandenis					išleistos į natūralias nuotekų filtravimo sistemas
	iš viso	iš jų				
		nereikalaujančių valymo	išvalytų iki nustatytų normų	nepakankamai išvalytų	užterštų be valymo	
Šakių r. sav.	**1 046,942**		**1 046,942**			
Marijampolės apskritis	13 356,175	5 107,1	7 736,256	512,819		
Lietuva	2 707 916,773	2 511 512,802	145 027,932	51 172,724	203,315	351,719

Paviršinių nuotekų, išleistų į paviršinius vandenis, kiekis rajone 2022 m. sudarė 34 tūkst. m^3, visos jos buvo išvalytos iki nustatytų normų.

10 lentelė. Paviršinių nuotekų išleidimas į gamtinę aplinką Šakių rajono savivaldybėje, Marijampolės apskrityje ir Lietuvoje 2022 m., tūkst. m^3/metus. [23]

Administracinis-teritorinis vienetas	Paviršinės nuotekos, išleistos į paviršinius vandenis				
	iš viso	iš jų			
		išvalytų iki nustatytų normų	nepakankamai išvalytų	užterštų be valymo	nereikalaujančių valymo
Šakių r. sav.	**34,375**	**34,375**			
Marijampolės apskritis	3 075,67	186,75	0	341,07	2 547,85
Lietuva	77 645,465	11 416,39	1 569,936	9 734,11	54 925,031

Pagal išleidžiamų teršalų sudėtį 2022 m. Šakių rajono savivaldybėje daugiausia su nuotekomis į gamtinę aplinką pateko bendrojo azoto – 13,97 t, skendinčiųjų medžiagų – 10,63 t, chloridų – 8,61 t, nitratinio azoto – 7,47 t.[24]

Požeminio vandens baseinų cheminė būklė priklauso nuo žmogaus ūkinės veiklos ir gamtinių sąlygų. Didžiausią įtaką gruntinio vandens kokybei regioniniu mastu daro pasklidoji tarša. Pasklidąją požeminio vandens taršą formuoja užtersta atmosfera, žemės ūkyje naudojamos trąšos ir pesticidai, ir kompleksinė urbanizuotose teritorijose vykdoma veikla. Lietuvoje geriamam vandeniui yra naudojamas tik požeminis vanduo, siurbiamas iš įvairaus amžiaus ir litologinės sudėties

[22] Aplinkos apsaugos agentūros nuotekų tvarkymo apskaitos statistiniai duomenys, prieiga internetu: https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/vanduo/nuoteku-tvarkymas/nuoteku-tvarkymo-apskaitos-duomenys.

[23] Aplinkos apsaugos agentūros nuotekų tvarkymo apskaitos statistiniai duomenys, prieiga internetu: https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/vanduo/nuoteku-tvarkymas/nuoteku-tvarkymo-apskaitos-duomenys.

[24] Aplinkos apsaugos agentūros duomenys, Teršiančių medžiagų išleidimas, prieiga el. būdu: http://vanduo.gamta.lt/cms/index?rubricId=c6f62d0c-2839-40af-9a46-250a2c71fd77.

vandeningųjų sluoksnių. Hidrogeologiniu požiūriu Šakių rajono savivaldybės teritorija yra virš Viršutinės-apatinės kreidos, Suvalkijos ir Pietryčių Lietuvos kvartero (Nemuno), Nemuno ir Neries, Nevėžio žemupio (Kauno) požeminio vandens baseinų, kurių išteklių kiekio ir kokybės būklė yra gera.[25]

Atliekant valstybinį požeminio vandens monitoringą, 2022 m. Šakių rajono savivaldybėje 5 monitoringo postuose buvo stebimi 9 gręžiniai, jų vietos pažymėtos 8 paveiksle pateiktame žemėlapyje.[26]

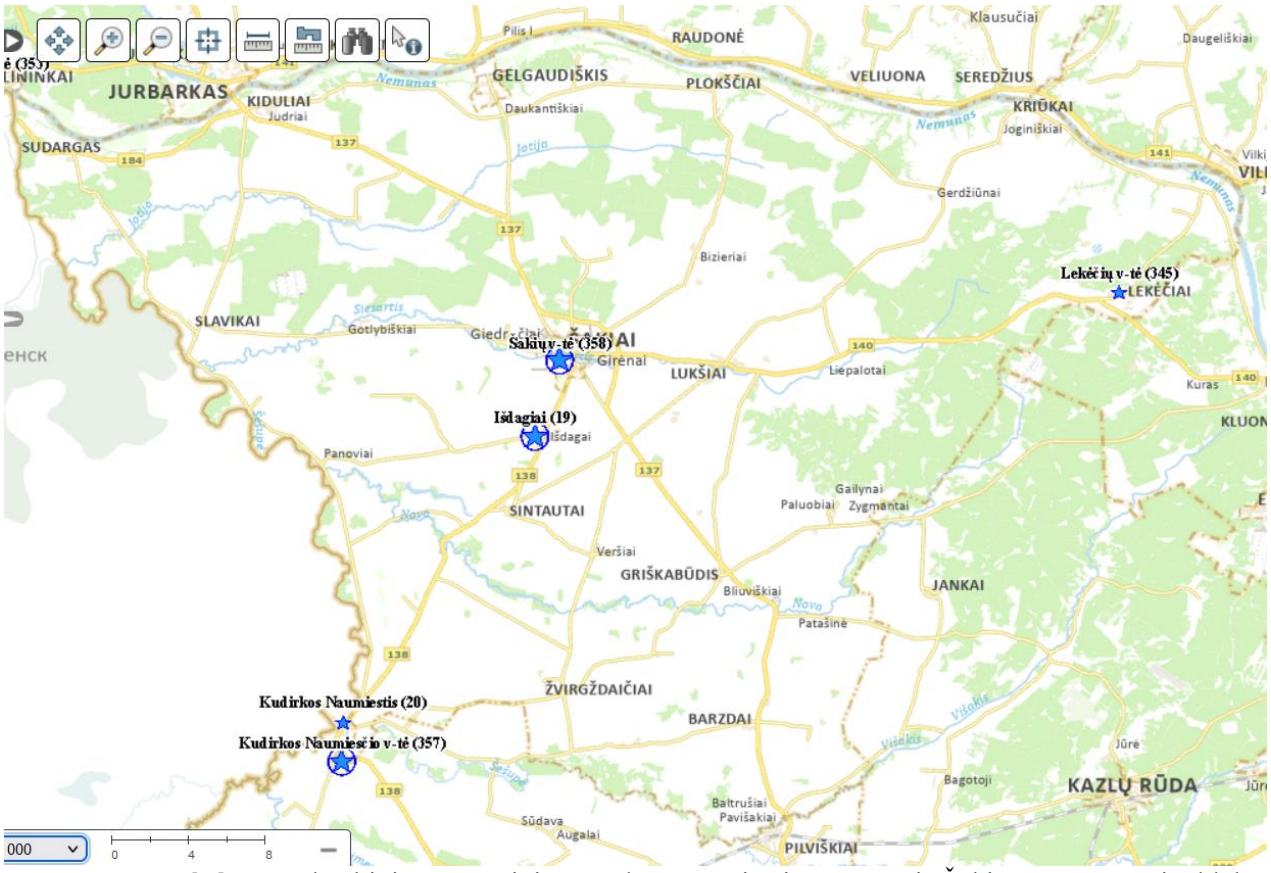

8 paveikslas. Valstybinio požeminio vandens monitoringo postai Šakių rajono savivaldybės teritorijoje.[27]

[25] Lietuvos geologijos tarnyba - Požeminio vandens baseinai, prieiga internetu: https://www.lgt.lt/epaslaugos/elpaslauga.xhtml.

[26] Lietuvos geologijos tarnybos el. paslaugos, ataskaita apie valstybinio požeminio vandens monitoringo postų, stebimų gręžinių ir mėginių skaičius pagal vandeningąjį sluoksnį, prieiga internetu: https://www.lgt.lt/epaslaugos/elpaslauga.xhtml.

[27] Lietuvos geologijos tarnybos el. paslaugos, prieiga internetu: https://www.lgt.lt/epaslaugos/elpaslauga.xhtml.

5.3. Oras

Aplinkos oras – troposferos (ne patalpų) oras. Troposfera – apatinis (prie žemės), pagrindinis atmosferos sluoksnis iki 8-10 km storio poliarinėse, 10-12 km vidutinėse ir 14-18 km storio atogrąžų platumose.

Aplinkos oro apsaugos prioritetai yra:

1) energijos naudojimo veiksmingumo didinimas ir šilumos energijos gamybai naudojamų kuro deginimo įrenginių sukeliamos taršos mažinimas griežtinant kietojo kuro vartojimo, kurą deginančių įrenginių eksploatavimo reikalavimus, plėtojant centralizuoto šilumos tiekimo sistemas, teisinėmis ir finansinėmis priemonėmis užtikrinant, kad didinant gyventojų tankumą teritorijose, kuriose galima užtikrinti centralizuotą šilumos tiekimą, nauji šilumos vartotojai šilumos energija būtų aprūpinami centralizuotai arba šilumos energijos gamybai naudotų netaršias šilumos gamybos technologijas (elektros, saulės ar geoterminę energiją);

2) transporto priemonių sukeliamos taršos mažinimas mažinant vidaus degimo varikliais varomų transporto priemonių naudojimą ir didinant elektrinių transporto priemonių naudojimą;

3) geriausių prieinamų gamybos, darnaus susisiekimo paslaugų organizavimo būdų ir technologijų diegimas.

Šakių rajono savivaldybėje 2022 m. iš 5 stacionarių taršos šaltinių (UAB „FLEMING BALDAI“, UAB IDAVANG Lekėčių padalinys 08, UAB „Lenergija“, UAB „Šakių šilumos tinklai“ Gimnazijos g. katilinė, UAB „Šakių šilumos tinklai“ Kudirkos g. katilinė) į aplinkos orą išmesta 107 t teršalų. Šis kiekis sudarė 6,13 proc. bendro teršalų, išmestų iš stacionarių taršos šaltinių Marijampolės apskrityje, ir 0,19 proc. – visoje Lietuvoje, kiekio. Šakių rajono savivaldybės, Marijampolės apskrities ir Lietuvos oro teršalų 2022 m. emisijų struktūra pateikta 11 lentelėje.

11 lentelė. Teršalų, išmestų į aplinkos orą iš stacionarių taršos šaltinių, kiekis Šakių rajono savivaldybėje, Marijampolės apskrityje ir Lietuvoje 2022 m.[28]

Administracinis-teritorinis vienetas	Įmonių skaičius	Bendras kiekis, t	Sieros anhidridas, t	Azoto oksidai, t	Anglies monoksidas, t	Lakieji organiniai junginiai, t	Viso kietų, t
Šakių r. sav.	5	106,84	0,66	16,67	38,71	0,1	19,26
Marijampolės apskritis	37	1 743,42	32,93	342,4	814,17	375,35	116,32
Lietuva	679	57 234,69	9 716,25	9 010,3	20 369,78	11 785,93	3 219,11

Valstybinėje aplinkos monitoringo 2018–2023 metų programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 996 „Dėl Valstybinės aplinkos monitoringo 2018–2023 metų programos patvirtinimo“[29], nustatyta, kad aplinkos oro kokybės vertinimui Lietuvos teritorija, atsižvelgiant į gyventojų skaičių ir teršalų koncentracijos lygį, pagal Direktyvos 2008/50/EB reikalavimus suskirstyta į zonas (zona – aplinkos oro kokybės vertinimui ir

[28] Statistinė informacija apie ūkio subjektų į aplinkos orą iš stacionarių taršos šaltinių išmetamų teršalų kiekius, prieiga internetu: https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/oras/tarsa-is-stacionariu-tarsos-saltiniu.

[29] Valstybinė aplinkos monitoringo 2018–2023 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 996 „Dėl Valstybinės aplinkos monitoringo 2018–2023 metų programos patvirtinimo“, prieiga internetu: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/bb8c1a00c89a11e8a82fc67610e51066/asr.

valdymui Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo nustatytais pagrindais aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro įsakymu nustatyta Lietuvos teritorijos dalis) ir aglomeracijas (aglomeracija – zona, kuri yra miesto teritorija ir kurioje gyvena daugiau kaip 250 000 gyventojų arba kurioje dėl gyventojų tankumo (gyventojų skaičius kvadratiniame kilometre) būtina vertinti ir valdyti aplinkos oro kokybę). Lietuvoje yra 2 aglomeracijos – teritorijos, tapatinamos su Vilniaus ir Kauno miestų ribomis, ir likusi Lietuvos teritorijos dalis – 1 zona.

Šakių rajono savivaldybė pagal šį suskirstymą patenka į zoną. Šakių rajono savivaldybėje ir Marijampolės apskrityje nėra oro kokybės tyrimo stočių, skirtų aplinkos oro kokybei stebėti ir vertinti vykdant valstybinio aplinkos oro monitoringo programą (žr. 9 paveikslą).

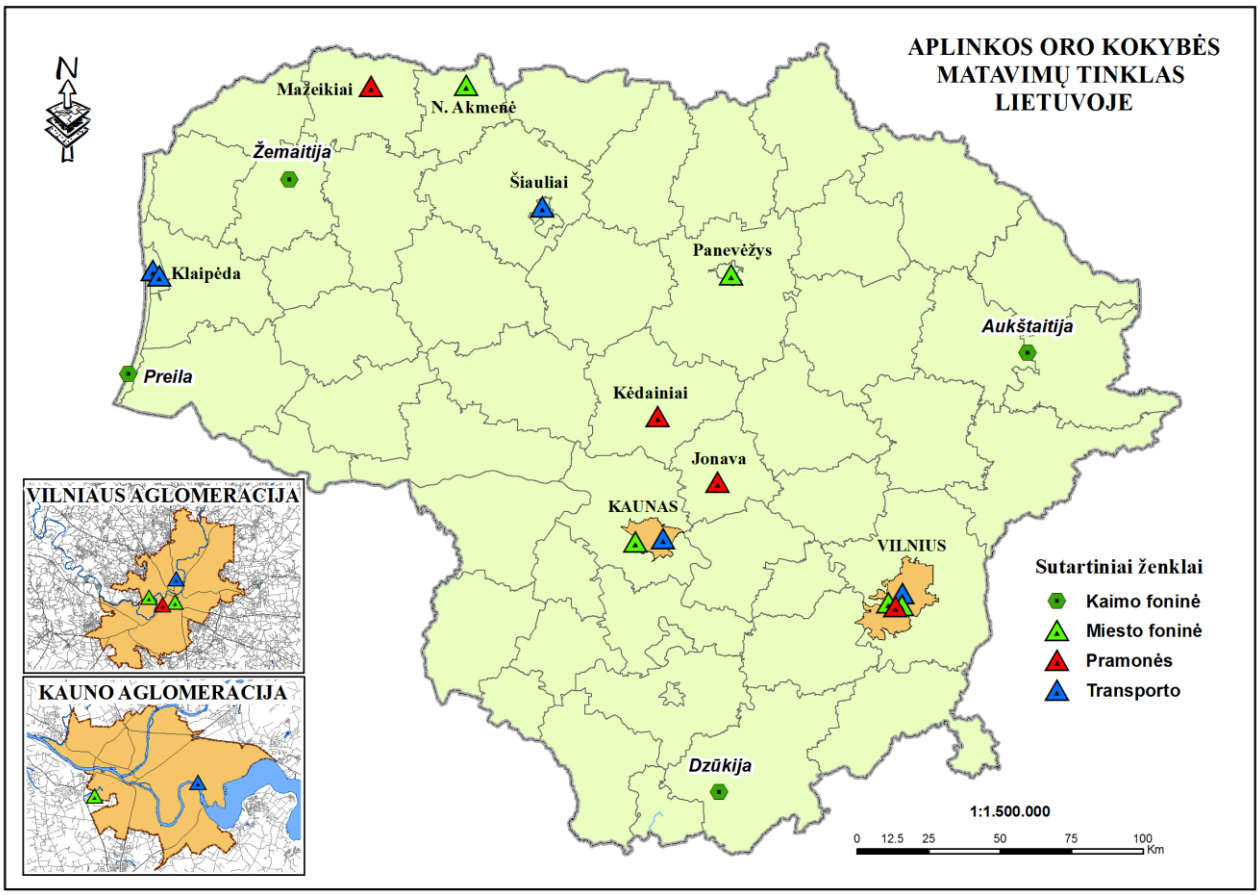

9 paveikslas. Aplinkos oro kokybės matavimo stočių tinklas Lietuvoje.[30]

[30] Aplinkos apsaugos agentūros duomenys, prieiga internetu: https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/oras/oro-monitoringo-vietos/stoteliu-tinklas-lietuvoje.

5.4. Kultūros paveldas (įskaitant architektūros ir archeologijos paveldą, kultūros vertybių registre registruotų nekilnojamojo kultūros paveldo objektus/kompleksus, teritorijas ir vietoves)

Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme apibrėžta nekilnojamosios kultūros vertybės sąvoka – tai kultūros paveldo objekto ar vietovės reikšmingumą lemiančių vertingųjų savybių, visuomenei svarbių kaip jos kultūrinis turtas, visuma, neatsižvelgiant į tai, kam nuosavybės teise objektas ar vietovė priklauso. Kultūros paveldo objektai – tai pavieniai, kompleksiniai ar į kompleksą įeinantys objektai, registruoti kaip nekilnojamosios kultūros vertybės, t. y. žemės sklypuose, sklypų dalyse, vandens, miško plotuose ar jų dalyse esantys statiniai ar kiti nekilnojamieji daiktai, kurie turi vertingųjų savybių ir kartu su jiems priskirta teritorija yra atskiri daiktinės teisės objektai ar gali jais būti. Kultūros paveldo vietovė – teritorija, kuri pasižymi istoriškai susiformavusiais ypatumais, visumos darna ir (ar) derme su gamtine aplinka ir kurioje yra kultūros paveldo objektų.

Šakių rajono savivaldybėje yra iš viso 314 nekilnojamųjų kultūros vertybių (unikalių kodų). Nekilnojamasis kultūros paveldas skirstomas pagal sandarą: pavieniai objektai (136 pavieniai objektai; čia ir toliau nurodytas Šakių rajono savivaldybėje esančių vertybių skaičius), kompleksiniai objektai (32 kompleksai ir 141 į kompleksus įeinantis objektas) ir vietovės (2 vietovės), ir pagal reikšmingumą lemiantį vertingųjų savybių pobūdį ar jų derinį: memorialinis (62 vertybės), kultūrinės raiškos (3 vertybės), inžinerinis (4 vertybės), dailės (38 vertybės), urbanistinis (2 vertybės), architektūrinis (120 vertybių), sakralinis (18 vertybių), mitologinis (6 vertybės), istorinis (68 vertybės), etnokultūrinis (3 vertybės), archeologinis (62 vertybės), kraštovaizdžio (19 vertybių), želdynų (12 vertybių).

Pagal potipius nekilnojamosios kultūros vertybės skirstomos į statinius (107), vietas (107) ir kitus nekilnojamus daiktus (68). Pagal reikšmingumo lygmenį 44 vertybės priskiriamos vietinio, 102 – regioninio, 97 – nacionalinio reikšmingumo lygmeniui.

Pagal statusą Šakių rajono savivaldybėje yra 16 inicijuotų skelbti valstybės saugomais kultūros paveldo objektų, 106 valstybės saugomi objektai, 20 paminklų, 14 kultūros paveldo objektų, kurių apsauga panaikinta, 7 kultūros paveldo objektų apsauga panaikinta (tapo vertingąja savybe), ir 151 registrinis objektas.

5.10 ataskaitos skyriuje 12, 13, 14 ir 15 paveiksluose pažymėtos rajone esančių didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių ir žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės vietos kultūros paveldo teritorijų, gamtos ir kultūros paveldo objektų atžvilgiu.

5.5. Saugomos teritorijos

Bendrąją saugomų teritorijų sistemą sudaro:

- Konservacinio prioriteto saugomos teritorijos, kuriose saugomi unikalūs arba tipiški gamtinio bei kultūrinio kraštovaizdžio kompleksai ir objektai. Joms priskiriami rezervatai (gamtiniai ir kultūriniai), draustiniai bei gamtos ir kultūros paveldo objektai (paminklai).
- Ekologinės apsaugos prioriteto saugomos teritorijos, išskiriamos norint išvengti neigiamo poveikio saugomiems gamtos ir kultūros paveldo kompleksams bei objektams arba neigiamo antropogeninių objektų poveikio aplinkai. Šiai kategorijai priskiriamos ekologinės apsaugos zonos.
- Atkuriamosios apsaugos saugomos teritorijos, skiriamos gamtos išteklių atsistatymui, pagausinimui bei apsaugai. Joms priskiriami atkuriamieji ir genetiniai sklypai.
- Kompleksinės saugomos teritorijos, kuriose sujungiamos išsaugančios, apsaugančios, rekreacinės ir ūkinės zonos pagal bendrą apsaugos, tvarkymo ir naudojimo programą. Joms priskiriami valstybiniai (nacionaliniai ir regioniniai) parkai bei biosferos monitoringo teritorijos (biosferos rezervatai ir biosferos poligonai).

Šakių rajono savivaldybės konservacinės apsaugos prioriteto saugomoms teritorijoms priskiriamas 1 gamtinis rezervatas – Velniaravio gamtinis rezervatas, rajono teritorijoje užimantis 71,32 ha plotą, ir 17 draustinių, rajone užimančių 5 102,60 ha plotą: [31]

- 1 botaninis-zoologinis draustinis – Rečių botaninis-zoologinis draustinis (550,67 ha);
- 4 genetiniai draustiniai (38,40 ha), iš jų didžiausias – Pankliškės miško beržo genetinis draustinis (24,12 ha);
- 3 geomorfologiniai draustiniai (358,81 ha), iš jų didžiausias – Tučių geomorfologinis draustinis (183,93 ha);
- 3 hidrografiniai draustiniai (659,10 ha), iš jų didžiausias – Novos hidrografinis draustinis (453,61 ha);
- 4 kraštovaizdžio draustiniai (3 193,26 ha), iš jų didžiausias – Nemuno kraštovaizdžio draustinis (1 981,72 ha);
- 1 pedologinis draustinis – Baltkojų pedologinis draustinis (158,83 ha);
- 1 zoologinis-ornitologinis draustinis – Novaraisčio ornitologinis draustinis (143,53 ha).

Konservacinės apsaugos prioriteto saugomoms teritorijoms taip pat priskiriami gamtos ir kultūros paveldo objektai / paminklai aprašyti ataskaitos 5.4 ir 5.6 ataskaitos poskyriuose.

Kompleksinėms saugomoms teritorijoms Šakių rajono savivaldybėje priskiriamas 1 valstybinis parkas – Panemunių regioninis parkas (5 549,53 ha).

5.6. Gamtos paveldo objektai

Gamtos paveldo objektai – atskiri arba tankias grupes sudarantys kraštovaizdžio elementai, kuriems dėl jų vertės teisės aktais nustatytas specialus apsaugos ir naudojimo režimas.

---

[31] Saugomų teritorijų statistinė informacija iš Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų valstybės kadastro https://stvk.lt/stat.

Gamtos paveldo objektai yra:

1) geologiniai – išskirtinių dydžių rieduliai, uolos, smegduobės ir olos, tipiškos arba unikalios, moksliniu požiūriu vertingos atodangos, fosilijų ir mineralų radavietės;

2) geomorfologiniai – išskirtinių dydžių ir išvaizdos reljefo formos: kalvos, gūbriai, atragiai, daubos, raguvos, dubakloniai ir kitos reljefo formos;

3) hidrogeologiniai – išskirtinio debito ir ypatingų savybių šaltiniai ir versmės;

4) hidrografiniai – išskirtinių dydžių rėvos, senvagės, salos, kriokliai ir kiti hidrografinio tinklo elementai;

5) botaniniai – išskirtinio amžiaus, matmenų, formų ar dendrologiniu bei estetiniu požiūriu vertingi medžiai, krūmai, saugomų augalų ir grybų rūšių augavietės (buveinės), unikalios ir nykstančios augalų bendrijos, dendrologiniai rinkiniai, dendrologinę vertę turintys parkai ir skverai;

6) zoologiniai – saugomų gyvūnų rūšių radavietės (veisimosi ir maitinimosi vietos), gyvūnų kolonijos, unikalūs paukščių lizdai, kitos gyvūnų veiklos retenybės.

Šakių rajono savivaldybėje yra iš viso 17 gamtos paveldo objektų: 16 botaninių ir 1 hidrogeologinis.

5.7. Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos

Buveinių apsaugai svarbi teritorija – Europos bendrijos svarbos teritorijoje įstatymų, administracinių aktų ir (arba) sutarčių pagrindu nustatyta teritorija, kurioje taikomos būtinos apsaugos priemonės palankiai natūralių buveinių ir (ar) rūšių populiacijų, kurioms teritorija yra nustatyta, apsaugos būklei palaikyti ar jai atkurti. Buveinių apsaugai svarbios teritorijos nustatomos vietovėse, kuriose yra Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių tipai ir Europos bendrijos svarbos rūšių buveinės. Teritorijos atrenkamos Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme nustatyta tvarka atsižvelgiant į tai, kokią Lietuvos Respublikos teritorijos dalį užima Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių tipai ir rūšių, kurioms išsaugoti reikia nustatyti buveinių apsaugai svarbias teritorijas, buveinės.

Paukščių apsaugai svarbi teritorija – specialios apsaugos teritorija, kurioje Europos bendrijos svarbos paukščių rūšių buveinėms taikomos tam tikros apsaugos priemonės, kad šios rūšys savo areale išliktų ir veistųsi. Kiekiu ir dydžiu tinkamiausios paukščių apsaugai svarbios teritorijos nustatomos vadovaujantis moksliniais tyrimais ir atsižvelgiant į laukinių paukščių apsaugos poreikį geografiniame jūros ir sausumos plote, apimančiame europinę teritoriją valstybių narių, kurioms taikoma Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo. Nustatant jas, siekiama šių tikslų:

1) kad savo areale išliktų ir veistųsi tokios į Europos bendrijos svarbos paukščių rūšių sąrašą įrašytos paukščių rūšys: kurioms gresia pavojus išnykti; kurioms gali pakenkti tam tikri jų buveinių pokyčiai; kurios laikomos retomis dėl jų mažų populiacijų ar riboto arealo; kurioms dėl specifinio jų buveinių pobūdžio reikia išskirtinio dėmesio. Vertinant visada remiamasi laukinių paukščių rūšių populiacijų gausumo tendencijomis ir pokyčiais;

2) kad būtų išsaugotos nuolatos aptinkamų migruojančių laukinių paukščių rūšių, neįrašytų į Europos bendrijos svarbos paukščių rūšių sąrašą, veisimosi, šėrimosi, žiemojimo ir poilsio teritorijos, esančios jų migracijos kelyje, kreipiant išskirtinį dėmesį šlapžemių, ypač tarptautinės svarbos, apsaugai.

Šakių rajono savivaldybėje yra 7 buveinių apsaugai svarbios Natura 2000 teritorijos (4 446,17 ha), didžiausia jų – Kazlų Rūdos miškas IV (1 479,63 ha), ir 3 paukščių apsaugai svarbios

Natura 2000 teritorijos (2 229,69 ha), iš jų didžiausia – Nemuno upės pakrantės ir salos tarp Kulautuvos ir Smalininkų (1 588,27 ha).

5.8. Kraštovaizdis

Kraštovaizdis – tai žemės paviršiaus gamtinių (paviršinių uolienų ir reljefo, pažemio oro, paviršinių ir gruntinių vandenų, dirvožemio, gyvūnų organizmų) ir/ar antrapogeninių (archeologinių liekanų, statinių, inžinerinių įrenginių, žemės naudmenų ir informacinio lauko) komponentų, susijusių medžiaginiais, energetiniais ir informaciniais ryšiais, teritorinis junginys. [32] Technogeniniai veiksniai, t. y. jėgos, formuojančios ir (arba) keičiančios kraštovaizdį, veikia visose Šakių rajono savivaldybės teritorijose (kaip ir visoje Lietuvos teritorijoje), jie minimalų poveikį daro tik griežčiausio apsaugos statuso teritorijose (rezervatuose). Jie klasifikuojami į šiuos (atrinkti tik tie veiksniai, kurie susiję su Plane planuojamomis priemonėmis):

1. Statybos ir konstrukcijų veiksnys (pastatų ir techninių įrenginių statyba);
2. Technogeninio judėjimo veiksnys (Kraštovaizdžio morfologijos požiūriu, šis elementas uzurpuoja kitus mobilius (t. y. biotos ir žmogaus atžvilgiu) kraštovaizdžio elementus.
3. Sandėliavimo veiksnys. Tai savitas kraštovaizdžio erdvinę struktūrą keičiantis veiksnys, susijęs su žmogaus ūkinei veiklai būdingu įvairių medžiagų koncentravimu įvairiems tikslams tam tikrose vietose. Didžiausią poveikį aplinkai daro atvirasis atliekų sandėliavimas sąvartynuose. Sąvartynai pirmiausia asocijuojasi su vizualine ir geochemine kraštovaizdžio degradacija, t. y. jie sudarko kraštovaizdžio vizualinę kokybę. Šis technogeninis veiksnys, nors ir neišvengiamas, gali būti kontroliuojamas ir iš dalies neutralizuojamas didinant sąvartyno izoliavimą, geriau organizuojant atliekų perdirbimą.
4. Pasklidosios taršos veiksnys. Tai didžiausią poveikį kraštovaizdžiui turintis veiksnys. Šis veiksnys tik netiesiogiai veikia kraštovaizdžio morfologiją. Tarša cheminėmis medžiagomis susijusi su pramonės ir transporto struktūrų išsidėstymu. Atmosferos, vandens, dirvožemio tarša daro didžiulę įtaką biotai, keisdama jos rūšinę sudėtį (išlieka atspariausios užterštumui rūšys) ir būklę (daugelio rūšių individai esant užterštumui skursta). Fizikinė tarša, pasireiškianti akustine, elektromagnetine ir paskleistų atliekų formomis, taip pat sudaro nepalankių sąlygų laukus, kur kraštovaizdis tampa apleistas, akultūrinis.[33]

Gamtinis karkasas – vientisas gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklas, užtikrinantis ekologinę kraštovaizdžio pusiausvyrą, gamtinius ryšius tarp saugomų teritorijų, kitų aplinkosaugai svarbių teritorijų ar buveinių, taip pat augalų ir gyvūnų migraciją tarp jų.[34]

Gamtinis karkasas jungia įvairias teritorijas: rezervatus, draustinius, valstybinius parkus, atkuriamuosius ir genetinius sklypus, ekologinės apsaugos zonas, taip pat miškų ūkio, gamtines rekreacines ir ekologiškai svarbias agrarines teritorijas.

---

[32] Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, prieiga internetu: https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/saugomos-teritorijos-ir-krastovaizdis/krastovaizdis.

[33] D. Veteikis. Kraštovaizdžio antropogeninės struktūros, 2012 m. Prieiga internetu: https://www.chgf.vu.lt/files/chgf_gi_gkk/chgf_gi_gkk_biblioteka/krastovaizdzio_antropologines_strukturos_veteikis_2012.pdf.

[34] Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, prieiga internetu: https://www.teisesakturegistras.lt/portal/lt/legalAct/TAR.FF1083B528B7/asr.

Gamtinį karkasą sudaro:

1) geoekologinės takoskyros – teritorijų juostos, jungiančios ypatinga ekologine svarba bei jautrumu pasižyminčias vietoves: upių aukštupius, vandenskyras, aukštumų ežerynus, kalvynus, pelkynus, priekrantes, požeminių vandenų intensyvaus maitinimo ir karsto paplitimo plotus. Jos skiria stambias gamtines ekosistemas ir palaiko bendrąją gamtinio kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą;

2) geosistemų vidinio stabilizavimo arealai ir ašys – teritorijos, galinčios pakeisti šoninį nuotėkį ar kitus gamtinės migracijos srautus, taip pat reikšmingos biologinės įvairovės požiūriu: želdinių masyvai ir grupės, natūralios pievos, pelkės bei kiti vertingi stambiųjų geosistemų ekotopai. Šios teritorijos kompensuoja neigiamą ekologinę įtaką gamtinėms geosistemoms;

3) migraciniai koridoriai – slėniai, raguvynai bei dubakloniai, kitos teritorijos, kuriomis vyksta intensyvi medžiagų, energijos ir gamtinės informacijos srautų apykaita ir augalų bei gyvūnų rūšių migracija.

Gamtinio karkaso sistema Šakių rajono savivaldybės teritorijoje pavaizduota 10 paveiksle.

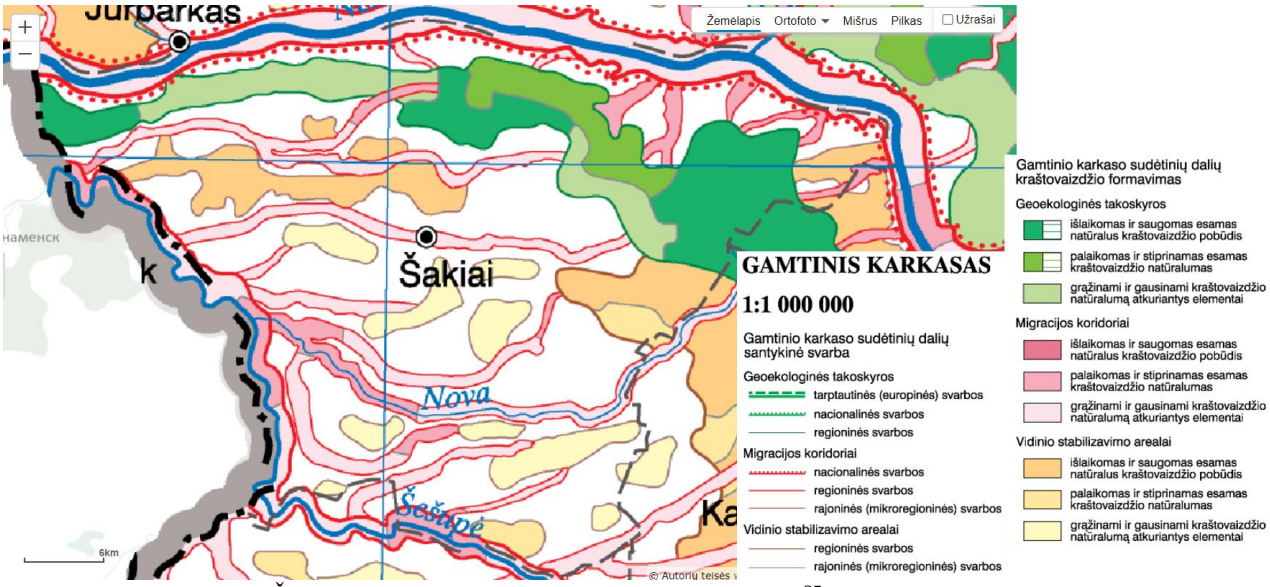

10 paveikslas. Šakių rajono savivaldybės gamtinis karkasas.[35]

5.9. Dirvožemis

Dirvožemis – tai viršutinis kvartero nuogulų sluoksnis. Tai viršutinis purusis Žemės plutos sluoksnis, susidaręs paviršinėse uolienose, veikiamose vandens, oro, gyvųjų organizmų, ir gebantis duoti augalų derlių. Jis įtakoja kitus aplinkos komponentus: augaliją, gruntinio vandens kokybę, gyventojų sveikatos būklę.[36] Humusas yra pagrindinis dirvožemio komponentas, kuris susidaro biochemiškai kintant augalų ir gyvūnų liekanoms.

[35] Gamtinis karkasas, prieiga internetu: https://www.geoportal.lt/map/#.

[36] Lietuvos geologijos tarnybos informacija, prieiga internetu: https://www.lgt.lt/index.php/apie-lietuvos-zemes-gelmes/kvarteras.

Pagal dirvožemio našumą Šakių rajono savivaldybėje esantys dirvožemiai priskiriami I dirvožemių grupei – vyrauja labai geros ūkinės vertės (51,64 balo) dirvožemiai. Šakių rajono savivaldybės žemės ūkio naudmenos įvertintos kaip našiausios šalyje;[37]

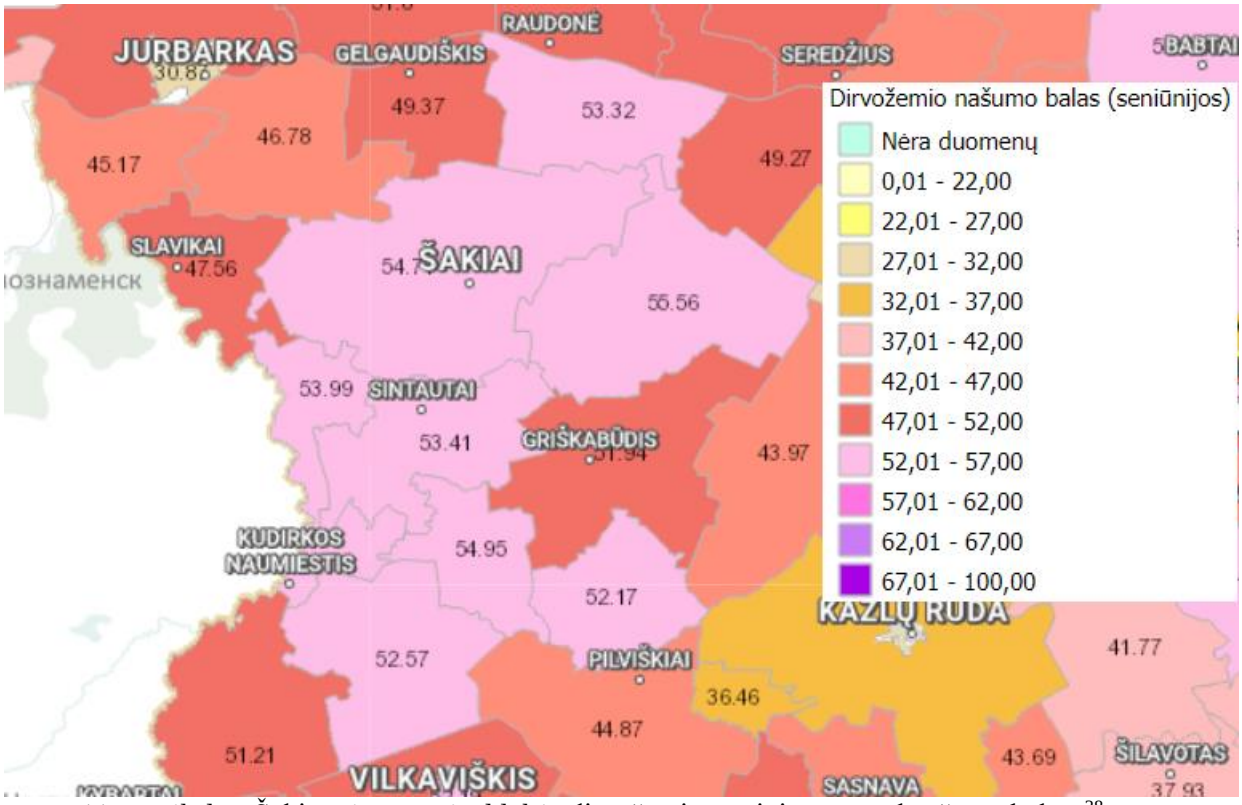

11 paveikslas. Šakių rajono savivaldybės dirvožemio vertinimas pagal našumo balus. [38]

5.10. Esamų atliekų tvarkymo įrenginių vietos

5.10.1. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės

Šiuo metu Šakių rajono savivaldybėje veikia 3 didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės (toliau – DGASA). Šakių miesto DGASA UAB Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras pradėjo eksploatuoti 2018 m., Kudirkos Naumiesčio ir Skaistakaimio DGASA – 2019 m. Vėlesniais metais atliekų tinkančių panaudoti ar perdirbti kiekio didinimui aikštelės rekonstruotos įrengiant patalpas, kuriose vykdoma tolimesniam panaudojimui tinkamų daiktų perdavimas gyventojams ar labdaros organizacijoms. Šiose patalpose gyventojai gali pristatyti dar tinkamus naudoti didelių gabaritų daiktus (baldus, langus, duris, dviračius, kilimus, automobilines kėdutes, vežimėlius), elektros ir elektronikos prietaisus, o kiti gyventojai neatlygintinai pasiimti.

[37] Lietuvos žemių našumas, prieiga internetu: https://www.manoukis.lt/mano-ukis-zurnalas/2015/04/lietuvos-zemiu-nasumas/.
[38] Dirvožemio vertinimas, prieiga internetu: https://www.geoportal.lt/map/#.

Šakių rajono savivaldybės DGASA:

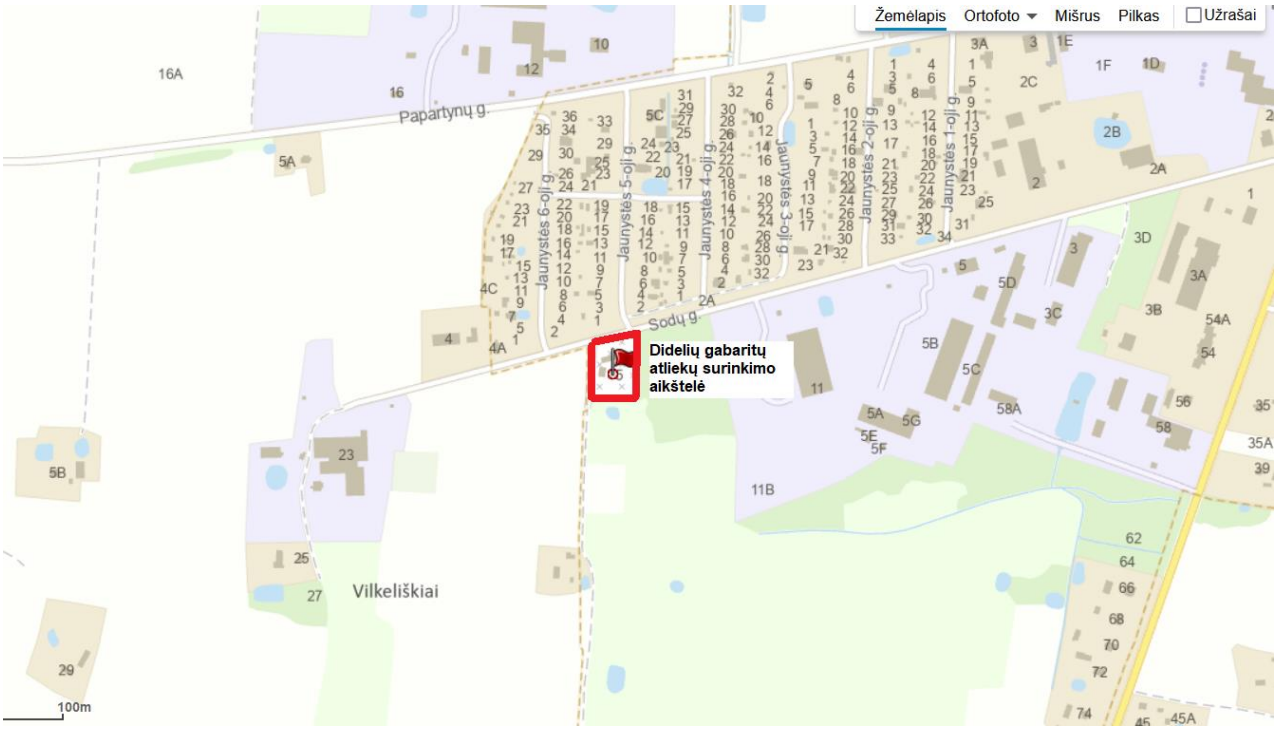

12 paveikslas. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės Sodų g. 15, Šakiai, vieta saugomų teritorijų ir kultūros paveldo teritorijų, gamtos ir kultūros paveldo objektų atžvilgiu, paviršinių vandens telkinių atžvilgiu. [39]

[39] UAB Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras ir geoportal.lt duomenys, prieiga internetu: https://www.dgasa-zaka.org/dgasa-aiksteles, https://www.geoportal.lt/map/.

13 paveikslas. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės Kybartų g. 1F, Kudirkos Naumiestis, Šakių r. sav., vieta saugomų teritorijų ir kultūros paveldo teritorijų, gamtos ir kultūros paveldo objektų atžvilgiu, paviršinių vandens telkinių atžvilgiu. [40]

[40] UAB Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras ir geoportal.lt duomenys, prieiga internetu: https://www.dgasa-zaka.org/dgasa-aiksteles, https://www.geoportal.lt/map/.

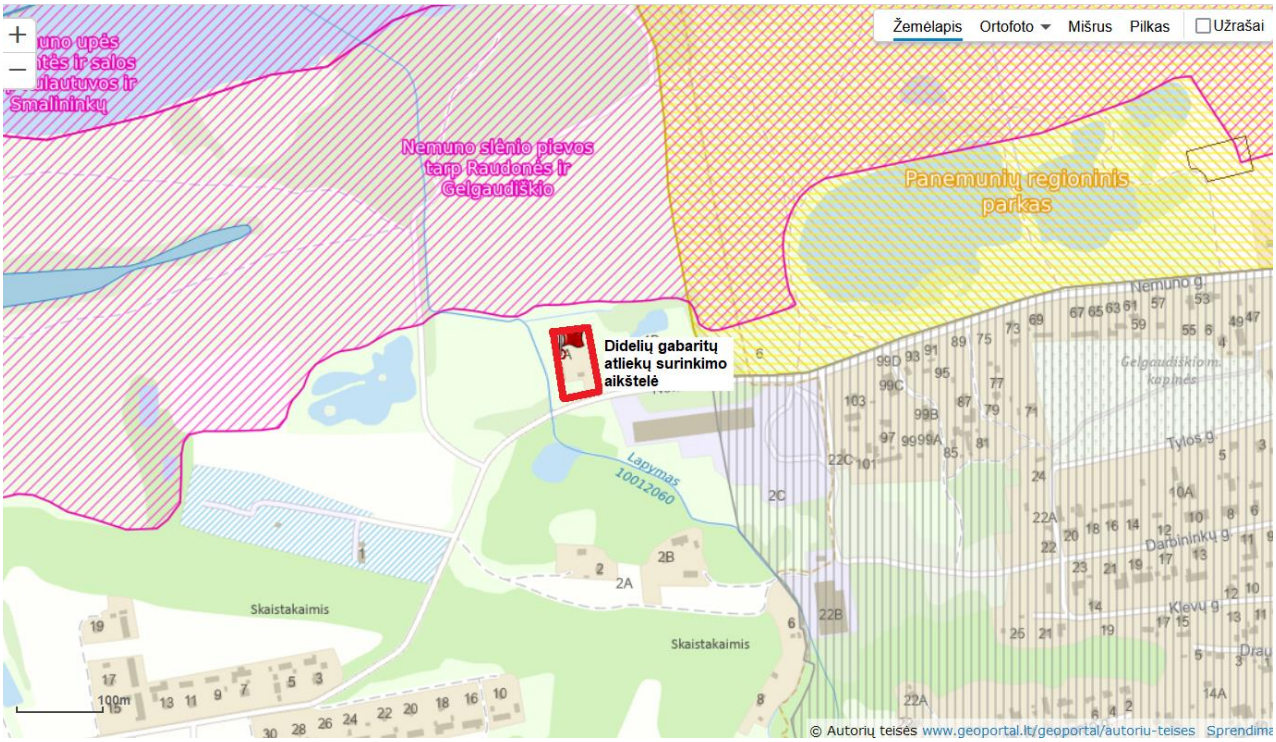

14 paveikslas. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės Nemuno g. 1A, Skaistakaimio k., Šakių r. sav., vieta saugomų teritorijų ir kultūros paveldo teritorijų, gamtos ir kultūros paveldo objektų atžvilgiu, paviršinių vandens telkinių atžvilgiu. [41]

5.10.2. Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelė

Šakių rajono savivaldybėje veikia 1 žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelė (toliau – ŽAKA). Žaliosios atliekos priimamos tiek iš gyventojų, tiek iš juridinių asmenų. Aikštelėje iš žaliųjų atliekų gaminamas kompostas, kuris parduodamas gyventojams ir organizacijoms. Dalis komposto yra naudojama sąvartyno perdengimams.

[41] UAB Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras ir geoportal.lt duomenys, prieiga internetu: https://www.dgasa-zaka.org/dgasa-aiksteles, https://www.geoportal.lt/map/.

Šakių rajono savivaldybės ŽAKA:

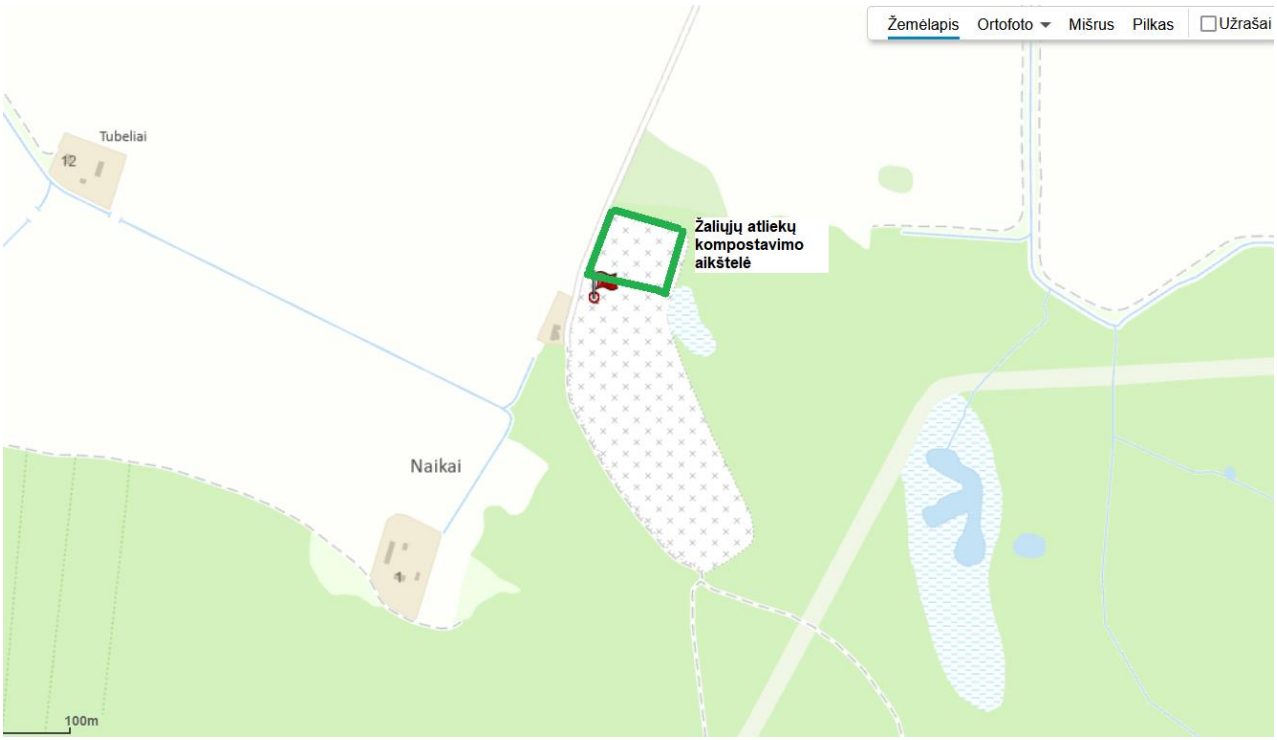

15 paveikslas. Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės Naikų k. 2, Šakių r. sav., vieta saugomų teritorijų ir kultūros paveldo teritorijų, gamtos ir kultūros paveldo objektų atžvilgiu, paviršinių vandens telkinių atžvilgiu. [42]

[42] UAB Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras ir geoportal.lt duomenys, prieiga internetu: https://www.dgasa-zaka.org/dgasa-aiksteles, https://www.geoportal.lt/map/.

6. SU PLANU SUSIJUSIOS APLINKOS APSAUGOS PROBLEMOS

Atliekų tvarkymas kaip veikla bendrąja prasme turi teigiamą poveikį aplinkai, aplinkos apsaugos problemas sukelia šiukšlės, atliekos ir jas tvarkant išsiskiriančios medžiagos. Didžiausia problema, kurią sukelia atliekų tvarkymas, yra klimato kaitą skatinančių ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų: anglies dioksido (CO_2), metano (CH_4), diazoto oksido (N_2O), išsiskyrimas (atliekas deginant, šalinant sąvartynuose). Kiek mažesnį poveikį dėl užteršimo atliekų tvarkymo veikla gali daryti vandeniui, dirvožemiui; autotransporto ir atliekų tvarkymo įrenginių keliamas triukšmas, kvapai gali trikdyti žmones, gyvūnus. Naujų įrenginių statybos metu sunaikinamas viršutinis dirvožemio sluoksnis su ten buvusia bioįvairove, o patys atliekų tvarkymo įrenginiai dažniausiai nepagražina kraštovaizdžio.

Šakių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plane, atsižvelgiant į atliekų tvarkymo proceso metu kylančius iššūkius, numatytos geriausios, efektyviausios priemonės išvengti galimo neigiamo poveikio aplinkai arba jį maksimaliai sumažinti ir spręsti susijusias aplinkos problemas. Gyventojų informavimas, edukavimas atliekų mažinimo ir prevencijos temomis, rūšiavimo skatinimas ir galimybių rūšiuoti atliekas didinimas, esamos infrastruktūros veiklos palaikymas ir naujų priemonių diegimas, teisinės bazės tobulinimas padės sukontroliuoti galimas neigiamas pasekmes aplinkai.

7. TARPTAUTINIU, EUROPOS SĄJUNGOS ARBA NACIONALINIU LYGMENIU NUSTATYTI APLINKOS APSAUGOS TIKSLAI, SUSIJĘ SU PLANU, KAIP RENGIANT PLANĄ ATSIŽVELGTA Į ŠIUOS TIKSLUS IR APLINKOS APSAUGĄ

Nacionaliniu lygmeniu atliekų tvarkymą reglamentuoja ir aplinkosaugines priemones ir tikslus nustato Valstybinis atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų planas, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas ir kiti teisės aktai.

Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano tikslai ir uždaviniai iki 2027 metų: ilgalaikis atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslas – mažinti susidarančių atliekų kiekį, užtikrinti žmonių sveikatai ir aplinkai saugų atliekų tvarkymą, racionalų atliekų medžiaginių ir energinių išteklių naudojimą, siekti mažiau naudoti gamtos, kitus išteklius, mažiau atliekų šalinti sąvartynuose, mažinti aplinkos taršą, aprūpinti pramonę vietinėmis žaliavomis.

Planu siekiama prisidėti prie NPP 6-ojo strateginio tikslo „Užtikrinti gerą aplinkos kokybę ir gamtos išteklių naudojimo darną, saugoti biologinę įvairovę, švelninti Lietuvos poveikį klimato kaitai ir didinti atsparumą jos poveikiui“ 8-ojo pažangos uždavinio „Mažinti susidarančių atliekų kiekį ir efektyviai jas sutvarkyti – laikytis atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumo, didinti pirminį rūšiavimą atliekų susidarymo vietoje, paruošimą pakartotiniam naudojimui, perdirbimą, atliekų pakartotinį naudojimą, taip pat mažinti sąvartyne šalinamų atliekų kiekį“ įgyvendinimo. Taip pat siekiama prisidėti prie 2021–2030 metų Nacionalinio pažangos plano 1.4 uždavinio „Perorientuoti pramonę link klimatui neutralios ekonomikos“, kurio vienas rodiklių – iki 2025 m. padidinti antrinių žaliavų panaudojimo (žiediškumo) lygį, kad jis būtų ne mažesnis nei tuometinis ES vidurkis.

Valstybiniai atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslai ir uždaviniai iki 2027 metų pagal atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumą:

1. Atliekų prevencija:

1.1. vengti atliekų susidarymo, mažinti susidarančių atliekų ir kenksmingų medžiagų kiekį žaliavose ir produktuose:

1.1.1. skatinti vartotojus rinktis daugkartinius gaminius, produktus pakartotinai naudoti, remonto ir (ar) taisymo paslaugas;

1.1.2. užtikrinti šiukšlinimo prevenciją, tvarkyti šiukšles;

1.1.3. užtikrinti maisto švaistymo prevenciją, skatinti maisto atliekų prevenciją;

1.1.4. skatinti ekologinį gaminių ir statinių projektavimą, diegti atliekų prevenciją užtikrinančius verslo modelius.

2. Paruošimas naudoti pakartotinai, prieš tai atskyrus produktus ar jų sudedamąsias dalis, netinkamus naudoti pakartotinai:

2.1. atskirti susidarymo šaltinyje atliekas, kurias būtų galima paruošti naudoti pakartotinai arba perdirbti:

2.1.1. didinti gyventojų aplinkosauginį sąmoningumą ir atsakomybę rūšiuojant atliekas;

2.1.2. gerinti atliekų rūšiavimo priemonių ir infrastruktūros prieinamumą.

3. Atskirtų pakartotinai naudoti daiktų atnaujinimas, remontas, pakartotinis daiktų naudojimas:

3.1. skatinti paruošti atliekas naudoti pakartotinai:

3.1.1. tikrinant, valant ar taisant atliekomis tapusius produktus ar jų sudedamąsias dalis paruošti taip, kad jie vėl būtų tinkami naudoti be pradinio apdirbimo.

4. Atliekas, kurių nepavyksta išvengti, jų dalis ar medžiagas, kurių nepavyksta pakartotinai panaudoti, perdirbti, panaudojant jas kaip žaliavas:

4.1. naudoti atliekas tos pačios arba kitos paskirties produktams ar medžiagoms gaminti:

4.1.1. skatinti paruošti atliekas perdirbti ir jas perdirbti;

4.1.2. skatinti naudoti antrines žaliavas.

5. Kitoks atliekų naudojimas:

5.1. skatinti perdirbti atliekas ir taip mažinti atliekų poveikį aplinkai ir visuomenės sveikatai, sąvartynuose šalinamų atliekų kiekį:

5.1.1. užtikrinti, kad energijai gauti būtų naudojamos nebetinkamos perdirbti ar pakartotinai naudoti energinę vertę turinčios atliekos.

6. Atliekų šalinimas:

6.1. atliekas, kurių nepavyksta išvengti, jų dalis ar medžiagas, kurių nepavyksta pakartotinai panaudoti, vėliau – perdirbti ar kitaip panaudoti, šalinti nekeliant pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai:

6.1.1. užtikrinti, kad saugiai būtų šalinamos asbesto atliekos.

7. Siekiant stiprinti aplinkos apsaugos sistemą, planuojama įgyvendinti šiuos uždavinius:

7.1. stiprinti atliekų prevencijos ir tvarkymo kontrolės sistemą:

7.1.1. kelti kvalifikaciją renkant ir apdorojant atliekų susidarymo ir tvarkymo duomenis;

7.1.2. griežtinti gaminių ir pakuočių GI organizacijų veiklos kontrolę;

7.1.3. kelti aplinkos apsaugos kontrolės sistemos darbuotojų kvalifikaciją.

Į visus Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plane nustatytus tikslus ir uždavinius (išskyrus tuos uždavinius, kurių įgyvendinimas priskirtas kitoms institucijoms) atsižvelgta, jie perkelti į Planą, Plano 5.2 poskyryje numatytos atitinkamos priemonės jų įgyvendinimui.

8. GALIMOS REIKŠMINGOS PASEKMĖS APLINKAI

Remiantis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo vadovo, parengto Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos ir Suomijos aplinkos instituto (2006 m.), metodine informacija bei Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 „Dėl Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (aktuali redakcija nuo 2014 m. gruodžio 31 d.), 2 priedo 8 punkte nustatytomis privalomomis SPAV ataskaitos sudėties dedamosiomis, SPAV ataskaitoje įvertintos galimos Plano sprendinių įgyvendinimo reikšmingos pasekmės aplinkos komponentams, kurie nurodyti schemoje žemiau:

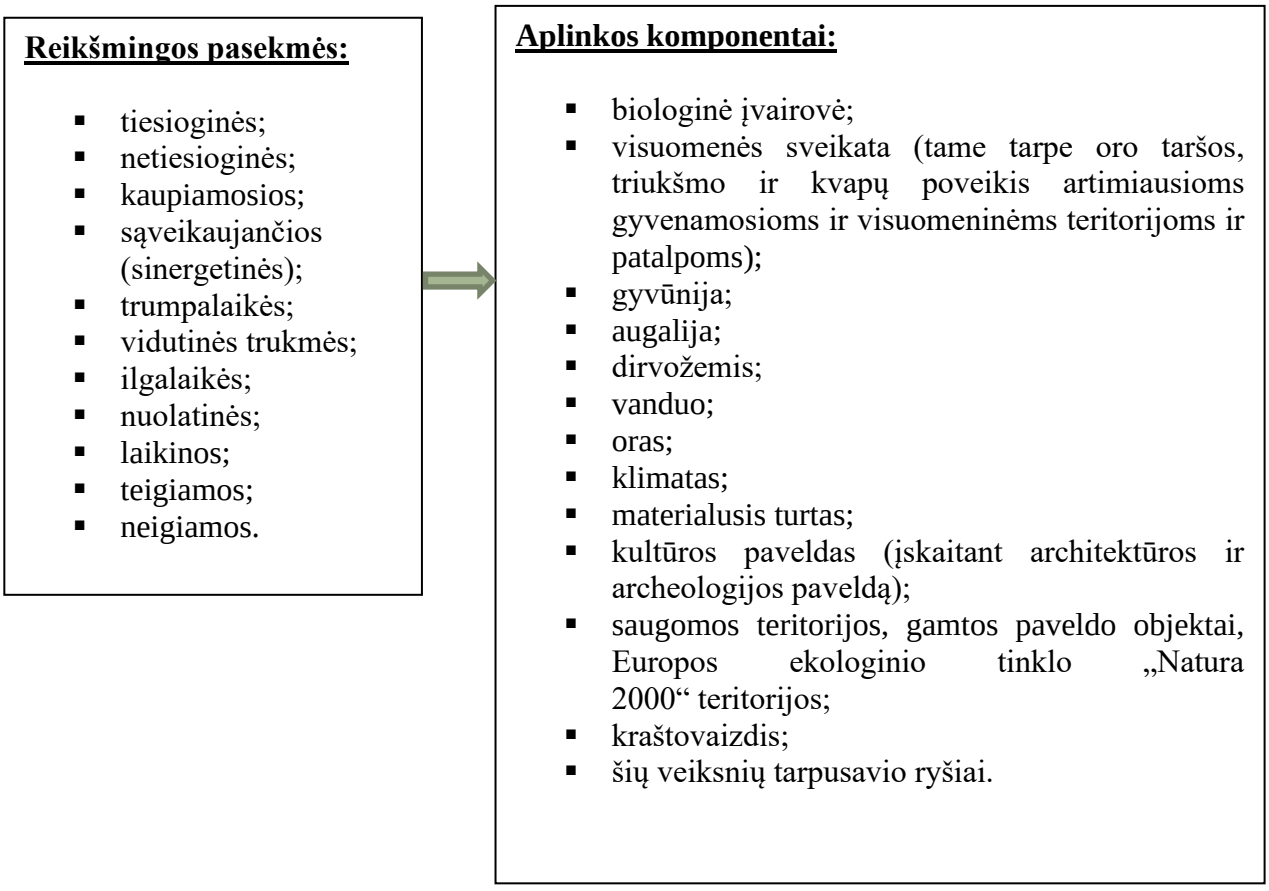

Atliekant Plano SPAV, analizuota esama situacija ir pokyčiai, kurie turėtų įvykti įgyvendinus Plane siūlomas priemones. Ataskaitoje prognozuotos bei įvertintos galimos Plano įgyvendinimo pasekmės aplinkai.

Remiantis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo vadovo metodine informacija, Plano SPAV atliekamas aplinkos apsaugos ir darnaus vystymosi aspektų (tikslų)

atžvilgiu. Naudojami Darnaus vystymosi darbotvarkėje iki 2030 metų (Darbotvarkė 2030) [43] nustatyti aplinkos apsaugos ir darnaus vystymosi tikslai:

- 6 tikslas. Užtikrinti visiems vandens prieinamumą, darnų valdymą ir sanitariją;
- 7 tikslas. Užtikrinti visiems galimybę naudotis prieinama, patikima ir modernia energija;
- 9 tikslas. Kurti atsparią infrastruktūrą, skatinti visa apimančią industrializaciją ir skatinti naujoves;
- 11 tikslas. Pasiekti, kad miestai ir gyvenvietės taptų įtraukūs, saugūs, atsparūs ir darnūs;
- 12 tikslas. Užtikrinti darnius vartojimo ir gamybos modelius;
- 13 tikslas. Imtis skubių kovos su klimato kaita ir jos poveikiu veiksmų;
- 14 tikslas. Išsaugoti ir tausiai naudoti vandenynus, jūras ir jūrų išteklius darniam vystymuisi.
- 15 tikslas. Saugoti, atkurti ir skatinti darnų sausumos ekosistemų naudojimą, darniai valdyti miškus, kovoti su dykumėjimu, sustabdyti žemės būklės blogėjimą ir pakeisti šį procesą priešinga kryptimi bei sustabdyti biologinės įvairovės praradimą
- 17 tikslas. Stiprinti įgyvendinimo priemones ir atgaivinti pasaulinę darnaus vystymosi partnerystę.

Vadovaujantis Regioninių ir savivaldybių atliekų prevencijos ir tvarkymo planų sudėties ir turinio, rengimo ir skelbimo reikalavimų, patvirtintų 2010 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. D1-1004 „Dėl Regioninių ir savivaldybių atliekų prevencijos ir tvarkymo planų sudėties ir turinio, rengimo ir skelbimo reikalavimų patvirtinimo“, 14 punktu, vengiant pakartotinio vertinimo, informacija, surinkta atliekant Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plano ir Marijampolės regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plano strateginį pasekmių aplinkai vertinimą, panaudota rengiant Plano ar jo dalies strateginį pasekmių aplinkai vertinimą.

Atliekant vertinimą aplinkos apsaugos ir darnaus vystymosi tikslų atžvilgiu, naudoti šie vertinimo metodai: informacijos šaltinių ir statistinių duomenų analizė, ekspertinis vertinimas ir pasekmių lentelių pildymas. Pildant pasekmių lenteles, Plano sprendiniai įvertinti aukščiau nurodytais aplinkos apsaugos ir darnaus vystymosi aspektais (tikslais) pagal 9 aplinkos komponentus, papildant komentarais:

1. Plano sprendiniai turės teigiamas pasekmes (žymima „+“).
2. Plano sprendiniai turės neigiamas pasekmes (žymima „-“).
3. Plano sprendiniai turės tiek teigiamas, tiek neigiamas pasekmes (žymima „+/-“).
4. Plano sprendiniai neturės pasekmių (žymima „0“).
5. Plano sprendinių galimos pasekmės nežinomos, nepakanka informacijos (žymima „?“).

Vertinimo metu nustačius galimas reikšmingas neigiamas Plano sprendinių įgyvendinimo pasekmes konkretiems aplinkos aspektams (sektoriams), priemonės šioms pasekmėms išvengti, sumažinti ar kompensuoti numatytos Plano SPAV ataskaitos 9 skyriuje „Priemonės Plano įgyvendinimo reikšmingoms neigiamoms pasekmėms aplinkai išvengti, sumažinti ar kompensuoti“.

[43] Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 2015 m. rugsėjo 25 d. patvirtinta „Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 metų“ (Darbotvarkė 2030).

8.1. Biologinė įvairovė, gyvūnija, augalija, saugomos teritorijos, gamtos paveldo objektai, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos

Vertinamo sektoriaus apsaugos ir (ar) darnaus vystymosi tikslai (pagal Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 metų (Darbotvarkę 2030)[44]:

15 tikslas. Saugoti, atkurti ir skatinti darnų sausumos ekosistemų naudojimą, darniai valdyti miškus, kovoti su dykumėjimu, sustabdyti žemės būklės blogėjimą ir pakeisti šį procesą priešinga kryptimi bei sustabdyti biologinės įvairovės praradimą.

12 lentelė. Galimų reikšmingų pasekmių biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, saugomoms teritorijoms, gamtos paveldo objektams, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms įvertinimas.

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	**Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones**	**Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)**	**Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju**
I tikslas. Atliekų prevencijos skatinimas			
1.1 uždavinys. Prisidėti prie atliekų mažinimo, skatinant vartotojus rinktis daugkartinius gaminius, pakartotinį naudojimą, remonto ir (ar) taisymo paslaugas			
1.1.1 priemonė. Maisto švaistymo prevencijos ir maisto atliekų prevencijos skatinimas **1.1.1.1. Maisto švaistymo prevencijos ir maisto atliekų prevencijos skatinimas Šakių rajono savivaldybėje**	Priemonių įgyvendinimas sąlygos gyventojų pašalinamų atliekų kiekių mažėjimą, gamtinės aplinkos užšiukšlinimo prevenciją. Atitinkamai mažesnė atliekų dalis bus pašalinama regioniniame sąvartyne arba sudeginama atliekų deginimo įrenginiuose. Mažiau atliekų tvarkymo procese susidariusių šalutinių produktų terš gamtinę aplinką	Mažo reikšmingumo teigiamos. Netiesioginės. Ilgalaikės. Vietinio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju uždavinio priemonės būtų įgyvendinamos mažesniu mastu, todėl numatomos mažesnio reikšmingumo netiesioginės, ilgalaikės,

[44] Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 2015 m. rugsėjo 25 d. patvirtinta „Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 metų“ (Darbotvarkė 2030), prieiga internetu: https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/es-ir-tarptautinis-bendradarbiavimas/darnus-vystymasis/darnus-vystymasis-ir-lietuva/jt-darbotvarke-2030-darnaus-vystymosi-tikslai-ir-kiti-tarptautiniai-susitarimai.

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
1.1.2 priemonė. Viešinimo kampanijų organizavimas ir vykdymas **1.1.2.1. Viešinimo kampanijų organizavimas ir vykdymas Šakių rajono savivaldybėje**	kenksmingomis medžiagomis, mažiau šių medžiagų pateks į mitybos grandines. Tai turės teigiamas pasekmes biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, saugomoms teritorijoms, gamtos paveldo objektams, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms.		vietinio masto teigiamos pasekmės biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, saugomoms teritorijoms, gamtos paveldo objektams, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms. +
1.2 uždavinys. Užtikrinti šiukšlinimo prevenciją, šiukšlių tvarkymą			
1.2.1 priemonė. Šiukšlių surinkimo ir sutvarkymo organizavimas **1.2.1.1. Šiukšlių surinkimo ir sutvarkymo organizavimas Šakių rajono savivaldybėje**	Savivaldybės organizuojamos ir vykdomos šiukšlių surinkimo akcijos, padangų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas mažins į gamtinę aplinką jau patekusių šiukšlių kiekius, o antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių tinklo viešose vietose įrengimas ir viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtra veiks prevenciškai tam, kad atliekos į gamtinę aplinką visai nepatektų.	Reikšmingos teigiamos. Netiesioginės ir tiesioginės. Trumpalaikės ir ilgalaikės. Vietinio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju uždavinio priemonės Nr. 1.2.2.1 ir 1.2.3.1 galimai nebūtų įgyvendinamos, todėl numatomos mažesnio reikšmingumo teigiamos, tiesioginės, trumpalaikės, vietinio masto pasekmės biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, saugomoms teritorijoms, gamtos paveldo objektams, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms. +
1.2.2 priemonė. Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių tinklo viešose vietose (parkuose, skveruose, lankytinose vietose, pagrindinėse gatvėse) plėtra **1.2.2.1. Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių tinklo viešose vietose (parkuose, skveruose, lankytinose vietose, pagrindinėse gatvėse) plėtra Šakių rajono savivaldybėje**			
1.2.3 priemonė. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose **1.2.3.1. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas Šakių rajono savivaldybės traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose**			
1.2.4 priemonė. Padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas **1.2.4.1. Padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas Šakių rajono savivaldybėje**			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
II tikslas. Atliekų atskyrimas susidarymo šaltinyje, siekiant paruošti pakartotinai naudoti arba perdirbti			
2.1 uždavinys. Prisidėti prie gyventojų aplinkosauginio sąmoningumo ir atsakomybės atliekų rūšiavimo srityje didinimo			
2.1.1 priemonė. Viešinimo kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą **2.1.1.1. Viešinimo kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą Šakių rajono savivaldybėje**	Priemonių įgyvendinimas skatins rajono gyventojus rūšiuoti atliekas, bioskaidžias atliekas kompostuoti vietoje. Tai lems susidarančius mažesnius atliekų kiekius, kurie patenka į bendrą mišrių komunalinių atliekų srautą, kurių dalis vėliau pašalinama regioniniame sąvartyne arba sudeginama atliekų deginimo įrenginiuose. Atliekomis nevirtę produktai neterš gamtinės aplinkos kenksmingomis medžiagomis, šios – nepateks į mitybos grandines.	Mažo reikšmingumo teigiamos. Netiesioginės. Ilgalaikės. Vietinio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju uždavinio priemonė būtų įgyvendinama mažesniu mastu, todėl numatomos mažesnio reikšmingumo netiesioginės, ilgalaikės, vietinio masto teigiamos pasekmės biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, saugomoms teritorijoms, gamtos paveldo objektams, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms. +
2.2 uždavinys. Didinti atliekų rūšiavimo priemonių ir infrastruktūros prieinamumą			
2.2.1 priemonė. Antrinių žaliavų (tame tarpe pakuočių) rūšiuojamojo surinkimo priemonių (konteinerių prieinamumo) plėtra **2.2.1.1. Antrinių žaliavų (tame tarpe pakuočių) rūšiuojamojo surinkimo priemonių (konteinerių prieinamumo) plėtra Šakių rajono savivaldybėje**	Uždavinio priemonių įgyvendinimas sudarys geresnes sąlygas gyventojams išrūšiuoti atliekas, padidės atliekų infrastruktūros prieinamumas. Tai didins tinkamą įvairių atliekų išrūšiavimą jų susidarymo vietoje. Dėl šių veiksmų mažės rūšiuotinų atliekų kiekis, patenkantis į mišrių komunalinių atliekų srautą, atitinkamai mažiau susidarys sąvartyne šalinamų arba deginimo įrenginiuose sudeginamų atliekų. Nesudeginti, sąvartyne nesuirę produktai	Mažo reikšmingumo ir teigiamos, ir neigiamos. Netiesioginės ir tiesioginės. Trumpalaikės ir ilgalaikės. Vietinio masto.	„Nulinės“ alternatyvos atveju dalis uždavinio priemonių (Nr. 2.2.1.1, 2.2.2.1, 2.2.5.1, 2.2.6.1, 2.2.9.1) galimai būtų įgyvendinamos mažesniu mastu. Prognozuojamos mažesnio reikšmingumo tiesioginės ir

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
2.2.2 priemonė. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra **2.2.2.1. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra Šakių rajono savivaldybėje**	neužterš aplinkos kenksmingomis medžiagomis, šios – nepateks į mitybos grandines. Dėl vykdomų Plano priemonių mažės šiukšlių, patenkančių į gamtinę aplinką, kiekiai. Naujų bendrojo naudojimo atliekų aikštelių konteineriams įrengimo (statybos) darbų vykdymo metu gali kilti trumpalaikių tiesioginių neigiamų mažo reikšmingumo pasekmių vietos biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai dėl viršutinio žemės sluoksnio nukasimo, statybinių medžiagų sandėliavimo, triukšmo, sunkiasvorės autotechnikos keliamos taršos ir dirvos suslėgimo, gali būti sunaikinta augalija ir buveinės, sutrikdyti gyvūnai. Tačiau, atsižvelgiant į tai, kad tokio pobūdžio darbai bus derinami su atsakingomis institucijomis ir atliekami laikantis teisės aktų reikalavimų, laikoma, kad neigiamos pasekmės biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, saugomoms teritorijoms, gamtos paveldo objektams, „Natura 2000“ teritorijoms bus mažai reikšmingos.	+ / -	netiesioginės, trumpalaikės ir ilgalaikės, vietinio masto, ir teigiamos, ir neigiamos pasekmės biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, saugomoms teritorijoms, gamtos paveldo objektams, „Natura 2000“ teritorijoms. + / -
2.2.3 priemonė. Esamų didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių eksploatacijos užtikrinimas			
2.2.4 priemonė. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių tinklo plėtra regiono savivaldybėse			
2.2.5 priemonė. Kompostavimo vietoje infrastruktūros plėtra, buityje susidarančioms biologiškai skaidžioms atliekoms kompostuoti **2.2.5.1. Kompostavimo vietoje infrastruktūros plėtra, buityje susidarančioms biologiškai skaidžioms atliekoms kompostuoti Šakių rajono savivaldybėje**			
2.2.6 priemonė. Bioskaidžių (tame tarpe maisto (virtuvės) atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra **2.2.6.1. Bioskaidžių (tame tarpe maisto (virtuvės) atliekų rūšiuojamojo surinkimo**			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
infrastruktūros plėtra Šakių rajono savivaldybėje			
2.2.7 priemonė. Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių eksploatacijos užtikrinimas			
2.2.8 priemonė. Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių plėtra			
2.2.9 priemonė. Buityje susidarančios tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra **2.2.9.1. Buityje susidarančios tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra Šakių rajono savivaldybėje**			
2.2.10 priemonė. Savivaldybių Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas ir kitų savivaldybės dokumentų susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą savivaldybėje atnaujinimas atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus **2.2.10.1. Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas ir kitų savivaldybės dokumentų susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą Šakių rajono savivaldybėje atnaujinimas atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus**			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
2.2.10.2. Dokumentų, susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą Šakių rajono savivaldybėje atnaujinimas, diferencijuoto apmokestinimo galimybių ir jų kontrolės priemonių įvertinimas			
2.2.11 priemonė. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo, bei sutarčių sudarymas su drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo			
2.2.11.1. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
tabako gaminiais, šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo, bei sutarčių sudarymas su drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo Šakių rajono savivaldybėje			
2.2.12 priemonė. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, vežimo ir apdorojimo finansavimo **2.2.12.1. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar)**			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, vežimo ir apdorojimo finansavimo Šakių rajono savivaldybėje			
2.2.13 priemonė. Užtikrinti saugų asbesto atliekų surinkimo ir sutvarkymo organizavimą savivaldybėse **2.2.13.1. Užtikrinti saugų asbesto atliekų surinkimo ir sutvarkymo organizavimą Šakių rajono savivaldybėje**			
III tikslas. Atliekų paruošimas naudoti tos pačios arba kitos paskirties produktams ar medžiagoms gaminti			
3.1 uždavinys. Tikrinant, valant ar taisant atliekomis tapusius produktus ar jų sudedamąsias dalis paruošti taip, kad būtų vėl tinkami naudoti be pradinio apdirbimo			
3.1.1 priemonė. Dirbtuvių organizavimas	Dirbtuvėse organizuojamos veiklos sąlygos mažesnį gyventojų išmetamų atliekų kiekį, gamtinės aplinkos užšiukšlinimo prevenciją, atitinkamai mažesnis atliekų kiekis pateks į sąvartyną, deginimo įrenginius. Mažesnis teršalų kiekis, patenkantis į maisto grandines, mažesnis buveinių užteršimas turės teigiamas pasekmes gyvūnijai, augalijai, saugomoms teritorijoms, gamtos paveldo objektams, „Natura 2000“ teritorijoms.	Mažo reikšmingumo teigiamos. Netiesioginės. Ilgalaikės. Vietinio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju, priemonė galimai būtų įgyvendinama mažesniu mastu, todėl numatomos mažesnio reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio masto pasekmės biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai,

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
			saugomoms teritorijoms, gamtos paveldo objektams, „Natura 2000“ teritorijoms. +
3.2 uždavinys. Sukurti atliekų paruošimo perdirbti ir jų perdirbimo galimybes			
3.2.1 priemonė. Žaliųjų atliekų apdorojimo infrastruktūros plėtra	Rajono teritorijoje bus įgyvendinama priemonė Nr. 3.2.2 (įsigyjami nauji konteineriai didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėms, skirti atliekų sandėliavimui, rūšiavimui, vežimui), tai pasekmių biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, saugomoms teritorijoms, gamtos paveldo objektams, „Natura 2000“ teritorijoms neturės.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, saugomoms teritorijoms, gamtos paveldo objektams, „Natura 2000“ teritorijoms nenumatoma. 0
3.2.2 priemonė. Didelių gabaritų atliekų surinkimo (DGASA) infrastruktūros plėtra, siekiant aikštelėse surenkamų atliekų perdirbimo ar paruošimo pakartotinai naudoti			
3.2.3 priemonė. MBA pritaikymo bioskaidžių (tame tarpe maisto (virtuvės)) atliekų tvarkymui galimybių įvertinimas ir įgyvendinimas			
3.3 uždavinys. Sukurti atsinaujinančios energijos pajėgumus siekiant sumažinti energetinę priklausomybę ir didinti efektyvumą			
3.3.1 priemonė. Lokalių atsinaujinančios energijos įrenginių plėtra	Uždavinio priemonė bus įgyvendinama ne rajono teritorijoje, todėl pasekmių biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, saugomoms teritorijoms, gamtos paveldo objektams, „Natura 2000“ teritorijoms nenumatoma.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, saugomoms teritorijoms, gamtos paveldo objektams, „Natura 2000“ teritorijoms nenumatoma. 0

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
IV tikslas. Atliekų šalinimo galimybės užtikrinimas			
4.1 uždavinys. Šalinti atliekas, kurių nepavyksta išvengti, jų dalis ar medžiagas, kurių nepavyksta pakartotinai panaudoti nekeliant pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai, o vėliau – perdirbti ar kitaip panaudoti nekeliant pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai			
4.1.1 priemonė. Filtrato valymo įrenginių rekonstrukcija / modernizavimas	Visos uždavinio priemonės, išskyrus Nr. 4.1.4, bus įgyvendinamos ne rajono teritorijoje. Priemonės Nr. 4.1.4 įgyvendinimo metu bus vertinamas uždarytų sąvartynų poveikis aplinkai, tai pasekmių biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, saugomoms teritorijoms, gamtos paveldo objektams, „Natura 2000“ teritorijoms neturės.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, saugomoms teritorijoms, gamtos paveldo objektams, „Natura 2000“ teritorijoms nenumatoma.
4.1.2 priemonė. Regioninio sąvartyno eksploatacijos užtikrinimas			
4.1.3 priemonė. Regioninio sąvartyno infrastruktūros plėtra			
4.1.4 priemonė. Sąvartynų ir šalinamų atliekų monitoringo vykdymas			0

8.2. Visuomenės sveikata

Vertinamo sektoriaus apsaugos ir (ar) darnaus vystymosi tikslai (pagal Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 metų (Darbotvarkę 2030)[45]:

6 tikslas. Užtikrinti visiems vandens prieinamumą, darnų valdymą ir sanitariją;
7 tikslas. Užtikrinti visiems galimybę naudotis prieinama, patikima, darnia ir modernia energija;
9 tikslas. Kurti atsparią infrastruktūrą, skatinti visa apimančią industrializaciją ir skatinti naujoves;
11 tikslas. Pasiekti, kad miestai ir gyvenvietės taptų įtraukūs, saugūs, atsparūs ir darnūs;
12 tikslas. Užtikrinti darnius vartojimo ir gamybos modelius;
17 tikslas. Stiprinti įgyvendinimo priemones ir atgaivinti pasaulinę darnaus vystymosi partnerystę.

13 lentelė. Galimų reikšmingų pasekmių visuomenės sveikatai įvertinimas.

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	**Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones**	**Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)**	**Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju**
I tikslas. Atliekų prevencijos skatinimas			
1.1 uždavinys. Prisidėti prie atliekų mažinimo, skatinant vartotojus rinktis daugkartinius gaminius, pakartotinį naudojimą, remonto ir (ar) taisymo paslaugas			
1.1.1 priemonė. Maisto švaistymo prevencijos ir maisto atliekų prevencijos skatinimas **1.1.1.1. Maisto švaistymo prevencijos ir maisto atliekų prevencijos skatinimas Šakių rajono savivaldybėje**	Tikėtinos mažo reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio masto pasekmės visuomenės sveikatai, susijusios su dėl uždavinio priemonių įgyvendinimo susidariusiu mažesniu atliekų kiekiu, patenkančiu į sąvartyną arba sudeginamu atliekų deginimo įrenginiuose, ir dėl to sukeliamos mažesnės oro taršos, kuri tiesiogiai veikia žmonių sveikatą (SO_2 skatina susirgimus astma ir chroniškas plaučių ligas, NO_2 dirgina	Mažo reikšmingumo teigiamos. Netiesioginės. Ilgalaikės. Vietinio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju, uždavinio priemonės būtų įgyvendinamos mažesniu mastu. Numatomos mažesnio reikšmingumo netiesioginės, ilgalaikės, vietinio
1.1.2 priemonė. Viešinimo kampanijų organizavimas ir vykdymas			

[45] Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 2015 m. rugsėjo 25 d. patvirtinta „Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 metų“ (Darbotvarkė 2030), prieiga internetu: https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/es-ir-tarptautinis-bendradarbiavimas/darnus-vystymasis/darnus-vystymasis-ir-lietuva/jt-darbotvarke-2030-darnaus-vystymosi-tikslai-ir-kiti-tarptautiniai-susitarimai.

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
1.1.2.1. Viešinimo kampanijų organizavimas ir vykdymas Šakių rajono savivaldybėje	plaučius ir mažina atsparumą kvėpavimo takų infekcijoms, skatina vaikų susirgimus plaučių ligomis, KD sukelia uždegimus, širdies ir plaučių ligas, nemetaniniai lakieji organiniai junginiai gali sukelti vėžinius susirgimus, centrinės nervų sistemos sutrikimus, kepenų ir inkstų pažeidimus ir gali neigiamai veikti reprodukcinę sistemą).		masto teigiamos pasekmės visuomenės sveikatai. +
1.2 uždavinys. Užtikrinti šiukšlinimo prevenciją, šiukšlių tvarkymą			
1.2.1 priemonė. Šiukšlių surinkimo ir sutvarkymo organizavimas **1.2.1.1. Šiukšlių surinkimo ir sutvarkymo organizavimas Šakių rajono savivaldybėje**	Įgyvendinant uždavinio priemones, galimos netiesioginės mažo reikšmingumo teigiamos pasekmės visuomenės sveikatai, susijusios su mažesniais atliekų kiekiais, patenkančiais į sąvartyną arba sudeginamais atliekų deginimo įrenginiuose, ir dėl to susidarančios mažesnės oro taršos, kuri tiesiogiai veikia žmonių sveikatą.	Mažo reikšmingumo teigiamos. Netiesioginės. Trumpalaikės ir ilgalaikės. Vietinio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju priemonės Nr. 1.2.2.1 ir 1.2.3.1 galimai nebūtų įgyvendinamos, todėl prognozuojamos mažesnio reikšmingumo netiesioginės, trumpalaikės, vietinio masto teigiamos pasekmės visuomenės sveikatai. +
1.2.2 priemonė. Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių tinklo viešose vietose (parkuose, skveruose, lankytinose vietose, pagrindinėse gatvėse) plėtra **1.2.2.1. Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių tinklo viešose vietose (parkuose, skveruose, lankytinose vietose, pagrindinėse gatvėse) plėtra Šakių rajono savivaldybėje**			
1.2.3 priemonė. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose **1.2.3.1. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas Šakių**			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
rajono savivaldybės traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose			
1.2.4 priemonė. Padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas **1.2.4.1. Padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas Šakių rajono savivaldybėje**			
II tikslas. Atliekų atskyrimas susidarymo šaltinyje, siekiant paruošti pakartotinai naudoti arba perdirbti			
2.1 uždavinys. Prisidėti prie gyventojų aplinkosauginio sąmoningumo ir atsakomybės atliekų rūšiavimo srityje didinimo			
2.1.1 priemonė. Viešinimo kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą **2.1.1.1. Viešinimo kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą Šakių rajono savivaldybėje**	Tikėtinos netiesioginės mažo reikšmingumo teigiamos pasekmės visuomenės sveikatai, susijusios su dėl uždavinio priemonės įgyvendinimo susidariusiu mažesniu atliekų kiekiu, patenkančiu į sąvartyną arba sudeginamu atliekų deginimo įrenginiuose, ir dėl to sukeliamos mažesnės oro taršos, kuri tiesiogiai veikia žmonių sveikatą.	Mažo reikšmingumo teigiamos. Netiesioginės. Ilgalaikės. Vietinio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju, uždavinio priemonė būtų įgyvendinama mažesniu mastu. Numatomos mažesnio reikšmingumo netiesioginės, ilgalaikės, vietinio masto teigiamos pasekmės visuomenės sveikatai. +
2.2 uždavinys. Didinti atliekų rūšiavimo priemonių ir infrastruktūros prieinamumą			
2.2.1 priemonė. Antrinių žaliavų (tame tarpe pakuočių) rūšiuojamojo surinkimo priemonių (konteinerių prieinamumo) plėtra **2.2.1.1. Antrinių žaliavų (tame tarpe**	Uždavinio priemonių įgyvendinimas didins surinktų tinkamai išrūšiuotų atliekų kiekius, žaliųjų atliekų kompostavimą – veiksmus, kurie sąlygos susidariusį mažesnį šalinamų sąvartyne arba sudeginamų atliekų kiekį.	Mažo reikšmingumo ir teigiamos, ir neigiamos. Netiesioginės ir tiesioginės.	„Nulinės“ alternatyvos atveju dalis uždavinio priemonių (Nr. 2.2.1.1, 2.2.2.1, 2.2.5.1, 2.2.6.1, 2.2.9.1) galimai būtų

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
pakuočių) rūšiuojamojo surinkimo priemonių (konteinerių prieinamumo) plėtra Šakių rajono savivaldybėje	Netvarkomos atliekos ir šiukšlės kelia tiesioginį pavojų gyventojų sveikatai, todėl bet kuri tinkamo atliekų tvarkymo veikla sudaro prielaidas šios grėsmės išvengti ar ją sumažinti. Naujų atliekų aikštelių konteineriams statybos darbų vykdymo metu gali kilti trumpalaikių tiesioginių mažo reikšmingumo neigiamų pasekmių visuomenei dėl statybų metu keliamo triukšmo, dulkių, sunkiasvorės autotechnikos keliamo triukšmo ir oro taršos. Taip pat, dėl atskiro atliekų surinkimo gali padidėti autotransporto išmetamų teršalų emisijos, kadangi bus reikalingi papildomi reisai būtent naujų mišrių komunalinių atliekų, antrinių žaliavų ir pakuočių atliekų, maisto (virtuvės) ir žaliųjų atliekų, tekstilės, pavojingų atliekų surinkimui ir šių atliekų transportavimui iki jų apdorojimo įrenginių vietos, kas sąlygos didesnes orą teršiančių dujų, tiesiogiai veikiančių žmonių sveikatą, emisijas.	Trumpalaikės ir ilgalaikės. Vietinio masto. + / -	įgyvendinama mažesniu mastu, todėl tikėtinos mažesnio reikšmingumo netiesioginės ir tiesioginės, trumpalaikės ir ilgalaikės, vietinio masto, ir teigiamos, ir neigiamos, pasekmės visuomenės sveikatai. + / -
2.2.2 priemonė. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra **2.2.2.1. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra Šakių rajono savivaldybėje**			
2.2.3 priemonė. Esamų didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių eksploatacijos užtikrinimas			
2.2.4 priemonė. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių tinklo plėtra regiono savivaldybėse			
2.2.5 priemonė. Kompostavimo vietoje infrastruktūros plėtra, buityje susidarančioms biologiškai skaidžioms atliekoms kompostuoti **2.2.5.1. Kompostavimo vietoje infrastruktūros plėtra, buityje susidarančioms biologiškai skaidžioms atliekoms kompostuoti Šakių rajono savivaldybėje**			
2.2.6 priemonė. Bioskaidžių (tame tarpe maisto (virtuvės) atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra **2.2.6.1. Bioskaidžių (tame tarpe maisto (virtuvės) atliekų**			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra Šakių rajono savivaldybėje			
2.2.7 priemonė. Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių eksploatacijos užtikrinimas			
2.2.8 priemonė. Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių plėtra			
2.2.9 priemonė. Buityje susidarančios tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra **2.2.9.1. Buityje susidarančios tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra Šakių rajono savivaldybėje**			
2.2.10 priemonė. Savivaldybių Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas ir kitų savivaldybės dokumentų susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą savivaldybėje atnaujinimas atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus **2.2.10.1. Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas ir kitų savivaldybės dokumentų susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą Šakių rajono savivaldybėje atnaujinimas atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus** **2.2.10.2. Dokumentų, susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą Šakių**			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
rajono savivaldybėje atnaujinimas, diferencijuoto apmokestinimo galimybių ir jų kontrolės priemonių įvertinimas			
2.2.11 priemonė. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo, bei sutarčių sudarymas su drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo **2.2.11.1. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo, bei sutarčių sudarymas su drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro**			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
balionėlių gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo Šakių rajono savivaldybėje			
2.2.12 priemonė. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, vežimo ir apdorojimo finansavimo **2.2.12.1. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, vežimo ir apdorojimo**			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
finansavimo Šakių rajono savivaldybėje			
2.2.13 priemonė. Užtikrinti saugų asbesto atliekų surinkimo ir sutvarkymo organizavimą savivaldybėse **2.2.13.1. Užtikrinti saugų asbesto atliekų surinkimo ir sutvarkymo organizavimą Šakių rajono savivaldybėje**			
III tikslas. Atliekų paruošimas naudoti tos pačios arba kitos paskirties produktams ar medžiagoms gaminti			
3.1 uždavinys. Tikrinant, valant ar taisant atliekomis tapusius produktus ar jų sudedamąsias dalis paruošti taip, kad būtų vėl tinkami naudoti be pradinio apdirbimo			
3.1.1 priemonė. Dirbtuvių organizavimas	Dirbtuvėse vykdomos veiklos prisidės prie pakartotinio daiktų naudojimo, taisymo, remonto, atliekų kiekio mažinimo, atitinkamai mažės ir teršalų, patenkančių į orą, vandenis, dirvožemį, kiekis, o iš ten – į žmonių organizmus patenkančių kenksmingų medžiagų kiekiai. Prognozuojamos mažo reikšmingumo netiesioginės, ilgalaikės, vietinio masto teigiamos pasekmės visuomenės sveikatai.	Mažo reikšmingumo teigiamos. Netiesioginės. Ilgalaikės. Vietinio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju, priemonė galimai būtų įgyvendinama mažesniu mastu. Numatomos mažesnio reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio masto pasekmės visuomenės sveikatai. +
3.2 uždavinys. Sukurti atliekų paruošimo perdirbti ir jų perdirbimo galimybes			
3.2.1 priemonė. Žaliųjų atliekų apdorojimo infrastruktūros plėtra	Rajono teritorijoje bus įgyvendinama priemonė Nr. 3.2.2 (įsigyjami nauji konteineriai didelių gabaritų	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
3.2.2 priemonė. Didelių gabaritų atliekų surinkimo (DGASA) infrastruktūros plėtra, siekiant aikštelėse surenkamų atliekų perdirbimo ar paruošimo pakartotinai naudoti	atliekų surinkimo aikštelėms, skirti atliekų sandėliavimui, rūšiavimui, vežimui), tai pasekmių visuomenės sveikatai neturės.		visuomenės sveikatai nenumatoma. 0
3.2.3 priemonė. MBA pritaikymo bioskaidžių (tame tarpe maisto (virtuvės)) atliekų tvarkymui galimybių įvertinimas ir įgyvendinimas			
3.3 uždavinys. Sukurti atsinaujinančios energijos pajėgumus siekiant sumažinti energetinę priklausomybę ir didinti efektyvumą			
3.3.1 priemonė. Lokalių atsinaujinančios energijos įrenginių plėtra	Uždavinio priemonė bus įgyvendinama ne rajono teritorijoje, todėl pasekmių visuomenės sveikatai nenumatoma.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių visuomenės sveikatai nenumatoma. 0
IV tikslas. Atliekų šalinimo galimybės užtikrinimas			
4.1 uždavinys. Šalinti atliekas, kurių nepavyksta išvengti, jų dalis ar medžiagas, kurių nepavyksta pakartotinai panaudoti nekeliant pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai, o vėliau – perdirbti ar kitaip panaudoti nekeliant pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai			
4.1.1 priemonė. Filtrato valymo įrenginių rekonstrukcija / modernizavimas	Visos uždavinio priemonės, išskyrus Nr. 4.1.4, bus įgyvendinamos ne rajono teritorijoje. Priemonės Nr. 4.1.4 įgyvendinimo metu bus vertinamas uždarytų sąvartynų poveikis aplinkai, tai sumažins grėsmę teršalams iš sąvartynų patekti į žmonių gyvenamąją aplinką.	Mažo reikšmingumo teigiamos. Netiesioginės. Ilgalaikės. Vietinio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos įgyvendinimo atveju uždavinio priemonė Nr. 4.1.4 būtų įgyvendinama tokiu pat mastu, todėl numatomos tokio paties mažo reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio
4.1.2 priemonė. Regioninio sąvartyno eksploatacijos užtikrinimas			
4.1.3 priemonė. Regioninio sąvartyno infrastruktūros plėtra			
4.1.4 priemonė. Sąvartynų ir šalinamų atliekų monitoringo vykdymas			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
			masto pasekmės visuomenės sveikatai. +

8.3. Dirvožemis

Vertinamo sektoriaus apsaugos ir (ar) darnaus vystymosi tikslai (pagal Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 metų (Darbotvarkę 2030)[46]:

15 tikslas. Saugoti, atkurti ir skatinti darnų sausumos ekosistemų naudojimą, darniai valdyti miškus, kovoti su dykumėjimu, sustabdyti žemės būklės blogėjimą ir pakeisti šį procesą priešinga kryptimi bei sustabdyti biologinės įvairovės praradimą.

14 lentelė. Galimų reikšmingų pasekmių dirvožemiui įvertinimas.

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	**Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones**	**Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)**	**Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju**
I tikslas. Atliekų prevencijos skatinimas			
1.1 uždavinys. Prisidėti prie atliekų mažinimo, skatinant vartotojus rinktis daugkartinius gaminius, pakartotinį naudojimą, remonto ir (ar) taisymo paslaugas			
1.1.1 priemonė. Maisto švaistymo prevencijos ir maisto atliekų prevencijos skatinimas **1.1.1.1. Maisto švaistymo prevencijos ir maisto atliekų prevencijos skatinimas Šakių rajono savivaldybėje**	Uždavinio priemonių įgyvendinimas turės mažo reikšmingumo, netiesioginių, ilgalaikių, vietinio masto teigiamų pasekmių dirvožemiui dėl ateityje mažėsiančių šalintinų atliekų kiekių, patekusių į sąvartyną ar deginimo įrenginius. Dėl mažėjančios oro taršos mažės ir dirvožemio užterštumas produktais, susidariusiais po galutinio atliekų tvarkymo.	Mažo reikšmingumo teigiamos. Netiesioginės. Ilgalaikės. Vietinio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju, uždavinio priemonės būtų vykdomos mažesniu mastu. Prognozuojamos mažesnio reikšmingumo netiesioginės,
1.1.2 priemonė. Viešinimo kampanijų organizavimas ir vykdymas			

[46] Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 2015 m. rugsėjo 25 d. patvirtinta „Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 metų“ (Darbotvarkė 2030), prieiga internetu: https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/es-ir-tarptautinis-bendradarbiavimas/darnus-vystymasis/darnus-vystymasis-ir-lietuva/jt-darbotvarke-2030-darnaus-vystymosi-tikslai-ir-kiti-tarptautiniai-susitarimai.

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
1.1.2.1. Viešinimo kampanijų organizavimas ir vykdymas Šakių rajono savivaldybėje			ilgalaikės, vietinio masto teigiamos pasekmės dirvožemiui. +
1.2 uždavinys. Užtikrinti šiukšlinimo prevenciją, šiukšlių tvarkymą			
1.2.1 priemonė. Šiukšlių surinkimo ir sutvarkymo organizavimas **1.2.1.1. Šiukšlių surinkimo ir sutvarkymo organizavimas Šakių rajono savivaldybėje**	Uždavinio priemonių įgyvendinimas turės reikšmingų tiesioginių ir netiesioginių, trumpalaikių ir ilgalaikių vietinio masto teigiamų pasekmių dirvožemiui dėl šiukšlių ir padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, surinkimo ir išvežimo iš viešųjų teritorijų, kur irdamos atliekos galimai būtų sukėlusios dirvožemio užteršimo grėsmę. Dėl antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių ir viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklų plėtros mažės atliekų, patenkančių į aplinką, tame tarpe ir į dirvožemį, kiekis.	Reikšmingos. Netiesioginės ir tiesioginės. Trumpalaikės ir ilgalaikės. Vietinio masto. Teigiamos. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju galimai nebūtų įgyvendinamos priemonės Nr. 1.2.2.1 ir 1.2.3.1. Prognozuojamos mažesnio reikšmingumo tiesioginės, trumpalaikės, vietinio masto teigiamos pasekmės dirvožemiui. +
1.2.2 priemonė. Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių tinklo viešose vietose (parkuose, skveruose, lankytinose vietose, pagrindinėse gatvėse) plėtra **1.2.2.1. Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių tinklo viešose vietose (parkuose, skveruose, lankytinose vietose, pagrindinėse gatvėse) plėtra Šakių rajono savivaldybėje**			
1.2.3 priemonė. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose **1.2.3.1. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas Šakių**			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
rajono savivaldybės traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose			
1.2.4 priemonė. Padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas **1.2.4.1. Padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas Šakių rajono savivaldybėje**			
II tikslas. Atliekų atskyrimas susidarymo šaltinyje, siekiant paruošti pakartotinai naudoti arba perdirbti			
2.1 uždavinys. Prisidėti prie gyventojų aplinkosauginio sąmoningumo ir atsakomybės atliekų rūšiavimo srityje didinimo			
2.1.1 priemonė. Viešinimo kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą **2.1.1.1. Viešinimo kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą Šakių rajono savivaldybėje**	Uždavinio priemonių įgyvendinimas turės mažo reikšmingumo teigiamų, netiesioginių, ilgalaikių, vietinio masto pasekmių dirvožemiui dėl perspektyvoje mažėsiančių šalintinų atliekų kiekių, patekusių į sąvartyną ar deginimo įrenginius. Dėl mažėsiančios oro taršos mažės ir dirvožemio užterštumas produktais, susidariusiais po galutinio atliekų tvarkymo.	Mažo reikšmingumo teigiamos. Netiesioginės. Ilgalaikės. Vietinio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju, uždavinio priemonės būtų įgyvendinamos mažesniu mastu. Prognozuojamos mažesnio reikšmingumo netiesioginės, ilgalaikės, vietinio masto teigiamos pasekmės dirvožemiui. +
2.2 uždavinys. Didinti atliekų rūšiavimo priemonių ir infrastruktūros prieinamumą			
2.2.1 priemonė. Antrinių žaliavų (tame tarpe pakuočių) rūšiuojamojo	Uždavinio įgyvendinimas didins tinkamą įvairių atliekų rūšiavimą, kompostavimą – veiksmus, kurie sąlygos	Mažo reikšmingumo ir	„Nulinės“ alternatyvos atveju dalis uždavinio

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
surinkimo priemonių (konteinerių prieinamumo) plėtra **2.2.1.1. Antrinių žaliavų (tame tarpe pakuočių) rūšiuojamojo surinkimo priemonių (konteinerių prieinamumo) plėtra Šakių rajono savivaldybėje**	susidariusį mažesnį šalinamų sąvartyne arba sudeginamų atliekų kiekį. Dėl mažėsiančios oro taršos mažės ir dirvožemio užterštumas produktais, susidariusiais po galutinio atliekų sutvarkymo. Naujų atliekų aikštelių konteineriams įrengimui (naujai statybai) reikalinguose naujuose sąlyginai nedideliuose žemės plotuose bus sunaikintas viršutinis dirvožemio sluoksnis, dėl statybinių medžiagų sandėliavimo, sunkiasvorio autotransporto suslegiama dirva, kas lems nedidelio reikšmingumo lokalaus masto neigiamas pasekmes dirvožemiui.	teigiamos, ir neigiamos. Netiesioginės ir tiesioginės. Trumpalaikės ir ilgalaikės. Vietinio masto. + / -	priemonių (Nr. 2.2.1.1, 2.2.2.1, 2.2.5.1, 2.2.6.1, 2.2.9.1) būtų įgyvendinama mažesniu mastu. Prognozuojamos mažesnio reikšmingumo netiesioginės ir tiesioginės, trumpalaikės ir ilgalaikės, vietinio masto ir teigiamos, ir neigiamos pasekmės dirvožemiui. + / -
2.2.2 priemonė. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra **2.2.2.1. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra Šakių rajono savivaldybėje**			
2.2.3 priemonė. Esamų didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių eksploatacijos užtikrinimas			
2.2.4 priemonė. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių tinklo plėtra regiono savivaldybėse			
2.2.5 priemonė. Kompostavimo vietoje infrastruktūros plėtra, buityje susidarančioms biologiškai skaidžioms atliekoms kompostuoti **2.2.5.1. Kompostavimo vietoje infrastruktūros plėtra, buityje susidarančioms biologiškai skaidžioms atliekoms kompostuoti Šakių rajono savivaldybėje**			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
2.2.6 priemonė. Bioskaidžių (tame tarpe maisto (virtuvės) atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra **2.2.6.1. Bioskaidžių (tame tarpe maisto (virtuvės) atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra Šakių rajono savivaldybėje**			
2.2.7 priemonė. Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių eksploatacijos užtikrinimas			
2.2.8 priemonė. Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių plėtra			
2.2.9 priemonė. Buityje susidarančios tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra **2.2.9.1. Buityje susidarančios tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra Šakių rajono savivaldybėje**			
2.2.10 priemonė. Savivaldybių Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas ir kitų savivaldybės dokumentų susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą savivaldybėje atnaujinimas atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
2.2.10.1. Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas ir kitų savivaldybės dokumentų susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą Šakių rajono savivaldybėje atnaujinimas atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus **2.2.10.2. Dokumentų, susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą Šakių rajono savivaldybėje atnaujinimas, diferencijuoto apmokestinimo galimybių ir jų kontrolės priemonių įvertinimas**			
2.2.11 priemonė. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo, bei sutarčių sudarymas su drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
2.2.11.1. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo, bei sutarčių sudarymas su drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo Šakių rajono savivaldybėje			
2.2.12 priemonė. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
tvarkymo sistemoje, vežimo ir apdorojimo finansavimo **2.2.12.1. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, vežimo ir apdorojimo finansavimo Šakių rajono savivaldybėje**			
2.2.13 priemonė. Užtikrinti saugų asbesto atliekų surinkimo ir sutvarkymo organizavimą savivaldybėse **2.2.13.1. Užtikrinti saugų asbesto atliekų surinkimo ir sutvarkymo organizavimą Šakių rajono savivaldybėje**			
III tikslas. Atliekų paruošimas naudoti tos pačios arba kitos paskirties produktams ar medžiagoms gaminti			
3.1 uždavinys. Tikrinant, valant ar taisant atliekomis tapusius produktus ar jų sudedamąsias dalis paruošti taip, kad būtų vėl tinkami naudoti be pradinio apdirbimo			
3.1.1 priemonė. Dirbtuvių organizavimas	Uždavinio priemonės įgyvendinimas turės mažo reikšmingumo netiesioginių, ilgalaikių, vietinio masto	Mažo reikšmingumo	„Nulinės“ alternatyvos atveju priemonė būtų

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
	teigiamų pasekmių dirvožemiui dėl perspektyvoje mažėsiančių šalintinų atliekų kiekių, patekusių į sąvartyną ar deginimo įrenginius. Dėl mažėsiančios oro taršos mažės ir dirvožemio užterštumas produktais, susidariusiais po galutinio atliekų tvarkymo.	teigiamos. Netiesioginės. Ilgalaikės. Vietinio masto. +	įgyvendinama mažesniu mastu, todėl prognozuojamos mažesnio reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio masto pasekmės dirvožemiui. +
3.2 uždavinys. Sukurti atliekų paruošimo perdirbti ir jų perdirbimo galimybes			
3.2.1 priemonė. Žaliųjų atliekų apdorojimo infrastruktūros plėtra	Rajono teritorijoje bus įgyvendinama priemonė Nr. 3.2.2 (įsigyjami nauji konteineriai didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėms, skirti atliekų sandėliavimui, rūšiavimui, vežimui), tai pasekmių dirvožemiui neturės.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių dirvožemiui nenumatoma. 0
3.2.2 priemonė. Didelių gabaritų atliekų surinkimo (DGASA) infrastruktūros plėtra, siekiant aikštelėse surenkamų atliekų perdirbimo ar paruošimo pakartotinai naudoti			
3.2.3 priemonė. MBA pritaikymo bioskaidžių (tame tarpe maisto (virtuvės)) atliekų tvarkymui galimybių įvertinimas ir įgyvendinimas			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
3.3 uždavinys. Sukurti atsinaujinančios energijos pajėgumus siekiant sumažinti energetinę priklausomybę ir didinti efektyvumą			
3.3.1 priemonė. Lokalių atsinaujinančios energijos įrenginių plėtra	Uždavinio priemonė bus įgyvendinama ne rajono teritorijoje, todėl pasekmių dirvožemiui nenumatoma.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių dirvožemiui nenumatoma. 0
IV tikslas. Atliekų šalinimo galimybės užtikrinimas			
4.1 uždavinys. Šalinti atliekas, kurių nepavyksta išvengti, jų dalis ar medžiagas, kurių nepavyksta pakartotinai panaudoti nekeliant pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai, o vėliau – perdirbti ar kitaip panaudoti nekeliant pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai			
4.1.1 priemonė. Filtrato valymo įrenginių rekonstrukcija / modernizavimas	Visos uždavinio priemonės, išskyrus Nr. 4.1.4, bus įgyvendinamos ne rajono teritorijoje. Priemonės Nr. 4.1.4 įgyvendinimo metu bus vertinamas uždarytų sąvartynų poveikis aplinkai, tai pasekmių dirvožemiui neturės.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių dirvožemiui nenumatoma. 0
4.1.2 priemonė. Regioninio sąvartyno eksploatacijos užtikrinimas			
4.1.3 priemonė. Regioninio sąvartyno infrastruktūros plėtra			
4.1.4 priemonė. Sąvartynų ir šalinamų atliekų monitoringo vykdymas			

8.4. Vanduo

Vertinamo sektoriaus apsaugos ir (ar) darnaus vystymosi tikslai (pagal Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 metų (Darbotvarkę 2030)[47]:

6 tikslas. Užtikrinti visiems vandens prieinamumą, darnų valdymą ir sanitariją;

14 tikslas. Išsaugoti ir tausiai naudoti vandenynus, jūras ir jūrų išteklius darniam vystymuisi.

15 lentelė. Galimų reikšmingų pasekmių vandeniui įvertinimas.

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	**Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones**	**Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)**	**Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju**
I tikslas. Atliekų prevencijos skatinimas			
1.1 uždavinys. Prisidėti prie atliekų mažinimo, skatinant vartotojus rinktis daugkartinius gaminius, pakartotinį naudojimą, remonto ir (ar) taisymo paslaugas			
1.1.1 priemonė. Maisto švaistymo prevencijos ir maisto atliekų prevencijos skatinimas **1.1.1.1. Maisto švaistymo prevencijos ir maisto atliekų prevencijos skatinimas Šakių rajono savivaldybėje**	Uždavinio priemonės netiesiogiai prisidės prie vandenų taršos mažinimo: dėl didėjančio gyventojų sąmoningumo atliekų srityje mažės į aplinką, tame tarpe ir vandens telkinius, išmetamų šiukšlių kiekis.	Mažo reikšmingumo teigiamos. Netiesioginės. Ilgalaikės. Vietinio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju uždavinio priemonės būtų įgyvendinamos mažesniu mastu, todėl galimos mažiau reikšmingos netiesioginės, ilgalaikės, vietinio masto teigiamos
1.1.2 priemonė. Viešinimo kampanijų organizavimas ir vykdymas **1.1.2.1. Viešinimo kampanijų**			

[47] Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 2015 m. rugsėjo 25 d. patvirtinta „Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 metų“ (Darbotvarkė 2030), prieiga internetu: https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/es-ir-tarptautinis-bendradarbiavimas/darnus-vystymasis/darnus-vystymasis-ir-lietuva/jt-darbotvarke-2030-darnaus-vystymosi-tikslai-ir-kiti-tarptautiniai-susitarimai.

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
organizavimas ir vykdymas Šakių rajono savivaldybėje			pasekmės paviršiniams vandens telkiniams. +
1.2 uždavinys. Užtikrinti šiukšlinimo prevenciją, šiukšlių tvarkymą			
1.2.1 priemonė. Šiukšlių surinkimo ir sutvarkymo organizavimas **1.2.1.1. Šiukšlių surinkimo ir sutvarkymo organizavimas Šakių rajono savivaldybėje**	Uždavinio priemonė Nr. 1.2.1.1 tiesiogiai prisidės prie vandenų taršos mažinimo: šiukšlių rinkimo akcijų metu šiukšlės yra surenkamos ne tik sausumoje, bet, nedidelė dalis, ir iš vandens telkinių. Priemonės Nr. 1.2.2.1 ir 1.2.3.1 prie vandenų taršos mažinimo prisidės netiesiogiai – dėl patogesnės antrinių žaliavų ir pakuočių atliekų rūšiavimo infrastruktūros, viešųjų geriamojo vandens stotelių sumažės atliekų, patenkančių į vandens telkinius.	Mažo reikšmingumo teigiamos. Tiesioginės ir netiesioginės. Trumpalaikės ir ilgalaikės. Vietinio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju priemonės Nr. 1.2.2.1 ir 1.2.3.1 galimai nebūtų įgyvendinamos, todėl prognozuojamos mažo reikšmingumo tiesioginės, trumpalaikės, vietinio masto teigiamos pasekmės paviršiniams vandens telkiniams. +
1.2.2 priemonė. Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių tinklo viešose vietose (parkuose, skveruose, lankytinose vietose, pagrindinėse gatvėse) plėtra **1.2.2.1. Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių tinklo viešose vietose (parkuose, skveruose, lankytinose vietose, pagrindinėse gatvėse) plėtra Šakių rajono savivaldybėje**			
1.2.3 priemonė. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose **1.2.3.1. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas Šakių rajono savivaldybės traukos**			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose			
1.2.4 priemonė. Padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas **1.2.4.1. Padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas Šakių rajono savivaldybėje**			
II tikslas. Atliekų atskyrimas susidarymo šaltinyje, siekiant paruošti pakartotinai naudoti arba perdirbti			
2.1 uždavinys. Prisidėti prie gyventojų aplinkosauginio sąmoningumo ir atsakomybės atliekų rūšiavimo srityje didinimo			
2.1.1 priemonė. Viešinimo kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą **2.1.1.1. Viešinimo kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą Šakių rajono savivaldybėje**	Uždavinio priemonė netiesiogiai prisidės prie vandenų taršos mažinimo: dėl didėjančio gyventojų sąmoningumo atliekų srityje mažės į aplinką, tame tarpe ir vandens telkinius, išmetamų šiukšlių kiekis.	Mažo reikšmingumo teigiamos. Netiesioginės. Ilgalaikės. Vietinio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju priemonė būtų įgyvendinama mažesniu mastu, todėl galimos mažesnio reikšmingumo netiesioginės, ilgalaikės, vietinio masto teigiamos pasekmės paviršiniams vandens telkiniams. +
2.2 uždavinys. Didinti atliekų rūšiavimo priemonių ir infrastruktūros prieinamumą			
2.2.1 priemonė. Antrinių žaliavų (tame tarpe pakuočių) rūšiuojamojo surinkimo priemonių (konteinerių prieinamumo) plėtra	Uždavinio priemonės netiesiogiai prisidės prie vandenų taršos mažinimo: dėl didėjančio gyventojų sąmoningumo atliekų tvarkymo srityje ir geresnių galimybių tinkamai išrūšiuoti atliekas (padidėjusio	Mažo reikšmingumo teigiamos. Netiesioginės.	„Nulinės“ alternatyvos atveju dalis uždavinio priemonių (Nr. 2.2.1.1, 2.2.2.1, 2.2.5.1, 2.2.6.1,

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
2.2.1.1. Antrinių žaliavų (tame tarpe pakuočių) rūšiuojamojo surinkimo priemonių (konteinerių prieinamumo) plėtra Šakių rajono savivaldybėje	atliekų rūšiavimo priemonių prieinamumo), mažės į aplinką, tame tarpe ir vandens telkinius, išmetamų šiukšlių kiekis.	Ilgalaikės. Vietinio masto. +	2.2.9.1) būtų įgyvendinama mažesniu mastu, todėl galimos mažesnio reikšmingos, netiesioginės, ilgalaikės vietinio masto teigiamos pasekmės paviršiniams vandens telkiniams. +
2.2.2 priemonė. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra **2.2.2.1. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra Šakių rajono savivaldybėje**			
2.2.3 priemonė. Esamų didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių eksploatacijos užtikrinimas			
2.2.4 priemonė. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių tinklo plėtra regiono savivaldybėse			
2.2.5 priemonė. Kompostavimo vietoje infrastruktūros plėtra, buityje susidarančioms biologiškai skaidžioms atliekoms kompostuoti **2.2.5.1. Kompostavimo vietoje infrastruktūros plėtra, buityje susidarančioms biologiškai skaidžioms atliekoms kompostuoti Šakių rajono savivaldybėje**			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
2.2.6 priemonė. Bioskaidžių (tame tarpe maisto (virtuvės) atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra **2.2.6.1. Bioskaidžių (tame tarpe maisto (virtuvės) atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra Šakių rajono savivaldybėje**			
2.2.7 priemonė. Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių eksploatacijos užtikrinimas			
2.2.8 priemonė. Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių plėtra			
2.2.9 priemonė. Buityje susidarančios tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra **2.2.9.1. Buityje susidarančios tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra Šakių rajono savivaldybėje**			
2.2.10 priemonė. Savivaldybių Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas ir kitų savivaldybės dokumentų susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą savivaldybėje atnaujinimas atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
2.2.10.1. Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas ir kitų savivaldybės dokumentų susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą Šakių rajono savivaldybėje atnaujinimas atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus **2.2.10.2. Dokumentų, susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą Šakių rajono savivaldybėje atnaujinimas, diferencijuoto apmokestinimo galimybių ir jų kontrolės priemonių įvertinimas**			
2.2.11 priemonė. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo, bei sutarčių sudarymas su drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
2.2.11.1. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo, bei sutarčių sudarymas su drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo Šakių rajono savivaldybėje			
2.2.12 priemonė. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
tvarkymo sistemoje, vežimo ir apdorojimo finansavimo **2.2.12.1. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, vežimo ir apdorojimo finansavimo Šakių rajono savivaldybėje**			
2.2.13 priemonė. Užtikrinti saugų asbesto atliekų surinkimo ir sutvarkymo organizavimą savivaldybėse **2.2.13.1. Užtikrinti saugų asbesto atliekų surinkimo ir sutvarkymo organizavimą Šakių rajono savivaldybėje**			
III tikslas. Atliekų paruošimas naudoti tos pačios arba kitos paskirties produktams ar medžiagoms gaminti			
3.1 uždavinys. Tikrinant, valant ar taisant atliekomis tapusius produktus ar jų sudedamąsias dalis paruošti taip, kad būtų vėl tinkami naudoti be pradinio apdirbimo			
3.1.1 priemonė. Dirbtuvių organizavimas	Uždavinio priemonė netiesiogiai prisidės prie vandenų taršos mažinimo: dėl didėjančio gyventojų	Mažo reikšmingumo	„Nulinės“ alternatyvos atveju priemonė būtų

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
	sąmoningumo atliekų srityje mažės į aplinką, tame tarpe ir į vandens telkinius, išmetamų šiukšlių kiekis.	teigiamos. Netiesioginės. Ilgalaikės. Vietinio masto. +	įgyvendinama mažesniu mastu, todėl numatomos mažesnio reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio masto pasekmės paviršiniams vandens telkiniams. +
3.2 uždavinys. Sukurti atliekų paruošimo perdirbti ir jų perdirbimo galimybes			
3.2.1 priemonė. Žaliųjų atliekų apdorojimo infrastruktūros plėtra	Rajono teritorijoje bus įgyvendinama priemonė Nr. 3.2.2 (įsigyjami nauji konteineriai didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėms, skirti atliekų sandėliavimui, rūšiavimui, vežimui), tai pasekmių rajono vandenims neturės.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių vandenims nenumatoma. 0
3.2.2 priemonė. Didelių gabaritų atliekų surinkimo (DGASA) infrastruktūros plėtra, siekiant aikštelėse surenkamų atliekų perdirbimo ar paruošimo pakartotinai naudoti			
3.2.3 priemonė. MBA pritaikymo bioskaidžių (tame tarpe maisto (virtuvės)) atliekų tvarkymui galimybių įvertinimas ir įgyvendinimas			
3.3 uždavinys. Sukurti atsinaujinančios energijos pajėgumus siekiant sumažinti energetinę priklausomybę ir didinti efektyvumą			
3.3.1 priemonė. Lokalių atsinaujinančios energijos įrenginių plėtra	Uždavinio priemonė įgyvendinama ne rajono teritorijoje, pasekmių vandenims nenumatoma.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių vandenims

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
			nenumatoma. 0
IV tikslas. Atliekų šalinimo galimybės užtikrinimas			
4.1 uždavinys. Šalinti atliekas, kurių nepavyksta išvengti, jų dalis ar medžiagas, kurių nepavyksta pakartotinai panaudoti nekeliant pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai, o vėliau – perdirbti ar kitaip panaudoti nekeliant pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai			
4.1.1 priemonė. Filtrato valymo įrenginių rekonstrukcija / modernizavimas	Visos uždavinio priemonės, išskyrus Nr. 4.1.4, bus įgyvendinamos ne rajono teritorijoje. Priemonės Nr. 4.1.4 įgyvendinimo metu bus vertinamas uždarytų sąvartynų poveikis aplinkai, numatomos netiesioginės ilgalaikės teigiamos pasekmės vandenims dėl vykdomos teršalų patekimo į gruntinius vandenis prevencijos ir kontrolės.	Reikšmingos teigiamos. Netiesioginės. Ilgalaikės. Vietinio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju uždavinio priemonė Nr. 4.1.4 būtų įgyvendinama tokiu pat mastu, todėl planuojamos reikšmingos teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio masto pasekmės vandenims. +
4.1.2 priemonė. Regioninio sąvartyno eksploatacijos užtikrinimas			
4.1.3 priemonė. Regioninio sąvartyno infrastruktūros plėtra			
4.1.4 priemonė. Sąvartynų ir šalinamų atliekų monitoringo vykdymas			

8.5. Oras ir klimatas

Vertinamo sektoriaus apsaugos ir (ar) darnaus vystymosi tikslai (pagal Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 metų (Darbotvarkę 2030)[48]:

13 tikslas. Imtis skubių kovos su klimato kaita ir jos poveikiu veiksmų.

16 lentelė. Galimų reikšmingų pasekmių orui ir klimatui įvertinimas.

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	**Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones**	**Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)**	**Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju**
I tikslas. Atliekų prevencijos skatinimas			
1.1 uždavinys. Prisidėti prie atliekų mažinimo, skatinant vartotojus rinktis daugkartinius gaminius, pakartotinį naudojimą, remonto ir (ar) taisymo paslaugas			
1.1.1 priemonė. Maisto švaistymo prevencijos ir maisto atliekų prevencijos skatinimas **1.1.1.1. Maisto švaistymo prevencijos ir maisto atliekų prevencijos skatinimas Šakių rajono savivaldybėje**	Priemonių įgyvendinimas sąlygos mažesnį bendrą gyventojų išmetamų atliekų kiekį, atitinkamai mažiau atliekų bus pašalinta regioniniame sąvartyne, sudeginta deginimo įrenginiuose. Bus išvengta dalies teršalų, klimato kaitą skatinančių dujų patekimo į orą, tai turės ilgalaikes teigiamas pasekmes orui ir klimatui.	Mažo reikšmingumo teigiamos. Netiesioginės. Ilgalaikės. Vietinio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju priemonės būtų įgyvendinamos mažesniu mastu, todėl galimos mažesnio reikšmingumo netiesioginės, ilgalaikės, vietinio masto teigiamos pasekmės orui ir klimatui.
1.1.2 priemonė. Viešinimo kampanijų organizavimas ir vykdymas **1.1.2.1. Viešinimo kampanijų organizavimas ir vykdymas Šakių**			

[48] Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 2015 m. rugsėjo 25 d. patvirtinta „Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 metų“ (Darbotvarkė 2030), prieiga internetu: https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/es-ir-tarptautinis-bendradarbiavimas/darnus-vystymasis/darnus-vystymasis-ir-lietuva/jt-darbotvarke-2030-darnaus-vystymosi-tikslai-ir-kiti-tarptautiniai-susitarimai.

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
rajono savivaldybėje			+
1.2 uždavinys. Užtikrinti šiukšlinimo prevenciją, šiukšlių tvarkymą			
1.2.1 priemonė. Šiukšlių surinkimo ir sutvarkymo organizavimas **1.2.1.1. Šiukšlių surinkimo ir sutvarkymo organizavimas Šakių rajono savivaldybėje**	Šiukšlių rinkimo akcijų metu surinktos ir išrūšiuotos atliekos ne pateks į sąvartyną, o bus pristatytos į didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles. Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių plėtra sumažins šiukšlių kiekį bendrame mišrių komunalinių atliekų sraute. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtra leis mažinti gyventojų sunaudojamų ir išmetamų vienkartinių gėrimų pakuočių atliekų kiekį. Padangų atliekos, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, bus surinktos ir pristatytos į tokių atliekų tvarkymo veikla užsiimančias įmones. Dėl visų šių uždavinio priemonių įgyvendinimo bus išvengta atliekų patekimo į regioninį sąvartyną, deginimo įrenginius, ir užkirstas kelias dėl tolimesnio jų apdorojimo susidarančių oro teršalų ir klimato kaitą skatinančių dujų išsiskyrimui į aplinką.	Mažo reikšmingumo teigiamos. Netiesioginės. Trumpalaikės ir ilgalaikės. Vietinio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju galimai nebūtų įgyvendinamos priemonės Nr. 1.2.2.1 ir 1.2.2.3, todėl numatomos mažesnio reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, trumpalaikės vietinio masto pasekmės orui ir klimatui. +
1.2.2 priemonė. Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių tinklo viešose vietose (parkuose, skveruose, lankytinose vietose, pagrindinėse gatvėse) plėtra **1.2.2.1. Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių tinklo viešose vietose (parkuose, skveruose, lankytinose vietose, pagrindinėse gatvėse) plėtra Šakių rajono savivaldybėje**			
1.2.3 priemonė. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose **1.2.3.1. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas Šakių rajono savivaldybės traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose**			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
1.2.4 priemonė. Padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas **1.2.4.1. Padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas Šakių rajono savivaldybėje**			
II tikslas. Atliekų atskyrimas susidarymo šaltinyje, siekiant paruošti pakartotinai naudoti arba perdirbti			
2.1 uždavinys. Prisidėti prie gyventojų aplinkosauginio sąmoningumo ir atsakomybės atliekų rūšiavimo srityje didinimo			
2.1.1 priemonė. Viešinimo kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą **2.1.1.1. Viešinimo kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą Šakių rajono savivaldybėje**	Dėl priemonės įgyvendinimo susidarys mažesnis regioniniame sąvartyne šalinamų, deginimo įrenginiuose sudeginamų atliekų kiekis. Šitaip bus išvengta dalies teršalų, šiltnamio efektą skatinančių dujų patekimo į orą.	Mažo reikšmingumo teigiamos. Netiesioginės. Ilgalaikės. Vietinio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju priemonė būtų įgyvendinama mažesniu mastu, todėl galimos mažesnio reikšmingumo netiesioginės, ilgalaikės, vietinio masto teigiamos pasekmės orui ir klimatui. +
2.2 uždavinys. Didinti atliekų rūšiavimo priemonių ir infrastruktūros prieinamumą			
2.2.1 priemonė. Antrinių žaliavų (tame tarpe pakuočių) rūšiuojamojo surinkimo priemonių (konteinerių prieinamumo) plėtra **2.2.1.1. Antrinių žaliavų (tame tarpe pakuočių) rūšiuojamojo surinkimo**	Uždavinio priemonių įgyvendinimas didins tinkamą įvairių atliekų rūšiavimą, kompostavimą vietoje – veiksmus, kurie sąlygos susidariusį mažesnį šalinamų sąvartyne arba sudeginamų atliekų kiekį. Nesudeginti produktai neužterš aplinkos oro kenksmingomis medžiagomis ir neprisidės prie klimato kaitą skatinančių	Mažo reikšmingumo. Netiesioginės ir tiesioginės. Trumpalaikės ir ilgalaikės.	„Nulinės“ alternatyvos įgyvendinimo atveju dalis uždavinio priemonių (Nr. 2.2.1.1, 2.2.2.1, 2.2.5.1, 2.2.6.1, 2.2.9.1) būtų

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
priemonių (konteinerių prieinamumo) plėtra Šakių rajono savivaldybėje	dujų emisijų. Naujų atliekų aikštelių konteineriams įrengimo (statybos) darbų vykdymo metu gali kilti trumpalaikių tiesioginių mažai reikšmingų neigiamų pasekmių orui dėl dulkių, autotransporto keliamos taršos. Tačiau, atsižvelgiant į tai, kad tokio pobūdžio darbai bus derinami su atsakingomis institucijomis ir atliekami laikantis teisės aktų reikalavimų, naudojamos transporto priemonės atitiks nustatytus minimalios taršos reikalavimus, laikoma, kad neigiamos pasekmės orui ir klimatui bus mažai reikšmingos. Taip pat, dėl atskiro atliekų surinkimo gali padidėti autotransporto išmetamų teršalų emisijos, kadangi bus reikalingi papildomi reisai naujų mišrių komunalinių atliekų, antrinių žaliavų ir pakuočių atliekų, masto (virtuvės) ir žaliųjų atliekų, tekstilės atliekų konteinerių, didmaišių aptarnavimui, asbesto atliekų surinkimui ir šių atliekų transportavimui iki jų apdorojimo įrenginių vietos, kas sąlygos didesnes oro taršą didinančių, šiltnamio efektą skatinančių dujų emisijas.	Vietinio masto. Ir teigiamos, ir neigiamos. + / -	įgyvendinama mažesniu mastu, todėl galimos mažesnio reikšmingumo netiesioginės ir tiesioginės, trumpalaikės ir ilgalaikės, vietinio masto, ir teigiamos, ir neigiamos pasekmės orui ir klimatui. + / -
2.2.2 priemonė. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra **2.2.2.1. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra Šakių rajono savivaldybėje**			
2.2.3 priemonė. Esamų didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių eksploatacijos užtikrinimas			
2.2.4 priemonė. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių tinklo plėtra regiono savivaldybėse			
2.2.5 priemonė. Kompostavimo vietoje infrastruktūros plėtra, buityje susidarančioms biologiškai skaidžioms atliekoms kompostuoti **2.2.5.1. Kompostavimo vietoje infrastruktūros plėtra, buityje susidarančioms biologiškai skaidžioms atliekoms kompostuoti Šakių rajono savivaldybėje**			
2.2.6 priemonė. Bioskaidžių (tame tarpe maisto (virtuvės) atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
2.2.6.1. Bioskaidžių (tame tarpe maisto (virtuvės) atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra Šakių rajono savivaldybėje			
2.2.7 priemonė. Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių eksploatacijos užtikrinimas			
2.2.8 priemonė. Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių plėtra			
2.2.9 priemonė. Buityje susidarančios tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra **2.2.9.1. Buityje susidarančios tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra Šakių rajono savivaldybėje**			
2.2.10 priemonė. Savivaldybių Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas ir kitų savivaldybės dokumentų susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą savivaldybėje atnaujinimas atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus **2.2.10.1. Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas ir kitų savivaldybės dokumentų susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą Šakių rajono**			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
savivaldybėje atnaujinimas atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus **2.2.10.2. Dokumentų, susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą Šakių rajono savivaldybėje atnaujinimas, diferencijuoto apmokestinimo galimybių ir jų kontrolės priemonių įvertinimas**			
2.2.11 priemonė. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo, bei sutarčių sudarymas su drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo **2.2.11.1. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir**			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo, bei sutarčių sudarymas su drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo Šakių rajono savivaldybėje			
2.2.12 priemonė. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, vežimo ir apdorojimo finansavimo **2.2.12.1. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su**			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, vežimo ir apdorojimo finansavimo Šakių rajono savivaldybėje			
2.2.13 priemonė. Užtikrinti saugų asbesto atliekų surinkimo ir sutvarkymo organizavimą savivaldybėse **2.2.13.1. Užtikrinti saugų asbesto atliekų surinkimo ir sutvarkymo organizavimą Šakių rajono savivaldybėje**			
III tikslas. Atliekų paruošimas naudoti tos pačios arba kitos paskirties produktams ar medžiagoms gaminti			
3.1 uždavinys. Tikrinant, valant ar taisant atliekomis tapusius produktus ar jų sudedamąsias dalis paruošti taip, kad būtų vėl tinkami naudoti be pradinio apdirbimo			
3.1.1 priemonė. Dirbtuvių organizavimas	Dėl dirbtuvėse vykdomų veiklų didės gyventojų sąmoningumas vartotojiškumo mažinimo, tvaresnio daiktų panaudojimo, klimato kaitos ir ekologijos srityse, todėl tikėtina, susidarys mažesnis regioniniame sąvartyne šalinamų, deginimo įrenginiuose sudeginamų atliekų kiekis. Šitaip bus išvengta dalies teršalų, šiltnamio efektą skatinančių dujų patekimo į orą.	Mažo reikšmingumo teigiamos. Netiesioginės. Ilgalaikės. Vietinio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos įgyvendinimo atveju priemonė būtų įgyvendinama mažesniu mastu, todėl prognozuojamos mažesnio

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
			reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio masto pasekmės orui ir klimatui. +
3.2 uždavinys. Sukurti atliekų paruošimo perdirbti ir jų perdirbimo galimybes			
3.2.1 priemonė. Žaliųjų atliekų apdorojimo infrastruktūros plėtra	Rajono teritorijoje bus įgyvendinama priemonė Nr. 3.2.2 (įsigyjami nauji konteineriai didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėms, skirti atliekų sandėliavimui, rūšiavimui, vežimui), tai pasekmių orui ir klimatui neturės.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių orui ir klimatui nenumatoma. 0
3.2.2 priemonė. Didelių gabaritų atliekų surinkimo (DGASA) infrastruktūros plėtra, siekiant aikštelėse surenkamų atliekų perdirbimo ar paruošimo pakartotinai naudoti			
3.2.3 priemonė. MBA pritaikymo bioskaidžių (tame tarpe maisto (virtuvės)) atliekų tvarkymui galimybių įvertinimas ir įgyvendinimas			
3.3 uždavinys. Sukurti atsinaujinančios energijos pajėgumus siekiant sumažinti energetinę priklausomybę ir didinti efektyvumą			
3.3.1 priemonė. Lokalių atsinaujinančios energijos įrenginių plėtra	Uždavinio priemonė bus įgyvendinama ne rajono teritorijoje, pasekmių orui ir klimatui nenumatoma.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių orui ir klimatui nenumatoma 0

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
IV tikslas. Atliekų šalinimo galimybės užtikrinimas			
4.1 uždavinys. Šalinti atliekas, kurių nepavyksta išvengti, jų dalis ar medžiagas, kurių nepavyksta pakartotinai panaudoti nekeliant pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai, o vėliau – perdirbti ar kitaip panaudoti nekeliant pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai			
4.1.1 priemonė. Filtrato valymo įrenginių rekonstrukcija / modernizavimas	Visos uždavinio priemonės, išskyrus Nr. 4.1.4, bus įgyvendinamos ne rajono teritorijoje. Priemonės Nr. 4.1.4 įgyvendinimo metu bus vertinamas uždarytų sąvartynų poveikis aplinkai, kuris pasekmių orui ir klimatui neturės.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių orui ir klimatui nenumatoma
4.1.2 priemonė. Regioninio sąvartyno eksploatacijos užtikrinimas			0
4.1.3 priemonė. Regioninio sąvartyno infrastruktūros plėtra			
4.1.4 priemonė. Sąvartynų ir šalinamų atliekų monitoringo vykdymas			

8.6. Materialusis turtas

Vertinamo sektoriaus apsaugos ir (ar) darnaus vystymosi tikslai pagal Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 metų (Darbotvarkę 2030)[49]:

11 tikslas. Pasiekti, kad miestai ir gyvenvietės taptų įtraukūs, saugūs, atsparūs ir darnūs.

17 lentelė. Galimų reikšmingų pasekmių materialiajam turtui įvertinimas.

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	**Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones**	**Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)**	**Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju**
I tikslas. Atliekų prevencijos skatinimas			
1.1 uždavinys. Prisidėti prie atliekų mažinimo, skatinant vartotojus rinktis daugkartinius gaminius, pakartotinį naudojimą, remonto ir (ar) taisymo paslaugas			
1.1.1 priemonė. Maisto švaistymo prevencijos ir maisto atliekų prevencijos skatinimas **1.1.1.1. Maisto švaistymo prevencijos ir maisto atliekų prevencijos skatinimas Šakių rajono savivaldybėje**	Uždavinio priemonių įgyvendinimas pasekmių rajono materialiajam turtui neturės.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių materialiajam turtui nenumatoma. 0
1.1.2 priemonė. Viešinimo kampanijų organizavimas ir vykdymas			

[49] Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 2015 m. rugsėjo 25 d. patvirtinta „Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 metų“ (Darbotvarkė 2030), prieiga internetu: https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/es-ir-tarptautinis-bendradarbiavimas/darnus-vystymasis/darnus-vystymasis-ir-lietuva/jt-darbotvarke-2030-darnaus-vystymosi-tikslai-ir-kiti-tarptautiniai-susitarimai.

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
1.1.2.1. Viešinimo kampanijų organizavimas ir vykdymas Šakių rajono savivaldybėje			
1.2 uždavinys. Užtikrinti šiukšlinimo prevenciją, šiukšlių tvarkymą			
1.2.1 priemonė. Šiukšlių surinkimo ir sutvarkymo organizavimas **1.2.1.1. Šiukšlių surinkimo ir sutvarkymo organizavimas Šakių rajono savivaldybėje**	Uždavinio priemonių įgyvendinimas pasekmių rajono materialiajam turtui neturės.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių materialiajam turtui nenumatoma. 0
1.2.2 priemonė. Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių tinklo viešose vietose (parkuose, skveruose, lankytinose vietose, pagrindinėse gatvėse) plėtra **1.2.2.1. Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių tinklo viešose vietose (parkuose, skveruose, lankytinose vietose, pagrindinėse gatvėse) plėtra Šakių rajono savivaldybėje**			
1.2.3 priemonė. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose **1.2.3.1. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas Šakių rajono savivaldybės traukos**			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose			
1.2.4 priemonė. Padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas **1.2.4.1. Padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas Šakių rajono savivaldybėje**			
II tikslas. Atliekų atskyrimas susidarymo šaltinyje, siekiant paruošti pakartotinai naudoti arba perdirbti			
2.1 uždavinys. Prisidėti prie gyventojų aplinkosauginio sąmoningumo ir atsakomybės atliekų rūšiavimo srityje didinimo			
2.1.1 priemonė. Viešinimo kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą **2.1.1.1. Viešinimo kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą Šakių rajono savivaldybėje**	Uždavinio priemonių įgyvendinimas pasekmių rajono materialiajam turtui neturės.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių materialiajam turtui nenumatoma. 0
2.2 uždavinys. Didinti atliekų rūšiavimo priemonių ir infrastruktūros prieinamumą			
2.2.1 priemonė. Antrinių žaliavų (tame tarpe pakuočių) rūšiuojamojo surinkimo priemonių (konteinerių prieinamumo) plėtra **2.2.1.1. Antrinių žaliavų (tame tarpe pakuočių) rūšiuojamojo surinkimo priemonių (konteinerių prieinamumo) plėtra Šakių rajono savivaldybėje**	Uždavinio priemonių įgyvendinimas pasekmių rajono materialiajam turtui neturės.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių materialiajam turtui nenumatoma. 0

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
2.2.2 priemonė. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra **2.2.2.1. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra Šakių rajono savivaldybėje**			
2.2.3 priemonė. Esamų didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių eksploatacijos užtikrinimas			
2.2.4 priemonė. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių tinklo plėtra regiono savivaldybėse			
2.2.5 priemonė. Kompostavimo vietoje infrastruktūros plėtra, buityje susidarančioms biologiškai skaidžioms atliekoms kompostuoti **2.2.5.1. Kompostavimo vietoje infrastruktūros plėtra, buityje susidarančioms biologiškai skaidžioms atliekoms kompostuoti Šakių rajono savivaldybėje**			
2.2.6 priemonė. Bioskaidžių (tame tarpe maisto (virtuvės) atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra **2.2.6.1. Bioskaidžių (tame tarpe maisto (virtuvės) atliekų rūšiuojamojo surinkimo**			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
infrastruktūros plėtra Šakių rajono savivaldybėje			
2.2.7 priemonė. Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių eksploatacijos užtikrinimas			
2.2.8 priemonė. Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių plėtra			
2.2.9 priemonė. Buityje susidarančios tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra **2.2.9.1. Buityje susidarančios tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra Šakių rajono savivaldybėje**			
2.2.10 priemonė. Savivaldybių Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas ir kitų savivaldybės dokumentų susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą savivaldybėje atnaujinimas atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus **2.2.10.1. Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas ir kitų savivaldybės dokumentų susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą Šakių rajono savivaldybėje atnaujinimas atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus**			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
2.2.10.2. Dokumentų, susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą Šakių rajono savivaldybėje atnaujinimas, diferencijuoto apmokestinimo galimybių ir jų kontrolės priemonių įvertinimas			
2.2.11 priemonė. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo, bei sutarčių sudarymas su drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo			
2.2.11.1. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
tabako gaminiais, šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo, bei sutarčių sudarymas su drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo Šakių rajono savivaldybėje			
2.2.12 priemonė. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, vežimo ir apdorojimo finansavimo **2.2.12.1. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar)**			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, vežimo ir apdorojimo finansavimo Šakių rajono savivaldybėje			
2.2.13 priemonė. Užtikrinti saugų asbesto atliekų surinkimo ir sutvarkymo organizavimą savivaldybėse **2.2.13.1. Užtikrinti saugų asbesto atliekų surinkimo ir sutvarkymo organizavimą Šakių rajono savivaldybėje**			
III tikslas. Atliekų paruošimas naudoti tos pačios arba kitos paskirties produktams ar medžiagoms gaminti			
3.1 uždavinys. Tikrinant, valant ar taisant atliekomis tapusius produktus ar jų sudedamąsias dalis paruošti taip, kad būtų vėl tinkami naudoti be pradinio apdirbimo			
3.1.1 priemonė. Dirbtuvių organizavimas	Uždavinio priemonės įgyvendinimas pasekmių rajono materialiajam turtui neturės.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių materialiajam turtui nenumatoma. 0
3.2 uždavinys. Sukurti atliekų paruošimo perdirbti ir jų perdirbimo galimybes			
3.2.1 priemonė. Žaliųjų atliekų apdorojimo infrastruktūros plėtra	Rajono teritorijoje bus įgyvendinama priemonė Nr. 3.2.2 (įsigyjami nauji konteineriai didelių gabaritų	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
3.2.2 priemonė. Didelių gabaritų atliekų surinkimo (DGASA) infrastruktūros plėtra, siekiant aikštelėse surenkamų atliekų perdirbimo ar paruošimo pakartotinai naudoti	atliekų surinkimo aikštelėms, skirti atliekų sandėliavimui, rūšiavimui, vežimui), tai pasekmių materialiajam turtui neturės.		materialiajam turtui nenumatoma. 0
3.2.3 priemonė. MBA pritaikymo bioskaidžių (tame tarpe maisto (virtuvės)) atliekų tvarkymui galimybių įvertinimas ir įgyvendinimas			
3.3 uždavinys. Sukurti atsinaujinančios energijos pajėgumus siekiant sumažinti energetinę priklausomybę ir didinti efektyvumą			
3.3.1 priemonė. Lokalių atsinaujinančios energijos įrenginių plėtra	Uždavinio priemonė bus įgyvendinama ne rajono teritorijoje, todėl pasekmių rajono materialiajam turtui nenumatoma.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių materialiajam turtui nenumatoma. 0
IV tikslas. Atliekų šalinimo galimybės užtikrinimas			
4.1 uždavinys. Šalinti atliekas, kurių nepavyksta išvengti, jų dalis ar medžiagas, kurių nepavyksta pakartotinai panaudoti nekeliant pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai, o vėliau – perdirbti ar kitaip panaudoti nekeliant pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai			
4.1.1 priemonė. Filtrato valymo įrenginių rekonstrukcija / modernizavimas	Visos uždavinio priemonės, išskyrus Nr. 4.1.4, bus įgyvendinamos ne rajono teritorijoje. Priemonės Nr. 4.1.4 įgyvendinimo metu bus vertinamas uždarytų sąvartynų poveikis aplinkai, kuris pasekmių materialiajam turtui neturės.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių materialiajam turtui nenumatoma. 0
4.1.2 priemonė. Regioninio sąvartyno eksploatacijos užtikrinimas			
4.1.3 priemonė. Regioninio sąvartyno infrastruktūros plėtra			
4.1.4 priemonė. Sąvartynų ir šalinamų atliekų monitoringo vykdymas			

8.7. Kultūros paveldas (įskaitant architektūros ir archeologijos paveldą)

Vertinamo sektoriaus apsaugos ir (ar) darnaus vystymosi tikslai pagal Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 metų (Darbotvarkę 2030)[50]:

11 tikslas. Pasiekti, kad miestai ir gyvenvietės taptų įtraukūs, saugūs, atsparūs ir darnūs.

18 lentelė. Galimų reikšmingų pasekmių kultūros paveldui (įskaitant architektūros ir archeologijos paveldą) įvertinimas.

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	**Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones**	**Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)**	**Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju**
I tikslas. Atliekų prevencijos skatinimas			
1.1 uždavinys. Prisidėti prie atliekų mažinimo, skatinant vartotojus rinktis daugkartinius gaminius, pakartotinį naudojimą, remonto ir (ar) taisymo paslaugas			
1.1.1 priemonė. Maisto švaistymo prevencijos ir maisto atliekų prevencijos skatinimas **1.1.1.1. Maisto švaistymo prevencijos ir maisto atliekų prevencijos skatinimas Šakių rajono savivaldybėje**	Uždavinio priemonių įgyvendinimas turės netiesiogines, ilgalaikes, vietinio masto teigiamas pasekmes kultūros paveldui – dėl prevencinių priemonių įgyvendinimo, tikėtina, mažės šiukšlių kiekis, patenkantis į kultūros paveldo teritorijas ir vietoves.	Mažo reikšmingumo teigiamos. Netiesioginės. Ilgalaikės. Vietinio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju priemonės galimai būtų įgyvendinamos mažesniu mastu. Galimos mažesnio reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio masto pasekmės kultūros paveldui.
1.1.2 priemonė. Viešinimo kampanijų organizavimas ir vykdymas **1.1.2.1. Viešinimo kampanijų organizavimas ir vykdymas Šakių rajono savivaldybėje**			

[50] Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 2015 m. rugsėjo 25 d. patvirtinta „Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 metų“ (Darbotvarkė 2030), prieiga internetu: https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/es-ir-tarptautinis-bendradarbiavimas/darnus-vystymasis/darnus-vystymasis-ir-lietuva/jt-darbotvarke-2030-darnaus-vystymosi-tikslai-ir-kiti-tarptautiniai-susitarimai.

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
			+
1.2 uždavinys. Užtikrinti šiukšlinimo prevenciją, šiukšlių tvarkymą			
1.2.1 priemonė. Šiukšlių surinkimo ir sutvarkymo organizavimas **1.2.1.1. Šiukšlių surinkimo ir sutvarkymo organizavimas Šakių rajono savivaldybėje**	Uždavinio priemonių įgyvendinimas turės reikšmingas netiesiogines ir tiesiogines, trumpalaikes ir ilgalaikes, vietinio masto teigiamas pasekmes kultūros paveldo teritorijoms ir vietovėms. Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo šiukšliadėžės ir geriamojo vandens stotelės viešosiose erdvėse sumažins į kultūros paveldo teritorijas patenkančių šiukšlių kiekį. Dėl surinktų ir iš kultūros paveldo teritorijų išvežtų šiukšlių ir padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, bus atkurtas šių teritorijų estetinis vaizdas.	Reikšmingos teigiamos. Netiesioginės ir tiesioginės. Trumpalaikės ir ilgalaikės. Vietinio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju galimai nebūtų įgyvendintos priemonės Nr. 1.2.2.1 ir 1.2.3.1, todėl kultūros paveldo teritorijoms ir vietovėms prognozuojamos mažiau reikšmingos tiesioginės, trumpalaikės, vietinio masto teigiamos, pasekmės. +
1.2.2 priemonė. Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių tinklo viešose vietose (parkuose, skveruose, lankytinose vietose, pagrindinėse gatvėse) plėtra **1.2.2.1. Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių tinklo viešose vietose (parkuose, skveruose, lankytinose vietose, pagrindinėse gatvėse) plėtra Šakių rajono savivaldybėje**			
1.2.3 priemonė. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose **1.2.3.1. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas Šakių rajono savivaldybės traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose**			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
1.2.4 priemonė. Padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas **1.2.4.1. Padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas Šakių rajono savivaldybėje**			
II tikslas. Atliekų atskyrimas susidarymo šaltinyje, siekiant paruošti pakartotinai naudoti arba perdirbti			
2.1 uždavinys. Prisidėti prie gyventojų aplinkosauginio sąmoningumo ir atsakomybės atliekų rūšiavimo srityje didinimo			
2.1.1 priemonė. Viešinimo kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą **2.1.1.1. Viešinimo kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą Šakių rajono savivaldybėje**	Uždavinio priemonės įgyvendinimas turės netiesiogines, ilgalaikes, vietinio masto teigiamas pasekmes kultūros paveldui – dėl prevencinių priemonių įgyvendinimo, tikėtina, mažės šiukšlių kiekis, patenkantis į kultūros paveldo teritorijas ir vietoves.	Mažo reikšmingumo teigiamos. Netiesioginės. Ilgalaikės. Vietinio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju priemonė galimai būtų įgyvendinama mažesniu mastu. Galimos mažesnio reikšmingumo netiesioginės, ilgalaikės, vietinio masto teigiamos pasekmės kultūros paveldui. +
2.2 uždavinys. Didinti atliekų rūšiavimo priemonių ir infrastruktūros prieinamumą			
2.2.1 priemonė. Antrinių žaliavų (tame tarpe pakuočių) rūšiuojamojo surinkimo priemonių (konteinerių prieinamumo) plėtra **2.2.1.1. Antrinių žaliavų (tame tarpe pakuočių) rūšiuojamojo surinkimo**	Uždavinio priemonių įgyvendinimas turės mažo reikšmingumo netiesiogines, ilgalaikes, vietinio masto teigiamas pasekmes kultūros paveldui (įskaitant architektūros ir archeologijos paveldą), nes dėl įdiegtų priemonių sumažės kultūros paveldo teritorijų ir vietovių užšiukšlinimas.	Mažo reikšmingumo teigiamos. Netiesioginės. Ilgalaikės. Vietinio masto.	„Nulinės“ alternatyvos atveju dalis uždavinio priemonių (Nr. 2.2.1.1, 2.2.2.1, 2.2.5.1, 2.2.6.1, 2.2.9.1) būtų įgyvendinama

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
priemonių (konteinerių prieinamumo) plėtra Šakių rajono savivaldybėje	Vietos planuojamoms naujoms atliekų konteinerių aikštelėms bus parinktos ne kultūros paveldo objektų teritorijose ir jų apsaugos zonose, todėl jų statyba neigiamų pasekmių kultūros paveldui (įskaitant architektūros ir archeologijos paveldą) neturės.	+	mažesniu mastu todėl prognozuojamos mažesnio reikšmingumo netiesioginės, ilgalaikės, vietinio masto teigiamos, pasekmės kultūros paveldui (įskaitant architektūros ir archeologijos paveldą). +
2.2.2 priemonė. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra **2.2.2.1. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra Šakių rajono savivaldybėje**			
2.2.3 priemonė. Esamų didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių eksploatacijos užtikrinimas			
2.2.4 priemonė. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių tinklo plėtra regiono savivaldybėse			
2.2.5 priemonė. Kompostavimo vietoje infrastruktūros plėtra, buityje susidarančioms biologiškai skaidžioms atliekoms kompostuoti **2.2.5.1. Kompostavimo vietoje infrastruktūros plėtra, buityje susidarančioms biologiškai skaidžioms atliekoms kompostuoti Šakių rajono savivaldybėje**			
2.2.6 priemonė. Bioskaidžių (tame tarpe maisto (virtuvės) atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
2.2.6.1. Bioskaidžių (tame tarpe maisto (virtuvės) atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra Šakių rajono savivaldybėje			
2.2.7 priemonė. Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių eksploatacijos užtikrinimas			
2.2.8 priemonė. Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių plėtra			
2.2.9 priemonė. Buityje susidarančios tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra **2.2.9.1. Buityje susidarančios tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra Šakių rajono savivaldybėje**			
2.2.10 priemonė. Savivaldybių Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas ir kitų savivaldybės dokumentų susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą savivaldybėje atnaujinimas atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus **2.2.10.1. Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas ir kitų savivaldybės dokumentų susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą Šakių rajono**			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
savivaldybėje atnaujinimas atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus **2.2.10.2. Dokumentų, susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą Šakių rajono savivaldybėje atnaujinimas, diferencijuoto apmokestinimo galimybių ir jų kontrolės priemonių įvertinimas**			
2.2.11 priemonė. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo, bei sutarčių sudarymas su drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo **2.2.11.1. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir**			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo, bei sutarčių sudarymas su drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo Šakių rajono savivaldybėje			
2.2.12 priemonė. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, vežimo ir apdorojimo finansavimo **2.2.12.1. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su**			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, vežimo ir apdorojimo finansavimo Šakių rajono savivaldybėje			
2.2.13 priemonė. Užtikrinti saugų asbesto atliekų surinkimo ir sutvarkymo organizavimą savivaldybėse **2.2.13.1. Užtikrinti saugų asbesto atliekų surinkimo ir sutvarkymo organizavimą Šakių rajono savivaldybėje**			
III tikslas. Atliekų paruošimas naudoti tos pačios arba kitos paskirties produktams ar medžiagoms gaminti			
3.1 uždavinys. Tikrinant, valant ar taisant atliekomis tapusius produktus ar jų sudedamąsias dalis paruošti taip, kad būtų vėl tinkami naudoti be pradinio apdirbimo			
3.1.1 priemonė. Dirbtuvių organizavimas	Uždavinio priemonės įgyvendinimas turės netiesiogines, ilgalaikes, vietinio masto teigiamas pasekmes kultūros paveldui – dėl prevencinių priemonių įgyvendinimo, tikėtina, mažės šiukšlių kiekis, patenkantis į kultūros paveldo teritorijas ir vietoves.	Mažo reikšmingumo teigiamos. Netiesioginės. Ilgalaikės. Vietinio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju priemonė būtų įgyvendinama mažesniu mastu, numatomos mažesnio reikšmingumo teigiamos,

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
			netiesioginės, ilgalaikės, vietinio masto pasekmės kultūros paveldui. +
3.2 uždavinys. Sukurti atliekų paruošimo perdirbti ir jų perdirbimo galimybes			
3.2.1 priemonė. Žaliųjų atliekų apdorojimo infrastruktūros plėtra	Priemonės bus įgyvendinamos ne kultūros paveldo teritorijose ir vietovėse, todėl pasekmių kultūros paveldui (įskaitant architektūros ir archeologijos paveldą) nenumatoma.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių kultūros paveldui (įskaitant architektūros ir archeologijos paveldą) nenumatoma. 0
3.2.2 priemonė. Didelių gabaritų atliekų surinkimo (DGASA) infrastruktūros plėtra, siekiant aikštelėse surenkamų atliekų perdirbimo ar paruošimo pakartotinai naudoti			
3.2.3 priemonė. MBA pritaikymo bioskaidžių (tame tarpe maisto (virtuvės)) atliekų tvarkymui galimybių įvertinimas ir įgyvendinimas			
3.3 uždavinys. Sukurti atsinaujinančios energijos pajėgumus siekiant sumažinti energetinę priklausomybę ir didinti efektyvumą			
3.3.1 priemonė. Lokalių atsinaujinančios energijos įrenginių plėtra	Uždavinio priemonė bus įgyvendinama ne rajono teritorijoje. Pasekmių rajono kultūros paveldui nenumatoma.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių kultūros paveldui nenumatoma. 0
IV tikslas. Atliekų šalinimo galimybės užtikrinimas			
4.1 uždavinys. Šalinti atliekas, kurių nepavyksta išvengti, jų dalis ar medžiagas, kurių nepavyksta pakartotinai panaudoti nekeliant pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai, o vėliau – perdirbti ar kitaip panaudoti nekeliant pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai			

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones	Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)	Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju
4.1.1 priemonė. Filtrato valymo įrenginių rekonstrukcija / modernizavimas	Visos uždavinio priemonės, išskyrus Nr. 4.1.4, bus įgyvendinamos ne rajono teritorijoje. Priemonės Nr. 4.1.4 įgyvendinimo metu bus vertinamas uždarytų sąvartynų poveikis aplinkai, kuris pasekmių kultūros paveldui neturės.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių kultūros paveldui nenumatoma. 0
4.1.2 priemonė. Regioninio sąvartyno eksploatacijos užtikrinimas			
4.1.3 priemonė. Regioninio sąvartyno infrastruktūros plėtra			
4.1.4 priemonė. Sąvartynų ir šalinamų atliekų monitoringo vykdymas			

8.8. Kraštovaizdis

Vertinamo sektoriaus apsaugos ir (ar) darnaus vystymosi tikslai pagal Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 metų (Darbotvarkę 2030)[51]:

11 tikslas. Pasiekti, kad miestai ir gyvenvietės taptų įtraukūs, saugūs, atsparūs ir darnūs.

19 lentelė. Galimų reikšmingų pasekmių kraštovaizdžiui įvertinimas.

Plano tikslai, uždaviniai, priemonės	**Galimų pasekmių aprašymas įgyvendinant Plano tikslus, uždavinius priemones**	**Galimų pasekmių pobūdis ir reikšmingumas, kitos galimų pasekmių savybės (įgyvendinant Planą)**	**Galimos pasekmės „nulinės“ alternatyvos (Plano neįgyvendinimo) atveju**
I tikslas. Atliekų prevencijos skatinimas			
1.1 uždavinys. Prisidėti prie atliekų mažinimo, skatinant vartotojus rinktis daugkartinius gaminius, pakartotinį naudojimą, remonto ir (ar) taisymo paslaugas			
1.1.1 priemonė. Maisto švaistymo prevencijos ir maisto atliekų prevencijos skatinimas **1.1.1.1. Maisto švaistymo prevencijos ir maisto atliekų prevencijos skatinimas Šakių rajono savivaldybėje**	Uždavinio priemonių įgyvendinimas turės mažai reikšmingas teigiamas, netiesiogines, ilgalaikes, vietinės reikšmės pasekmes kraštovaizdžiui – dėl prevencinių priemonių įgyvendinimo, tikėtina, mažės šiukšlių, patenkančių į aplinką ir gadinančių estetinį kraštovaizdžio vaizdą.	Mažo reikšmingumo teigiamos. Netiesioginės. Ilgalaikės. Vietinio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju uždavinio priemonės būtų įgyvendinamos mažesniu mastu. Numatomos mažesnio reikšmingumo netiesioginės, ilgalaikės, vietinio masto teigiamos pasekmės kraštovaizdžiui.
1.1.2 priemonė. Viešinimo kampanijų organizavimas ir vykdymas **1.1.2.1. Viešinimo kampanijų organizavimas ir vykdymas Šakių rajono savivaldybėje**			

[51] Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 2015 m. rugsėjo 25 d. patvirtinta „Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 metų“ (Darbotvarkė 2030), prieiga internetu: https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/es-ir-tarptautinis-bendradarbiavimas/darnus-vystymasis/darnus-vystymasis-ir-lietuva/jt-darbotvarke-2030-darnaus-vystymosi-tikslai-ir-kiti-tarptautiniai-susitarimai.

			+
1.2 uždavinys. Užtikrinti šiukšlinimo prevenciją, šiukšlių tvarkymą			
1.2.1 priemonė. Šiukšlių surinkimo ir sutvarkymo organizavimas **1.2.1.1. Šiukšlių surinkimo ir sutvarkymo organizavimas Šakių rajono savivaldybėje**	Uždavinio priemonių įgyvendinimas turės reikšmingas teigiamas, netiesiogines ir tiesiogines, trumpalaikes ir ilgalaikes, vietinio masto pasekmes kraštovaizdžiui: šiukšlių ir padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, surinkimas ir išvežimas iš gamtinės aplinkos lokaliai pagerins kraštovaizdžio būklę. Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių ir viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtra sumažins vienkartinių gėrimų pakuočių ir kitų atliekų, patenkančių į aplinką ir gadinančių estetinį kraštovaizdžio vaizdą, kiekius.	Reikšmingos. Netiesioginės ir tiesioginės. Trumpalaikės ir ilgalaikės. Vietinio masto. Teigiamos. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju galimai būtų neįgyvendinamos uždavinio priemonės Nr. 1.2.2.1 ir 1.2.3.1, todėl numatomos mažesnio reikšmingumo tiesioginės, trumpalaikės, vietinio masto teigiamos pasekmės kraštovaizdžiui. +
1.2.2 priemonė. Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių tinklo viešose vietose (parkuose, skveruose, lankytinose vietose, pagrindinėse gatvėse) plėtra **1.2.2.1. Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių tinklo viešose vietose (parkuose, skveruose, lankytinose vietose, pagrindinėse gatvėse) plėtra Šakių rajono savivaldybėje**			
1.2.3 priemonė. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose **1.2.3.1. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas Šakių rajono savivaldybės traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose**			
1.2.4 priemonė. Padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas **1.2.4.1. Padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas Šakių rajono savivaldybėje**			

II tikslas. Atliekų atskyrimas susidarymo šaltinyje, siekiant paruošti pakartotinai naudoti arba perdirbti			
2.1 uždavinys. Prisidėti prie gyventojų aplinkosauginio sąmoningumo ir atsakomybės atliekų rūšiavimo srityje didinimo			
2.1.1 priemonė. Viešinimo kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą **2.1.1.1. Viešinimo kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą Šakių rajono savivaldybėje**	Uždavinio priemonės įgyvendinimas turės mažo reikšmingumo teigiamas, netiesiogines, ilgalaikes, vietinio masto pasekmes kraštovaizdžiui – dėl prevencinių priemonių įgyvendinimo, tikėtina, mažės šiukšlių kiekis, patenkantis į aplinką.	Mažo reikšmingumo teigiamos. Netiesioginės. Ilgalaikės. Vietinio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju uždavinio priemonė būtų vykdoma mažesniu mastu. Numatomos mažesnio reikšmingumo netiesioginės, ilgalaikės, vietinio masto teigiamos pasekmės kraštovaizdžiui. +
2.2 uždavinys. Didinti atliekų rūšiavimo priemonių ir infrastruktūros prieinamumą			
2.2.1 priemonė. Antrinių žaliavų (tame tarpe pakuočių) rūšiuojamojo surinkimo priemonių (konteinerių prieinamumo) plėtra **2.2.1.1. Antrinių žaliavų (tame tarpe pakuočių) rūšiuojamojo surinkimo priemonių (konteinerių prieinamumo) plėtra Šakių rajono savivaldybėje**	Naujų aikštelių konteineriams įrengimas (statyba) neįtakos gamtinio kraštovaizdžio keitimosi, nes jos bus projektuojamos ir įrengiamos urbanizuotose teritorijose. Dėl tinkamo įvairių atliekų surinkimo, rūšiavimo, kompostavimo mažės šiukšlių, paliekamų tam neskirtoje aplinkoje, kiekis.	Mažo reikšmingumo teigiamos. Netiesioginės. Ilgalaikės. Vietinio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju dalis uždavinio priemonių būtų įgyvendinama mažesniu mastu (Nr. 2.2.1.1, 2.2.2.1, 2.2.5.1, 2.2.6.1, 2.2.9.1), todėl numatomos mažesnio reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio masto pasekmės kraštovaizdžiui. +
2.2.2 priemonė. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra **2.2.2.1. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra Šakių rajono savivaldybėje**			
2.2.3 priemonė. Esamų didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių eksploatacijos užtikrinimas			
2.2.4 priemonė. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių tinklo plėtra regiono savivaldybėse			

2.2.5 priemonė. Kompostavimo vietoje infrastruktūros plėtra, buityje susidarančioms biologiškai skaidžioms atliekoms kompostuoti **2.2.5.1. Kompostavimo vietoje infrastruktūros plėtra, buityje susidarančioms biologiškai skaidžioms atliekoms kompostuoti Šakių rajono savivaldybėje**			
2.2.6 priemonė. Bioskaidžių (tame tarpe maisto (virtuvės) atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra **2.2.6.1. Bioskaidžių (tame tarpe maisto (virtuvės) atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra Šakių rajono savivaldybėje**			
2.2.7 priemonė. Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių eksploatacijos užtikrinimas			
2.2.8 priemonė. Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių plėtra			
2.2.9 priemonė. Buityje susidarančios tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra **2.2.9.1. Buityje susidarančios tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra Šakių rajono savivaldybėje**			
2.2.10 priemonė. Savivaldybių Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas ir kitų savivaldybės dokumentų susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą savivaldybėje atnaujinimas atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus			

2.2.10.1. Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas ir kitų savivaldybės dokumentų susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą Šakių rajono savivaldybėje atnaujinimas atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus **2.2.10.2. Dokumentų, susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą Šakių rajono savivaldybėje atnaujinimas, diferencijuoto apmokestinimo galimybių ir jų kontrolės priemonių įvertinimas**			
2.2.11 priemonė. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo, bei sutarčių sudarymas su drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo **2.2.11.1. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo**			

finansavimo, bei sutarčių sudarymas su drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo Šakių rajono savivaldybėje			
2.2.12 priemonė. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, vežimo ir apdorojimo finansavimo **2.2.12.1. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, vežimo ir apdorojimo finansavimo Šakių rajono savivaldybėje**			
2.2.13 priemonė. Užtikrinti saugų asbesto atliekų surinkimo ir sutvarkymo organizavimą savivaldybėse			

2.2.13.1. Užtikrinti saugų asbesto atliekų surinkimo ir sutvarkymo organizavimą Šakių rajono savivaldybėje			
III tikslas. Atliekų paruošimas naudoti tos pačios arba kitos paskirties produktams ar medžiagoms gaminti			
3.1 uždavinys. Tikrinant, valant ar taisant atliekomis tapusius produktus ar jų sudedamąsias dalis paruošti taip, kad būtų vėl tinkami naudoti be pradinio apdirbimo			
3.1.1 priemonė. Dirbtuvių organizavimas	Uždavinio priemonės įgyvendinimas turės mažo reikšmingumo netiesiogines, ilgalaikes, vietinio masto teigiamas pasekmes kraštovaizdžiui – dėl priemonių įgyvendinimo, tikėtina, sumažės šiukšlių, patenkančių į aplinką ir bloginančių kraštovaizdžio būklę, kiekis.	Mažo reikšmingumo teigiamos. Netiesioginės. Ilgalaikės. Vietinio masto. +	„Nulinės“ alternatyvos atveju priemonė bus įgyvendinama mažesniu mastu, numatomos mažesnio reikšmingumo teigiamos, netiesioginės, ilgalaikės, vietinio masto pasekmės kraštovaizdžiui. +
3.2 uždavinys. Sukurti atliekų paruošimo perdirbti ir jų perdirbimo galimybes			
3.2.1 priemonė. Žaliųjų atliekų apdorojimo infrastruktūros plėtra	Rajono teritorijoje bus įgyvendinama priemonė Nr. 3.2.2 (įsigyjami nauji konteineriai didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėms, skirti atliekų sandėliavimui, rūšiavimui, vežimui), tai pasekmių kraštovaizdžiui neturės.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių kraštovaizdžiui nenumatoma. 0
3.2.2 priemonė. Didelių gabaritų atliekų surinkimo (DGASA) infrastruktūros plėtra, siekiant aikštelėse surenkamų atliekų perdirbimo ar paruošimo pakartotinai naudoti			
3.2.3 priemonė. MBA pritaikymo bioskaidžių (tame tarpe maisto (virtuvės)) atliekų tvarkymui galimybių įvertinimas ir įgyvendinimas			
3.3 uždavinys. Sukurti atsinaujinančios energijos pajėgumus siekiant sumažinti energetinę priklausomybę ir didinti efektyvumą			
3.3.1 priemonė. Lokalių atsinaujinančios energijos įrenginių plėtra	Uždavinio priemonė bus įgyvendinama ne rajono teritorijoje. Pasekmių kraštovaizdžiui nenumatoma.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių kraštovaizdžiui nenumatoma. 0

IV tikslas. Atliekų šalinimo galimybės užtikrinimas			
4.1 uždavinys. Šalinti atliekas, kurių nepavyksta išvengti, jų dalis ar medžiagas, kurių nepavyksta pakartotinai panaudoti nekeliant pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai, o vėliau – perdirbti ar kitaip panaudoti nekeliant pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai			
4.1.1 priemonė. Filtrato valymo įrenginių rekonstrukcija / modernizavimas	Visos uždavinio priemonės, išskyrus Nr. 4.1.4, bus įgyvendinamos ne rajono teritorijoje. Priemonės Nr. 4.1.4 įgyvendinimo metu bus vertinamas uždarytų sąvartynų poveikis aplinkai, kuris pasekmių rajono kraštovaizdžiui neturės.	0	„Nulinės“ alternatyvos atveju pasekmių kraštovaizdžiui nenumatoma. 0
4.1.2 priemonė. Regioninio sąvartyno eksploatacijos užtikrinimas			
4.1.3 priemonė. Regioninio sąvartyno infrastruktūros plėtra			
4.1.4 priemonė. Sąvartynų ir šalinamų atliekų monitoringo vykdymas			

9. PRIEMONĖS PLANO ĮGYVENDINIMO REIKŠMINGOMS NEIGIAMOMS PASEKMĖMS APLINKAI IŠVENGTI, SUMAŽINTI AR KOMPENSUOTI

Šiame ataskaitos skyriuje pateikiamos priemonės Plano įgyvendinimo reikšmingoms neigiamoms pasekmėms, kurios buvo identifikuotos Plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo metu, išvengti, sumažinti ar kompensuoti.

Atlikus Plano vertinimą, nustatyta, kad mažo reikšmingumo neigiamas pasekmes aplinkai gali sukelti šių priemonių įgyvendinimas:

2.2.1.1. Antrinių žaliavų (tame tarpe pakuočių) rūšiuojamojo surinkimo priemonių (konteinerių prieinamumo) plėtra Šakių rajono savivaldybėje;

2.2.2.1. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra Šakių rajono savivaldybėje;

2.2.6.1. Bioskaidžių (tame tarpe maisto (virtuvės) atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra Šakių rajono savivaldybėje;

2.2.9.1. Buityje susidarančios tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra Šakių rajono savivaldybėje;

2.2.13.1. Užtikrinti saugų asbesto atliekų surinkimo ir sutvarkymo organizavimą Šakių rajono savivaldybėje.

Neigiamas pasekmių pobūdis šioms priemonėms kyla dėl naujų atliekų infrastruktūros objektų (atliekų aikštelių bendrojo naudojimo konteineriams) statybos darbų, dėl naujų mišrių komunalinių atliekų, antrinių žaliavų, maisto (virtuvės), tekstilės atliekų, žaliųjų atliekų konteinerių ir didmaišių atskiro aptarnavimo metu, asbesto atliekų surinkimo metu specializuotų transporto priemonių keliamo triukšmo ir išskiriamų kuro degimo produktų, dėl ko bus teršiama aplinka.

Priemonės šių pasekmių aplinkai išvengimui, sumažinimui ar kompensavimui:

- įrengiant naujus atliekų tvarkymo infrastruktūros objektus, jų vietos turi būti parenkamos atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 3 priedo 2 lentelėje nustatytus sanitarinių apsaugos zonų dydžius arba sanitarines apsaugos zonas nustatant atliekant planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo, poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūras, į Minimaliuose komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybės reikalavimuose nustatytus komunalinių atliekų konteinerių aikštelių minimalius atstumus iki pastatų, ir kituose teisės aktuose nustatytus reikalavimus;
- vengti naujų objektų vietų planavimo saugomose teritorijose, kultūros ir gamtos paveldo objektų teritorijose ir apsaugos zonose, „Natura 2000“ teritorijose;
- siekiant išvengti vizualinės taršos kraštovaizdyje, naujų atliekų infrastruktūros objektų vietas parinkti vengiant ypač saugotino vizualinio ir estetinio potencialo arealų ir vietovių, ypač

raiškios ir vidutinės vertikaliosios sąskaidos pusiau uždarų ir uždarų erdvių kraštovaizdžio, ypač raiškios ir vidutinės vertikaliosios sąskaidos atvirų ir pusiau atvirų erdvių kraštovaizdžio teritorijų;[52]

- atskirai išrūšiuotų atliekų vežimui naudoti mažiausiai taršų ir triukšmingą bei efektyviausią autotransportą.

[52] Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos pateikiami vertingiausių Lietuvos kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taškai, prieiga internetu: https://vst-t.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=80388c28c00845d9a9792bb01cd936df.

10. PASIRINKTŲ PLANO ALTERNATYVŲ APRAŠYMAS, PRIEŽASTYS, KODĖL PASIRINKTOS SVARSTYTOS PLANO ALTERNATYVOS

Vertintos dvi alternatyvos:

1. „Nulinė“ alternatyva – Šakių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plano sprendiniai neįgyvendinami;

2. Siūloma alternatyva – įgyvendinami Šakių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plano sprendiniai (numatomos priemonės, padėsiančios pasiekti Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plane nurodytas užduotis ir tikslus).

20 lentelėje pateiktas Plano alternatyvų įgyvendinimo palyginimas.

20 lentelė. Alternatyvų priemonių palyginimas.

Priemonė ir įgyvendinamas Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano punktas	Siūloma alternatyva	„Nulinė“ alternatyva
I tikslas. Atliekų prevencijos skatinimas		
1.1 uždavinys. Prisidėti prie atliekų mažinimo, skatinant vartotojus rinktis daugkartinius gaminius, pakartotinį naudojimą, remonto ir (ar) taisymo paslaugas		
1.1.1 priemonė. Maisto švaistymo prevencijos ir maisto atliekų prevencijos skatinimas [258.3] **1.1.1.1. Maisto švaistymo prevencijos ir maisto atliekų prevencijos skatinimas Šakių rajono savivaldybėje**	Įgyvendinama	Įgyvendinama mažesne apimtimi
1.1.2 priemonė. Viešinimo kampanijų organizavimas ir vykdymas [256.2] **1.1.2.1. Viešinimo kampanijų organizavimas ir vykdymas Šakių rajono savivaldybėje**	Įgyvendinama	Įgyvendinama mažesne apimtimi
1.2 uždavinys. Užtikrinti šiukšlinimo prevenciją, šiukšlių tvarkymą		
1.2.1 priemonė. Šiukšlių surinkimo ir sutvarkymo organizavimas [257.2] **1.2.1.1. Šiukšlių surinkimo ir sutvarkymo organizavimas Šakių rajono savivaldybėje**	Įgyvendinama	Įgyvendinama
1.2.2 priemonė. Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių tinklo viešose vietose (parkuose, skveruose, lankytinose vietose, pagrindinėse gatvėse) plėtra [257.5] **1.2.2.1. Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių tinklo viešose vietose (parkuose, skveruose, lankytinose vietose, pagrindinėse gatvėse) plėtra Šakių rajono savivaldybėje**	Įgyvendinama	Neįgyvendinama

Priemonė ir įgyvendinamas Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano punktas	Siūloma alternatyva	„Nulinė“ alternatyva
1.2.3 priemonė. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose [257.7] **1.2.3.1. Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas Šakių rajono savivaldybės traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose**	Įgyvendinama	Neįgyvendinama
1.2.4 priemonė. Padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas [257.8] **1.2.4.1. Padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas Šakių rajono savivaldybėje**	Įgyvendinama	Įgyvendinama
II tikslas. Atliekų atskyrimas susidarymo šaltinyje, siekiant paruošti pakartotinai naudoti arba perdirbti		
2.1 uždavinys. Prisidėti prie gyventojų aplinkosauginio sąmoningumo ir atsakomybės atliekų rūšiavimo srityje didinimo		
2.1.1 priemonė. Viešinimo kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą [280.1] **2.1.1.1. Viešinimo kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą Šakių rajono savivaldybėje**	Įgyvendinama	Įgyvendinama mažesne apimtimi
2.2 uždavinys. Didinti atliekų rūšiavimo priemonių ir infrastruktūros prieinamumą		
2.2.1 priemonė. Antrinių žaliavų (tame tarpe pakuočių) rūšiuojamojo surinkimo priemonių (konteinerių prieinamumo) plėtra [261.7.1, 261.7.2, 261.7.3] **2.2.1.1. Antrinių žaliavų (tame tarpe pakuočių) rūšiuojamojo surinkimo priemonių (konteinerių prieinamumo) plėtra Šakių rajono savivaldybėje**	Įgyvendinama	Įgyvendinama mažesne apimtimi
2.2.2 priemonė. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra **2.2.2.1. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra Šakių rajono savivaldybėje**	Įgyvendinama	Įgyvendinama
2.2.3 priemonė. Esamų didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių eksploatacijos užtikrinimas	Įgyvendinama	Įgyvendinama
2.2.4 priemonė. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių tinklo plėtra regiono savivaldybėse [261.7.5]	Įgyvendinama	Įgyvendinama
2.2.5 priemonė. Kompostavimo vietoje infrastruktūros plėtra, buityje susidarančioms biologiškai skaidžioms atliekoms kompostuoti [261.2] **2.2.5.1. Kompostavimo vietoje infrastruktūros plėtra, buityje susidarančioms biologiškai skaidžioms atliekoms kompostuoti Šakių rajono savivaldybėje**	Įgyvendinama	Įgyvendinama mažesne apimtimi
2.2.6 priemonė. Bioskaidžių (tame tarpe maisto (virtuvės) atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra [261.2] **2.2.6.1. Bioskaidžių (tame tarpe maisto (virtuvės) atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra Šakių rajono savivaldybėje**	Įgyvendinama	Įgyvendinama mažesne apimtimi

Priemonė ir įgyvendinamas Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano punktas	Siūloma alternatyva	„Nulinė“ alternatyva
2.2.7 priemonė. Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių eksploatacijos užtikrinimas	Įgyvendinama	Įgyvendinama
2.2.8 priemonė. Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių plėtra	Įgyvendinama	Įgyvendinama
2.2.9 priemonė. Buityje susidarančios tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra [261.5] **2.2.9.1. Buityje susidarančios tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra Šakių rajono savivaldybėje**	Įgyvendinama	Įgyvendinama mažesne apimtimi
2.2.10 priemonė. Savivaldybių Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas ir kitų savivaldybės dokumentų susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą savivaldybėje atnaujinimas atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus **2.2.10.1. Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas ir kitų savivaldybės dokumentų susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą Šakių rajono savivaldybėje atnaujinimas atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus** **2.2.10.2. Dokumentų, susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą Šakių rajono savivaldybėje atnaujinimas, diferencijuoto apmokestinimo galimybių ir jų kontrolės priemonių įvertinimas**	Įgyvendinama	Įgyvendinama
2.2.11 priemonė. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo, bei sutarčių sudarymas su drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo [102] **2.2.11.1. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo, bei sutarčių sudarymas su drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo Šakių rajono savivaldybėje**	Įgyvendinama	Įgyvendinama

Priemonė ir įgyvendinamas Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano punktas	Siūloma alternatyva	„Nulinė“ alternatyva
2.2.12 priemonė. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, vežimo ir apdorojimo finansavimo [102] **2.2.12.1. Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, vežimo ir apdorojimo finansavimo Šakių rajono savivaldybėje**	Įgyvendinama	Įgyvendinama
2.2.13 priemonė. Užtikrinti saugų asbesto atliekų surinkimo ir sutvarkymo organizavimą savivaldybėse [253.6.1.1] **2.2.13.1. Užtikrinti saugų asbesto atliekų surinkimo ir sutvarkymo organizavimą Šakių rajono savivaldybėje**	Įgyvendinama	Įgyvendinama
III tikslas. Atliekų paruošimas naudoti tos pačios arba kitos paskirties produktams ar medžiagoms gaminti		
3.1 uždavinys. Tikrinant, valant ar taisant atliekomis tapusius produktus ar jų sudedamąsias dalis paruošti taip, kad būtų vėl tinkami naudoti be pradinio apdirbimo		
3.1.1 priemonė. Dirbtuvių organizavimas [253.1.1.1, 253.2.1.1, 253.3.1.1]	Įgyvendinama	Įgyvendinama mažesne apimtimi
3.2 uždavinys. Sukurti atliekų paruošimo perdirbti ir jų perdirbimo galimybes		
3.2.1 priemonė. Žaliųjų atliekų apdorojimo infrastruktūros plėtra	Įgyvendinama	Įgyvendinama
3.2.2 priemonė. Didelių gabaritų atliekų surinkimo (DGASA) infrastruktūros plėtra, siekiant aikštelėse surenkamų atliekų perdirbimo ar paruošimo pakartotinai naudoti	Įgyvendinama	Įgyvendinama
3.2.3 priemonė. MBA pritaikymo bioskaidžių (tame tarpe maisto (virtuvės)) atliekų tvarkymui galimybių įvertinimas ir įgyvendinimas	Įgyvendinama	Įgyvendinama
3.3 uždavinys. Sukurti atsinaujinančios energijos pajėgumus siekiant sumažinti energetinę priklausomybę ir didinti efektyvumą		
3.3.1 priemonė. Lokalių atsinaujinančios energijos įrenginių plėtra	Įgyvendinama	Įgyvendinama
IV tikslas. Atliekų šalinimo galimybės užtikrinimas		
4.1 uždavinys. Šalinti atliekas, kurių nepavyksta išvengti, jų dalis ar medžiagas, kurių nepavyksta pakartotinai panaudoti nekeliant pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai, o vėliau – perdirbti ar kitaip panaudoti nekeliant pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai		

Priemonė ir įgyvendinamas Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano punktas	Siūloma alternatyva	„Nulinė“ alternatyva
4.1.1 priemonė. Filtrato valymo įrenginių rekonstrukcija / modernizavimas	Įgyvendinama	Įgyvendinama
4.1.2 priemonė. Regioninio sąvartyno eksploatacijos užtikrinimas	Įgyvendinama	Įgyvendinama
4.1.3 priemonė. Regioninio sąvartyno infrastruktūros plėtra	Įgyvendinama	Įgyvendinama
4.1.4 priemonė. Sąvartynų ir šalinamų atliekų monitoringo vykdymas	Įgyvendinama	Įgyvendinama

Šakių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano sprendinių įgyvendinimo alternatyva yra pranašesnė už „nulinę“ alternatyvą, kadangi tik ši alternatyva užtikrins Nacionaliniame pažangos plane nustatytų strateginių atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslų ir pažangos uždavinių, Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plane ir Marijampolės regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plane nustatytų užduočių įgyvendinimą.

Įgyvendinus Šakių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano siūlomoje alternatyvoje numatytas priemones, Šakių rajono mišrių komunalinių atliekų sraute susidarytų mažiau antrinių žaliavų ir pakuočių atliekų, maisto (virtuvės) ir žaliųjų atliekų, tekstilės, asbesto ir kitų atliekų ir būtų užtikrintas valstybiniame ir regioniniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų planuose numatytų uždavinių pasiekimas: 2027 m. komunalinių atliekų, tenkančių vienam gyventojui, kiekis, neviršytų 100 proc. Europos Sąjungos vidurkio, sąvartyne būtų šalinama ne daugiau kaip 8 proc. susidariusių komunalinių atliekų, paruoštų pakartotinai naudoti ir perdirbtų komunalinių atliekų dalis siektų 57 proc.

11. VERTINIMO, ĮSKAITANT VISUS SUNKUMUS, SU KURIAIS SUSIDURTA KAUPIANT REIKIAMĄ INFORMACIJĄ, APRAŠYMAS

Su vertinimo sunkumais atliekant Šakių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano projekto strateginį pasekmių aplinkai vertinimą nesusidurta.

12. NUMATYTŲ TAIKYTI STEBĖSENOS PRIEMONIŲ APRAŠYMAS

Vadovaujantis Direktyva 2001/42/EB „Dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo“, planų ir programų įgyvendinimo reikšmingų pasekmių aplinkai monitoringas turi būti atliekamas tam, kad būtų laiku numatytos neigiamos pasekmės ir galima būtų imtis tinkamų veiksmų, reikalingų susidariusiai padėčiai ištaisyti.[53]

Atskirų atliekų tvarkymo įrenginių pasekmės aplinkai bus vertinamos vykdant ūkio subjektų aplinkos monitoringą, kuris vykdomas pagal aplinkos monitoringo programas siekiant nustatyti ūkio subjektų taršos šaltinių išmetamų ir (arba) išleidžiamų teršalų kiekį ir ūkinės veiklos poveikį gamtinei aplinkai ir užtikrinti jų sukeliamos taršos ar kito neigiamo poveikio mažinimą. Plane numatyta atskira 4.1.4 priemonė „Sąvartynų ir šalinamų atliekų monitoringo vykdymas“, įgyvendinant ją aplinkos monitoringas bus vykdomas vadovaujantis aplinkos monitoringo programa, taip pat bus vertinamas uždarytų sąvartynų poveikis aplinkai.

Savivaldybėje pasekmių stebėsena bus vykdoma įgyvendinant savivaldybės tarybos patvirtintą aplinkos monitoringo programą.

[53] 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo, prieiga internetu: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/lt/TXT/?uri=CELEX%3A32001L0042.

13. ATASKAITOJE PATEIKTOS INFORMACIJOS SANTRAUKA

Pagrindinis Šakių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plano tikslas – nustatyti komunalinių atliekų tvarkymo sistemų organizavimo priemones, kurios užtikrintų aplinkosaugos, techninius-ekonominius ir higienos reikalavimus atitinkančios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos pasiūlą visiems savivaldybės teritorijoje esantiems asmenims. Plane numatytos priemonės, užtikrinančios Nacionaliniame pažangos plane nustatytų strateginių atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslų ir pažangos uždavinių, Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo plane ir regioniniame atliekų prevencijos ir tvarkymo plane nustatytų užduočių įgyvendinimą.

Šakių rajono savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos tolimesnė plėtra numatyta vystyti laikantis atliekų tvarkymo prioritetų, kurių svarbiausias – atliekų prevencija (susidarymo vengimas). Kitas prioritetas – paruošimo naudoti pakartotinai, atliekų perdirbimo ir naudojimo kitais būdais sprendimų taikymas ir, tik blogiausiu atveju, galimas atliekų šalinimas sąvartynuose ir kituose atliekų šalinimo įrenginiuose.

Vadovaujantis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo 6.1 papunkčiu, kad strateginį pasekmių aplinkai vertinimą privaloma atlikti, kai rengiamas planas, skirtas atliekų tvarkymui, kuris nustato ūkinės veiklos, įrašytos į Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1 ar 2 priedus, vystymo pagrindus ir kuris rengiamas didesniam nei 10 kv. kilometrų plotui.

Strateginis pasekmių aplinkai vertinimas – tai tam tikrų planų ir programų įgyvendinimo galimų pasekmių aplinkai nustatymo, apibūdinimo ir vertinimo procesas, per kurį rengiami strateginio pasekmių aplinkai vertinimo dokumentai, konsultuojama, atsižvelgiama į vertinimo ir konsultacijų rezultatus prieš priimant ir (arba) tvirtinant planą ar programą, teikiama informacija, susijusi su sprendimu dėl plano ar programos priėmimo ir (arba) tvirtinimo.

Ataskaitoje aprašytos ir įvertintos Plano įgyvendinimo galimos reikšmingos pasekmės aplinkai, išsamiai nagrinėjami vertinimo apimties nustatymo dokumente numatyti klausimai.

Vertinimui pasirinktos šios alternatyvos:

- „Nulinė“ alternatyva – Šakių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano sprendiniai neįgyvendinami;
- Siūloma alternatyva – įgyvendinami Šakių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano sprendiniai (numatomos priemonės, padėsiančios pasiekti Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plane ir Marijampolės regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plane nustatytus tikslus ir užduotis). Pasirinkta alternatyva apima šias priemones: maisto švaistymo prevencijos ir maisto atliekų prevencijos skatinimas; viešinimo kampanijų organizavimas ir vykdymas; šiukšlių surinkimo ir sutvarkymo organizavimas; antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių tinklo viešose vietose (parkuose, skveruose, lankytinose vietose, pagrindinėse gatvėse) plėtra; viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas savivaldybės traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose; padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas; viešinimo kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą; antrinių žaliavų (tame tarpe pakuočių) rūšiuojamojo surinkimo priemonių (konteinerių prieinamumo) plėtra; mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra; esamų didelių gabaritų atliekų

surinkimo aikštelių eksploatacijos užtikrinimas; didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių tinklo plėtra; kompostavimo vietoje infrastruktūros plėtra, buityje susidarančioms biologiškai skaidžioms atliekoms kompostuoti; bioskaidžių (tame tarpe maisto (virtuvės) atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra; žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių eksploatacijos užtikrinimas; žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių plėtra; buityje susidarančios tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra; atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas ir kitų savivaldybės dokumentų susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą atnaujinimas atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus; dokumentų, susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą atnaujinimas, diferencijuoto apmokestinimo galimybių ir jų kontrolės priemonių įvertinimas; sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo, bei sutarčių sudarymas su drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo; sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, vežimo ir apdorojimo finansavimo; užtikrinti saugų asbesto atliekų surinkimo ir sutvarkymo organizavimą; dirbtuvių organizavimas; žaliųjų atliekų apdorojimo infrastruktūros plėtra; didelių gabaritų atliekų surinkimo (DGASA) infrastruktūros plėtra, siekiant aikštelėse surenkamų atliekų perdirbimo ar paruošimo pakartotinai naudoti; MBA pritaikymo bioskaidžių (tame tarpe maisto (virtuvės)) atliekų tvarkymui galimybių įvertinimas ir įgyvendinimas; lokalių atsinaujinančios energijos įrenginių plėtra; filtrato valymo įrenginių rekonstrukcija / modernizavimas; regioninio sąvartyno eksploatacijos užtikrinimas; regioninio sąvartyno infrastruktūros plėtra; sąvartynų ir šalinamų atliekų monitoringo vykdymas.

Šakių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano sprendinių įgyvendinimo alternatyva yra pranašesnė už „nulinę“ alternatyvą, kadangi tik ši alternatyva užtikrins Nacionaliniame pažangos plane nustatytų strateginių atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslų ir pažangos uždavinių, Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plane ir Marijampolės regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plane nustatytų užduočių įgyvendinimą.

Įgyvendinus Šakių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano siūlomoje alternatyvoje numatytas priemones, Šakių rajono savivaldybės mišrių komunalinių atliekų sraute susidarytų mažiau antrinių žaliavų ir pakuočių atliekų, maisto (virtuvės) ir žaliųjų atliekų, tekstilės, asbesto ir kitų atliekų ir būtų užtikrintas valstybiniame ir regioniniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų planuose numatytų uždavinių pasiekimas: 2027 m. komunalinių atliekų, tenkančių vienam gyventojui, kiekis, neviršytų 100 proc. Europos Sąjungos vidurkio, sąvartyne būtų šalinama ne daugiau kaip 8 proc. susidariusių komunalinių atliekų, paruoštų pakartotinai naudoti ir perdirbtų komunalinių atliekų dalis siektų 57 proc.